

● *Meertaligheid in
internationaal
perspectief*

Engels taaldorp voor hoog- en meerbegaafde leerlingen in de bovenbouw

*Naam student: Grytsje Slagman
Studentnummer: 1602590
Naam docent: Harma Baarsma*

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Probleemanalyse	5
3. Theoretisch kader	7
3.1 Hoog- en meerbegaafdheid	7
3.1.1 Hoogbegaafdheid: de definitie	7
3.1.2 Kenmerken van (hoog)begaafdheid bij leerlingen	8
3.1.2.1 Algemeen	8
3.1.2.2 Snel van begrip	8
3.1.2.3 Hoog leertempo	8
3.1.2.4 Taalvaardig	8
3.1.2.5 Probleemoplossend vermogen	8
3.1.2.6 Een goed geheugen	9
3.1.2.7 Voorkeur naar zelfstandig werken	9
3.1.3 Meerbegaafdheid	9
3.2 Onderwijsbehoeften hoog- en meerbegaafde leerlingen	11
3.2.1 Vygotsky	11
3.2.2 Taxonomie van Bloom	11
3.3 Engels in de bovenbouw	13
3.3.1 De Engelse methode Groove me	13
3.3.2 VVTO	14
3.3.3 De schijf van vijf	14
3.4 Taaldorp	15
3.4.1 Definitie	15
3.4.2 Beschrijving ontwerp	15
3.4.2.1 Bijzonderheden	16
3.4.3 Differentiatiemogelijkheden	16
4. Probleemstelling	18
4.1 Doel van het onderzoek	18
4.2 Hoofd- en deelvragen	18
4.2.1 Hoofdvraag	18
4.2.2 Deelvragen	19
4.2.2.1 Deelvraag 1	19
4.2.2.2 Deelvraag 2	19
4.2.2.3 Deelvraag 3	19
4.2.2.4 Deelvraag 4	19
4.2.2.5 Deelvraag 5	19
4.4 Bespreking met betrokkenen	20
5. Onderzoeksaanpak	21
5.1 Onderzoeksgroep	21
5.2 Methode van dataverzameling	21
5.3 Beoogde proces van dataverwerking	23
6. Resultaten	24
6.1 Proces van dataverzameling en -verwerking	24
6.2 Data-analyse	24
7. Conclusies, aanbevelingen en discussie	45
7.1 Beantwoording onderzoeksvraag	45
7.2 Verwachtingen	47

<i>7.3 Conclusies</i>	47
<i>7.4 Aanbevelingen</i>	47
<i>7.5 Vragen en discussiepunten</i>	48
<i>8. Samenvatting</i>	49
<i>Proces</i>	50
<i>Uitgevoerde onderzoeksactiviteiten</i>	50
<i>Ontwerpeisen</i>	53
<i>Contactmomenten PABO</i>	53
<i>Participatie in onderzoeksgroep</i>	55
<i>Reflectie op het leerproces</i>	56
<i>Logboek</i>	58
<i>Literatuurlijst</i>	65
 Bijlage I: vragenlijst over Engels	67
Bijlage II: enquêtes groepsleerkrachten bovenbouw	68
Bijlage III: transcriptie interview IB'er	70
Bijlage IV: definitief draaiboek taaldorp	73

1. Inleiding

“*What a child can do today with assistance, she will be able to do by herself tomorrow*”: dit citaat komt van de Russische psycholoog Lev Vygotsky, die dit ook wel omschrijft als ‘de zone van de naaste ontwikkeling’, één van de twee ontwikkelingsniveaus van kinderen. Het is datgene wat een kind beheerst met behulp van anderen, kortom: waar het kind rijpt en waar de opvoeder zich op moet richten. Via deze zone van naaste ontwikkeling komt het kind op een hoger intellectueel niveau. Dat kan via interactie tussen opvoeder en kind, maar kan ook plaatsvinden bij kinderen onderling (Hooijmaaijers, Stokhof & Verhulst, 2009). Een andere psycholoog die veel betekend heeft voor het onderwijs is Benjamin Bloom: hij beschrijft in zijn taxonomie zes niveaus, waarbij de eerste drie niveaus zich richten op onthouden, begrijpen en toepassen. De laatste drie niveaus worden als het hoogst haalbare beschouwd: de *hoge denkvaardigheden*. Met behulp van de niveaus kunnen lessen of projecten ontwikkeld worden voor begaafde leerlingen uit de bovenbouw, zodat er een beroep gedaan wordt op verscheidene denkvaardigheden. (Talent stimuleren, z.d.). In samenwerking met de stageschool hoop ik als leerkracht in spé ervoor te zorgen dat talentvolle leerlingen op deze manier een rijke leeromgeving krijgen aangeboden op het gebied van de Engelse taal, omdat de school en ik graag willen zorgen voor verrijking bij dit vakgebied en meertaligheid willen stimuleren.

Het onderwijs op de betreffende school richt zich op het aanbieden van een modern en afwisselend leeraanbod. Er is persoonlijke aandacht voor ieder kind en er wordt door het team gewerkt aan maximale resultaten en groeimogelijkheden voor iedere leerling (Stapstien, z.d.). De school heeft echter te kampen met een grote groep taalzwakke leerlingen, waardoor veel aandacht en leeraanbod qua talen afgestemd is op deze overheersende groep. De kleine groep hoogintelligente leerlingen krijgt hierdoor niet voldoende uitdagende Engelse activiteiten aangeboden die juist moeten zorgen voor het bereiken van de zone van de naaste ontwikkeling. Binnen het team is een ‘talentcoördinator’ aangesteld, die leerkrachten door de hele school heen ondersteunt in de begeleiding van deze kinderen en leerstof op maat aanbiedt. (Stapstien, z.d.). Toch wordt er nog te weinig aandacht besteed aan het stellen van aansluitende leerdoelen en het ontwikkelen van activiteiten voor de taalsterke doelgroep: de school geeft aan dit te willen verbeteren met de taxonomie van Bloom en zou dit graag willen bereiken door dit aan te bieden in de vorm van een taaldorp. Deze lesvorm spreekt de school erg aan, omdat de leerlingen op deze manier situationeel Engels leren toe te passen in een nagebootste buitenlandse omgeving.

In de Engelse les ligt het accent op het oefenen van de mondelinge taalvaardigheid (SLO, 2011). Uit peilingsonderzoek (Heesters et al., 2008) blijkt dat het bij spreekvaardigheid in de bovenbouw vooral gaat om het nazeggen van nieuwe woorden en het voeren van standaard gesprekken. Het voeren van een gesprek in het Engels met de leerkracht en het navertellen van eerder gelezen teksten komt echter weinig voor. Met de komst van het Passend onderwijs is de leerkracht wel handelingsgericht gaan werken (Pameijer, Beukering & Lange, 2009), met als uitgangspunt de onderwijsbehoefte van de klas. Er zijn echter ook kinderen die geen of een lage onderwijsbehoefte hebben: dit zijn cognitief talentvolle leerlingen die meer uitdaging aankunnen en sneller door de reguliere leerstof gaan dan de gemiddelde leerling (Bos, 2017). Ongeveer 20% van de basisschoolleerlingen scoort in het leerlingonderwijsvolgsysteem (LOVS) hoger dan gemiddeld. Voor een veel kleinere groep, 2 tot 3%, geldt dat zij hoogbegaafd zijn (Algra, 2009). Voor een deel van deze groep hoger scorende kinderen geldt dat de onderwijsbehoefte vaak nog niet genoeg beantwoord wordt door het verrijken en compacten. Kinderen die niet gewend zijn om uitgedaagd worden, kunnen een opdracht snel saai vinden of te lastig. Cognitief talentvolle leerlingen slaan vaak stappen over hun leren. Doordat deze leerlingen veel begrijpen, hoeven zij niet vaak dingen te onthouden (Koenderink, 2012). De geheugenroute wordt daardoor minder geoefend, wat kan zorgen voor problemen bij het leren van Engelse woorden. Het is belangrijk dat deze kinderen worden gezien, regelmatig uitgedaagd worden in de zone van de naaste ontwikkeling, gestimuleerd worden om te presteren op hun eigen niveau en daar ook de mogelijkheden voor krijgen (Bos, 2017).

2. Probleemanalyse

Het team op de basisschool heeft te kampen met een relatief grote groep taalzwakke leerlingen: het gaat om meer dan 125 leerlingen. Hierdoor is veel aandacht en leeraanbod bij het vakgebied Engels op hen afgestemd. Hiermee wordt de groep taalsterke leerlingen benadeeld. Het gaat hierbij om een aantal van 15 leerlingen uit de groepen 5 t/m 8. Ook wordt er niet genoeg tijd geïnvesteerd in het ontwikkelen van een rijke leeromgeving voor cognitief begaafde leerlingen op het gebied van de Engelse taal: er zijn geen activiteiten met passende leerdoelen voor dit vak. Het probleem doet zich voor in de bovenbouwgroepen bij het vakgebied Engels.

De directie van de school heeft aangegeven vanuit de Taxonomie van Bloom te willen starten voor het ontwikkelen van lessen en/of projecten voor leerlingen die bovengemiddeld op Engels scoren. Qua ontwerp gaat hun voorkeur uit naar een taaldorp, waarbij de spreekvaardigheid van deze doelgroep centraal staat. De leerkrachten in de bovenbouw hebben echter weinig tijd voor het produceren van rijke leeractiviteiten, omdat veel tijd gaat zitten in het voorbereiden van lessen, het opstellen van groeps- en handelingsplannen en het werken met nieuwe methodes. Met name de taalsterke leerlingen hebben te maken met het probleem, omdat er voor hen simpelweg geen aansluitend lesaanbod aanwezig is. De reguliere Engelse lesstof die wordt aangeboden is onvoldoende stimulerend voor de ontwikkeling van leervaardigheden, zoals het leren leren en doorzettingsvermogen. Het punt van rijping, wat terugkomt in de zone van de naaste ontwikkeling, ligt bij deze leerlingen hoger dan bij andere leerlingen. Daarnaast hebben de ouders van kinderen die hoog- of meerbegaafd zijn te kampen met het gebrek aan verrijken en compacten bij het vak Engels. Zij zien hoe hun kinderen ongemotiveerd raken, doordat er minder van ze gevraagd wordt dan ze aankunnen. Op de lange termijn gaan zulke leerlingen zich vervelen en kunnen er ongeconcentreerde-, opstandige gedragspatronen en/of depressieve gevoelens ontstaan (Nijnatten, van, 2016).

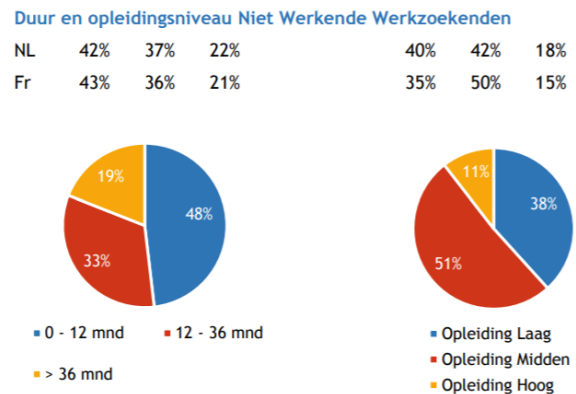
Het praktijkprobleem doet zich voor tijdens het vak Engels in de bovenbouw, doordat er in het onderwijs weinig aandacht wordt besteed aan taalsterke leerlingen. In het geven van Engelse lessen ligt de focus met name op de overheersende taalzwakke groep en er wordt weinig uitdaging aangeboden aan de bovengemiddelde groep. Er zijn wel materialen aanwezig voor deze leerlingen, alleen worden deze pas aangeboden nadat het reguliere werk af is. De verrijking komt dus pas aan het einde, terwijl de leerling het merendeel van zijn/haar tijd onder haar niveau heeft gewerkt. Hierdoor zijn sommige leerlingen niet genoeg geprikkeld om echt na te denken en daarom zijn velen van hen die tijdens de reguliere lesstof al afhaken. Dit kan komen door afleiding, maar sommige kinderen gaan ook rebelleren (Nijnatten, van, 2016). Er is bij deze leerlingen dus geen sprake van intrinsieke motivatie, oftewel: motivatie die vanuit jezelf komt. Het is belangrijk dat je als leerkracht ook extrinsieke motivatie inzet, door een leerling te belonen bij gewenst gedrag en te straffen bij ongewenst gedrag. Om gedemotiveerde leerlingen weer in beweging te krijgen is het belangrijk om met zo'n leerling in gesprek te gaan en het probleem te erkennen; zo wordt de leerling mede-eigenaar van zijn/haar probleem (Koenderink, 2012).

Kort samengevat: het is dus belangrijk dat de hersenen van deze kinderen eerst worden geactiveerd en aan het werk worden gezet, waarna een compacte vorm van het reguliere werk wordt aangeboden om de basisvaardigheden te waarborgen. Zo wordt het verrijkingswerk verplicht gesteld en wordt een vicieuze cirkel van demotivatie en een slechte werkhouding bespaard (Nijnatten, van, 2016).

Volgens onderzoek van de intern begeleider ligt de school economisch gezien niet erg gunstig, waardoor veel inwoners elders werken, vaak in de bouw. Het opleidingsniveau ligt niet erg hoog, minder dan 15 % van de inwoners heeft HBO of hoger. Het opleidingsniveau van de ouders van onze school is in schooljaar 2018/2019 als volgt samengesteld:

- ± 2 % Wetenschappelijk Onderwijs
- ± 10 % Hoger Beroeps Onderwijs
- ± 43 % Middelbaar Beroeps Onderwijs
- ± 45 % HBO of lager

De plaats waar de basisschool zich bevindt scoort op sociaaleconomische indicatoren fors lager dan gemiddeld. Ook het gemiddeld inkomen ligt € 7000,- per jaar lager dan het landelijk gemiddelde. De werkloosheid is hoger en veel mensen leven van een bijstandsuitkering. Voor de kinderen die onze school bezoeken is de leefomgeving mogelijk minder stimulerend (persoonlijke communicatie, 19 oktober 2020). Hierdoor komen in verhouding veel kinderen met een taalachterstand op school.

Figuur 1. Kaartenblad [grafiek]. (2012). Geraadpleegd op 3 november, 2020, via https://www.partoer.nl/sites/default/files/portfolio_attachments/kaartenblad_kollumerland.pdf.

Daarnaast zijn er enkele gegevens bekend over het opleidingsniveau en de geletterdheid van de oude gemeente Kollumerland. Qua opleidingsniveau vormen de laag- en middelbaar opgeleiden de grootste groep binnen deze gemeente:

- Laag opgeleiden: 39,6% (7,5% hoger dan in Nederland)
- Middelbaar opgeleiden: 39,6% (0,1% hoger dan in Nederland)

Wanneer we kijken naar de geletterdheid, valt op dat in de sectoren Industrie & Energie en Bouw sprake is van een hoog percentage laaggeletterden. Er wordt geschat dat 13,9% van de werkenden in de Industrie & Energie en 12,7% van de werkenden in de Bouw laaggeletterd zijn. Er zijn twee belangrijke factoren die deze uitkomsten verklaren, namelijk: in Kollumerland zijn relatief meer mensen met een laag opleidingsniveau. Laaggeletterdheid komt het meeste voor bij mensen met een laag opleidingsniveau. De tweede factor betreft de sectorale arbeidsplaatsverdeling: in de oude gemeente Kollumerland zijn de sectoren Industrie & Energie en de Bouw relatief groot. In deze sectoren is het aandeel laaggeletterden hoog. Belangrijke acties in aanpak voor deze gemeente is om te investeren in een nauwe samenwerking op het gebied van arbeidsmarktregio, onderwijs, training en cursussen voor allochtonen, werkzoekenden en armoede (Partoer, 2012).

3.Theoretisch kader

Naar aanleiding van het praktijkprobleem wat beschreven staat in hoofdstuk twee, wordt in dit hoofdstuk een heldere beschrijving gegeven van bestaande kennis en inzichten die betrekking hebben op de probleemanalyse. In het eerste subhoofdstuk worden zaken besproken omtrent hoog- en meerbegaafdheid. Daarna wordt er dieper ingegaan op de onderwijsbehoeften van (hoog)intelligente leerlingen. Het vierde subhoofdstuk beschrijft onder andere de didactische aanpak die de school hanteert en van welke methode gebruikt wordt. Tot slot wordt duidelijk wat een taaldorp is, wordt het ontwerp van de lesactiviteit beschreven en worden andere zaken, zoals differentiatiemogelijkheden en bijzonderheden besproken.

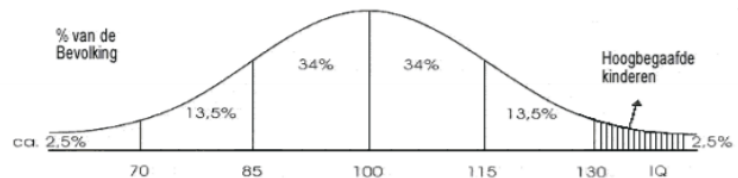
3.1 Hoog- en meerbegaafdheid

In dit subhoofdstuk wordt eerst besproken wat we onder hoogbegaafdheid verstaan en welke gradaties van begaafdheid er zoal zijn. Verder worden de verscheidene wetenschappelijke formuleringen over hoogbegaafdheid besproken. Er wordt aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van hoogbegaafde kinderen en wat het verschil is met meerbegaafde kinderen. Tot slot wordt het fenomeen onderpresteren besproken, omdat dit zowel bij hoog- als meerbegaafde leerlingen kan spelen.

3.1.1 Hoogbegaafdheid: de definitie

Hoogbegaafdheid wordt in het woordenboek omschreven als ‘uitzonderlijke intelligentie’, het woord begaafdheid krijgt synoniemen toegekend als ‘talent’, ‘scherpzinnigheid’ en ‘heeft een bijzondere gave’ (Encyclo, z.d.). Het belangrijkste criterium voor het vaststellen of iemand hoogbegaafd is, is de score op een intelligentietest (van Houten, 2009; Eijl, Wientjes, Wolfensberger & Pilot, 2005). Met behulp van de normaalverdeling van intelligentie, die is weergegeven in figuur 1, is het mogelijk om een indicatie te geven van het percentage leerlingen waar het om gaat en in hoeverre de leerling ‘begaafd’ is (Gagné, 1998):

- Een IQ tussen de 120 en 130 (begaafd): 7,6% van de leerlingen
- Een IQ tussen de 130 en 145 (hoogbegaafd): 2,3% van de leerlingen
- Een IQ boven de 145 (zeer begaafd): 0,1% van de leerlingen.

Figuur 1: Normaalverdeling Intelligentiequotiënt (Bron: Ministerie van OCW, 2008, p. 2).

Deze groep begaafden, hoog- en zeer begaafden vormt ongeveer tien procent van het totaal aantal leerlingen. Nederland telt ruim 1,5 miljoen leerlingen in het basisonderwijs, waaronder bijna 40.000 leerlingen hoog- of zeer begaafd zijn. Dit houdt in dat er op een gemiddelde basisschool vijf hoog- of zeer begaafde leerlingen zitten en dat er bijna elk schooljaar een nieuwe hoog- of zeer begaafde leerling instroomt (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2008; Ministerie van OCW, 2008).

3.1.2 Kenmerken van (hoog)begaafdheid bij leerlingen

3.1.2.1 Algemeen

Wanneer we voor de onderwijspraktijk zicht krijgen op wat (hoog)begaafdheid is en hoe signalen van begaafdheid te herkennen zijn, dan is het belangrijk dat we kijken over welke kenmerken begaafde kinderen in meerdere of mindere mate beschikken. Niet iedere (hoog)begaafde leerling zal namelijk in dezelfde mate aan deze kenmerken voldoen; toch blijken veel kenmerken herkenbaar te zijn uit de praktijk (Van Gerven, 2002).

3.1.2.2 Snel van begrip

(Hoog)begaafde kinderen beschikken over het vermogen om zich gecompliceerde dingen eigen te maken zonder dat het hen veel moeite kost. Het zijn leerlingen die halverwege de instructie relatief snel in de gaten hebben welke kant de leerkracht op wil. Zij hebben dus voldoende aan een beperkte hoeveelheid oefenstof en zijn in staat om in grote leerstappen naar het einddoel te werken. (Van Gerven, 2002).

3.1.2.3 Hoog leertempo

Doordat (hoog)begaafde kinderen snel van begrip zijn, hebben zij ook de eigenschap dat ze doorgaans een hoog leertempo hebben. Opmerkelijk is dat (hoog)begaafde kinderen een hekel hebben aan herhaling, doordat zij in staat zijn om snel grotere verbanden en gehelen te overzien; hierdoor zijn zij in staat om kennis van diverse gebieden met elkaar te verbinden. Daarnaast zijn het kinderen die bijzonder goed de op verschillende terreinen aangeleerde vaardigheden kunnen toepassen op nieuwe gebieden. Dat komt doordat ze de koppeling tussen oude en nieuwe kennis vlot kunnen maken, waardoor ze vaak weinig nodig hebben om tot een hoger kennisniveau te komen. In de onderwijspraktijk ziet men dat zij als gevolg van deze bijzondere eigenschap zich eenvoudig stof uit hogere leerjaren eigen kunnen maken. Een hoog leertempo betekent overigens niet hetzelfde als een hoog werktempo. In sommige gevallen heeft de (hoog)begaafde leerling al gemerkt dat een hoog werktempo hem niet op een hoger denkniveau zal tillen en dat hij meer van dezelfde leerstof krijgt aangeboden. Ook kan het zijn dat er door andere leerlingen negatief op gereageerd wordt. Deze groep leerlingen zal het hoge leertempo dus niet omzetten in een hoog werktempo (Van Gerven, 2002).

3.1.2.4 Taalvaardig

(Hoog)begaafde leerlingen zijn veelal zeer taalvaardig. Op zeer jonge leeftijd beschikken zij al over een grote woordenschat en weten deze ook al adequaat toe te passen. Ze zijn van jongs af aan al in staat om te spelen met taal en daaruit blijkt weer dat zij over een creatief vermogen beschikken. In sommige gevallen gebruiken (hoog)begaafde kinderen hun taalvaardigheid juist als een verweer- of afweermechanisme. Vergeleken met leeftijdsgenoten zijn zij meer in staat om met woorden aan te geven wat de bedoeling is of om zich erachter te verstoppen. Dit kan uiteindelijk leiden tot eindeloze discussies met ouders en leerkrachten die het (hoog)begaafde kind keer op keer wint, waardoor wij geen grip meer krijgen op het kind (Van Gerven, 2002).

3.1.2.5 Probleemoplossend vermogen

(Hoog)begaafde kinderen beschikken over een groot probleemoplossend vermogen. Ze kunnen een oplossing vinden voor complexe problemen en blijken vaak zeer vaardig te zijn bij het toepassen van die oplossing. Opvallend is dat bij het komen van

de oplossing deze kinderen in staat zijn om buiten gewone denkkaders te treden. De consequentie daarbij is dat de leerkracht bij het nakijken van schoolwerk soms heel goed moet uitzoeken waarom het kind tot een bepaald antwoord is gekomen (Van Gerven, 2002). Kerpel (2014) sluit hierop aan: volgens haar verloopt het denken en leren bij (hoog)begaafden op een andere manier.

3.1.2.6 Een goed geheugen

(Hoog)begaafde kinderen beschikken over een zeer goed geheugen. Kennis die zij zich eigen hebben gemaakt zullen ze niet snel vergeten. Een belofte, een voorval of een uitspraak over iets blijken (hoog)begaafde kinderen zich nog lang te kunnen herinneren. Het is echter niet zo dat een goed geheugen betekent dat (hoog)begaafde kinderen goed kunnen automatiseren. Het bijvoorbeeld leren van de tafels zullen deze leerlingen eerder zien als een stompzinige activiteit. Dit geldt ook voor het leren van topografie, want waarom zou je uit je hoofd moeten leren waar Bordeaux ligt, als je ook gebruik kan maken van de routeplanner (Van Gerven, 2002)?

3.1.2.7 Voorkeur voor zelfstandig werken

(Hoog)begaafde kinderen vinden het in veel gevallen onprettig als zij te veel bij de hand worden genomen. Ze willen graag zelf zaken ontdekken, zelf leren en vooral veel zelf doen. Ze vinden het daarbij vaak lastig om hulp te aanvaarden en kunnen dan zeer geprikkeld uit de hoek komen (Van Gerven, 2002). Het is daarom als leerkracht belangrijk om duidelijke regels tijdens het samenwerken af te spreken. Belangrijke vaardigheden die ontwikkeld moeten worden voor succesvol samenwerken zijn: kunnen luisteren, om kunnen gaan met uitgestelde aandacht, compromissen kunnen sluiten en je kunnen inleven in een ander (Koenderink, 2016).

3.1.3 Meerbegaafdheid

In dit subhoofdstuk wordt wat meer duidelijkheid verschaft over het fenomeen ‘meerbegaafdheid’, doordat er vanuit de literatuur geen eenduidige definitie voor bestaat. Een hoog IQ alleen zegt niet genoeg (JM ouders, 2019). Daarom wordt er in dit deel aandacht besteed aan wat meerbegaafdheid inhoudt en hoe men het kan herkennen.

Volgens oud-hoogleraar ontwikkelingspsychologie en oprichter van het Centrum voor Hoogbegaafdheidsonderzoek (CBO) Franz Mönks (2019) is het erg verleidelijk om begaafdheid aan de hand van een intelligentietest vast te stellen; zo wordt voor hoogbegaafdheid vaak een score van 130 of hoger aangehouden, bij meerbegaafdheid is dat vanaf 121. Bij deze laatste gaat het om grofweg 7% van alle kinderen. Mönks zelf houdt hem er echter afzijdig van en volgens hem is begaafdheid het volgende:

‘Je kunt bij begaafdheid namelijk niet spreken over één verschijningsvorm. Begaafdheid bestaat in verschillende graden en op verschillende gebieden. Wij definiëren begaafdheid daarom als het potentieel van goede of uitstekende prestaties op één of meer gebieden. Het is dus heel goed mogelijk dat een kind op één gebied heel begaafd is en op andere gebieden middelmatig scoort. En of kinderen hun talenten ontplooiën hangt erg af van persoonskenmerken en de interactie met hun omgeving.’

In 2001 publiceerde John Irvine een lijst met uitingvormen die passend zijn bij hoogbegaafdheid en hoge intelligentie. Dit naar aanleiding van de discussie over deze materie. Hoewel dit onderwerp een discussiepunt vormt, blijft de lijst heel bruikbaar in de bespreking en handeling van begaafde kinderen (Berens, 2013).

Intelligente leerling	(Hoog)begaafde leerling
Kent de antwoorden	Heeft altijd vragen
Is ervaren in het buiten leren	Is een groot gisser (probeert af te leiden uit de context)
Is geïnteresseerd in objecten	Is een zeer nieuwsgierige onderzoeker
Is gefocust en oplettend in de klas	Is diep mentaal en fysiek betrokken, kan soms afwezig zijn en dagdromen
Houdt van simpele logica	Drijft op complexiteit
Houdt van woorden	Gebruikt ongewoon complexe vocabulaire
Heeft goede ideeën	Heeft flitsende, gekke, onnozele en vreemde ideeën
Werkt hard	Hangt wat rond en probeert uit/ test uit
Beantwoordt de vragen	Discussieert in detail, is kritisch, bewerkt stellingen
Presenteert bovengemiddeld in de klas	Kan bovengemiddeld, maar ook gemiddeld of beneden gemiddeld presteren
Hoort bij de top van de groep	Is vaak een eenling
Luistert met interesse	Laat sterke gevoelens en opinies zien
Leert gemakkelijk	Weet het vaak al
Heeft 6 à 8 herhalingen nodig voor meesterschap	Heeft 1 à 2 herhalingen nodig voor meesterschap
Begrijpt ideeën	Ontwikkelt en bewerkt ideeën
Geniet van leeftijdsgenoten	Prefereert vaak ouder gezelschap
Begrijpt de bedoeling of betekenis	Onderzoekt de toepassingen
Maakt zijn werk af	Start projecten
Kopieert nauwkeurig	Creëert nieuwe projecten
Houdt van school	Geniet van leren
Technicus	Uitvinder
Is tevreden over eigen leren/kunnen	Is hoogst zelfkritisch

3.2 Onderwijsbehoeften hoog-en meerbegaafde leerlingen

In eerdere subhoofdstukken is al aangegeven dat verrijking in het onderwijs noodzakelijk om (hoog)begaafde leerlingen voldoende uit te dagen (Van Gerven, 2002). Een belangrijk kenmerk van verrijkingsonderwijs is dat het om een wezenlijk ander leerstofaanbod gaat, waar kinderen ook daadwerkelijk iets van leren (De Munk & Nelissen, 1998). Daar wordt in dit subhoofdstuk aandacht aan besteed door dieper in te gaan op de sociaal-constructivistische psycholoog Vygotsky. Verder wordt de theorie van het meesterschap nader beschreven, oftewel: de taxonomie van Benjamin Bloom.

3.2.1 Vygotsky

De Russische psycholoog Lev Vygotsky (1896-1934) was een Joodse man die zijn leven veel gestreden heeft voor goed onderwijs. Zijn theorieën werden eerst verboden in de Sovjet-Unie en werden pas in de jaren vijftig van de vorige eeuw toegankelijk voor het grote publiek. Vygotsky besloot op een gegeven moment twee heersende benaderingen te combineren tot één benadering, namelijk: de positivistische benadering, waarin het gaat om het kunnen verklaren van menselijk gedrag als oorzaak-gevolg, en de interpretatieve benadering, waarin betekenis geven en verwerken van subjectieve ervaringen centraal staat. Het verklarende principe daarin was voor Vygotsky de betekenisverlening. Daarmee zou zijn uitgangspunt de interacties tussen mensen via activiteiten en communicatie vormen. Volgens Vygotsky ontwikkelt het individu zich namelijk via een proces, waarin de interactie met de sociaal-culturele omgeving de hoofdrol speelt. De mens is een product van de constante wisselwerking tussen rijping en leren. Vygotsky stelt bovendien dat een kind niet alleen bestaat uit wat hij van nature heeft meegekregen, maar ook milieu is bepalend voor de verdere levensloop (Hooijmaaijers et al., 2009).

Vervolgens schrijft Vygotsky twee ontwikkelingsniveaus: de eerste zone is de zone van de actuele ontwikkeling. Dat is hetgeen wat een kind beheerst zonder hulp van anderen; waar het kind zich nu bevindt en wat hij zelfstandig beheerst. De tweede zone is die van de naaste ontwikkeling: datgene wat een kind beheerst met hulp van kinderen. Hier wordt het punt beschreven waar het kind rijpt en waar de opvoeder de focus op moet leggen. Via de zone van de naaste ontwikkeling komt het kind tot een hoger intellectueel niveau. Dit is het punt van leren en ontwikkelen. Er is sprake van interactie tussen kind en volwassene of tussen kinderen onderling. Het 'imiteren' wat kinderen bijvoorbeeld bij de kleuters doen, is in dit geval meedoen in al bestaande sociaal-culturele activiteiten, zoals 'dokterje spelen'. Bij dit soort activiteiten leren kinderen steeds beter deelnemen aan nieuwe handelingen binnen een bepaalde context (Hooijmaaijers et al., 2009).

3.2.2 Taxonomie van Bloom

Benjamin Samuel Bloom was een Amerikaanse onderwijspsycholoog die bijdragen leverde aan de classificatie van leerdoelen en aan de theorie van meesterschap ("Benjamin Bloom," 2020). 'Mastery learning' houdt in dat studenten een niveau van meesterschap moeten bereiken in de vereiste kennis, voordat er verder gegaan wordt om latere informatie te leren ("Mastery learning," 2020). Bloom staat vooral bekend als een vooraanstaand onderwijspsycholoog, die halverwege de jaren vijftig een systeem voor het beschrijven en beoordelen van onderwijsresultaten ontwikkelde, wat bekend is geworden als 'Bloom's Taxonomy'. Het

Figuur 2. Bloom's taxonomie [schema]. (z.d.), Geraadpleegd op 26 november, 2020, via [Taxonomie van Bloom | Talentstimuleren.nl](https://www.talentstimuleren.nl/taxonomie-van-bloom).

was een van de eerste pogingen om verschillende niveaus van cognitief functioneren systematisch te classificeren. Daarnaast gaf het structuur aan de mentale processen van hoogbegaafde leerlingen. (“Benjamin Bloom,” 2020).

De taxonomie van Bloom is een van de meest gebruikte manieren om verschillende kennisniveaus in te delen. Bloom onderscheidt zes niveaus, die oplopen in moeilijkheidsgraad: onthouden, begrijpen, toepassen, analyseren, evalueren en creëren. Wat kenmerkend is per kennisniveau is terug te zien in figuur drie (Wij leren, z.d.). De niveaus dienen een onderscheid te maken in de complexiteit van het kennisniveau waar een beroep op wordt gedaan (Talent stimuleren, z.d.). Verder is de taxonomie een handig hulpmiddel wanneer men leerdoelen wil formuleren en het beheersingsniveau van een leerling wil vaststellen. Je kunt ermee bepalen welk eindgedrag je uiteindelijk wilt bereiken. Wanneer dat helder is, kun je bepalen welke vragen je moet stellen en welke opdrachten je moet ontwerpen om dat te bereiken (Wij leren, z.d.).

Zoals in figuur twee is aangegeven, wordt er een verschil in denken gemarkeerd op de plek van de stippellijn. De niveaus die daaronder staan weergegeven, zijn de ‘lage denkvaardigheden’. Wanneer je vragen stelt aan leerlingen die op dit niveau zitten, ga je een beroep doen op onthouden, begrijpen en (deels) leren toepassen. Met het stellen van deze vragen kun je als leerkracht evalueren op de op voorbereiding en het begrip van leerlingen en kunnen sterke en zwakke kanten vastgesteld worden. Tot slot wordt er steeds geoefend met het herhalen en samenvatten van gegeven informatie (Talent stimuleren, z.d.).

Bij het hogere denken staan de vaardigheden analyseren, evalueren of creëren centraal. De vragen en opdrachten die hierbij geformuleerd worden, richten zich op het stimuleren van verder en meer kritisch nadenken. Daarnaast wordt er een beroep gedaan op het probleemoplossend vermogen van een leerling. In sommige situaties kan er een discussie ontstaan en in andere gevallen worden leerlingen gestimuleerd om zelfstandig op zoek te gaan naar informatie (Talent stimuleren, z.d.).

Maar er is ook kritiek op de taxonomie van Bloom, want het blijkt nog lastig te zijn om de verschillende cognitieve domeinen te formuleren op een manier wat werkbaar is voor iedereen. In eerste instantie was er al kritiek op de taxonomie, doordat er geen systematische grondgedachte aanwezig was (Morshead, 1965). Dat was ook de reden dat het systeem is aangepast in 2001. Er is echter tot op heden nog steeds kritiek op de variant die ingezet wordt in het moderne onderwijssysteem. De piramide zou namelijk een vorm van een hiërarchie aangeven die er niet hoort te zijn, waarbij het hoogste niveau het doel lijkt te zijn. Blooms bedoeling was eigenlijk dat kennis een basis is, dat niveaus naast elkaar staan en dat er geen hogere en lagere orde bestaat (Karels, 2020).

3.3 Engels in de bovenbouw

In dit subhoofdstuk gaan we dieper in op een aantal zaken, zoals de methode die CBS de Stapstien hanteert: Groove me. Daarnaast wordt het VVTO (vroeg vreemdetalenonderwijs) uitvoerig besproken, waarna de schijf van vijf uitgelegd wordt.

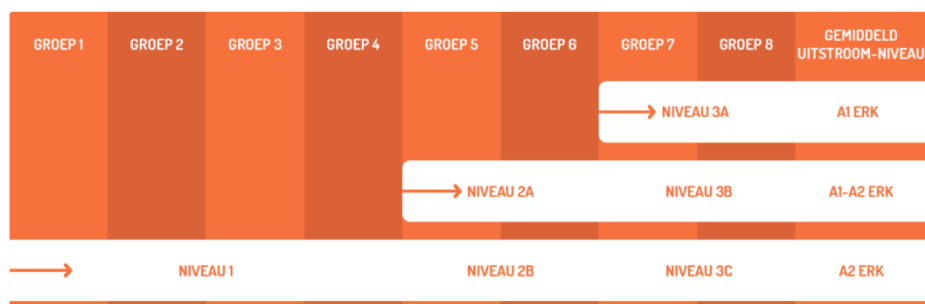
3.3.1 Groove me

Groove me is de eerste lesmethode Engels, waarbij popmuziek het startpunt is van elke les. De lessen beperken zich niet tot de woorden van het lied, maar worden uitgebreid met woorden die passen bij het thema van de les. Met de Engelse methode leert men spreken, schrijven, lezen, luisteren en zingen. Er is door de methode gekozen voor geïntegreerd lesgeven met het vakgebied muziek, omdat kinderen nieuwsgierig zijn naar hun idolen en het Engels graag willen leren begrijpen. Dit vergroot de motivatie om het Engels te leren. Groove me wordt gegeven aan de hand van lessen op het digibord. De leerlingen kunnen de lessen volledig digitaal maken met interactieve werkbladen op een tablet, pc of laptop. CBS de Stapstien maakt gebruik van de leeromgeving *Basispoort*. De opdrachten zijn interactief met audio- en videofragmenten. Op de Stapstien is de voertaal tijdens de Engelse lessen Nederlands. Nieuw geleerde woorden en zinnen bij een bepaald thema kunnen door de native speaker worden uitgesproken voor een optimale uitspraak. Leerlingen kunnen de digibordlessen terugkijken in hun leeromgeving (Groove me, z.d.). Er kan met de methode ook gewerkt worden met papieren werkbladen die de leerkracht zelf print of als werkboek besteld; er kan ook een combinatie van beide worden gemaakt. Toetsen en werkbladen worden automatisch nagekeken en resultaten komen in het leerlingvolgsysteem

Parnassys. (Groove me, z.d.).

In de lessen komen verschillende vormen van differentiatie naar voren, om optimaal aan te sluiten bij de niveauverschillen van leerlingen. De verwerking van de lessen

kan op verschillende niveaus: de leerkracht plant per leerling in op welk niveau ze de lessen gaan verwerken. Door de digitale verwerking kunnen extra opdrachten voor snelle leerlingen makkelijk worden ingepland. Groove me biedt drie verschillende momenten aan om te starten met de methode: in de onderbouw, in groep vijf of in groep zeven. Er zijn voor de groepen vijf tot en met acht verschillende subniveaus beschikbaar. De leerkracht heeft toegang tot al deze subniveaus van de Groove me lessen. Hierdoor kan er gedifferentieerd worden, omdat de leerlingen in deze verschillende niveaus met 'worksheets' kunnen werken. Daarnaast wordt bij elk liedje een thuiswerkopdracht gegeven, 'More grooves at home', die ook als differentiatieopdracht ingezet kan worden. Niveau één is bedoeld voor de groepen een tot en met vier. Niveau 2a en 2b zijn bedoeld voor groep vijf en zes. De lessen die de leerlingen uit deze groep krijgen zijn opgebouwd rond dezelfde popsong, waarna de leerkracht de les klassikaal kan starten, om vervolgens de leerlingen zelfstandig aan het werk te zetten met verschillende werkbladen. Ditzelfde

Figuur 3. [schema niveauverdeling methode Groove me]. Geraadpleegd op 4 december, 2020, via <https://groove.me/differentiatie/>.

geldt voor de niveaus 3a, 3b en 3c, die ontwikkeld zijn voor groep zeven en acht. Niveau 1 (groep één t/m vier), niveau 2b (groep 5-6), samen met 3c (groep 7-8) zijn onderdeel van de volledig Engelstalige vvto-leerlijn (Groove me, z.d.)

3.3.2 VVTO

Jonge kinderen leren spontaner dan oudere kinderen. Scholen kiezen voor VVTO (vroeg vreemdetalenonderwijs) vanwege het spelenderwijs leren, de goede uitspraak die de leerlingen krijgen en de positieve uitwerking op het Nederlands en andere talen en vaardigheden (Bodde-Alderlieste & Schokkenbroek, 2011). Na oriëntatie kan een school VVTO invoeren met deelname van het gehele team. De ontwikkeling van een in een schoolplan verankerd programma, een leerlijn en een goede voorbereiding van de leerkracht zorgt voor een wenselijke omgeving. Het aantal uren vvto Engels varieert van een half uur tot meer dan een uur per week, bij voorkeur verdeeld over meerdere lesmomenten. Leerlingen komen enkele uren Engels per week tot spreken; met minder lestijd blijft het produceren van taal beperkt. Op CBS de Stapstien staat er een uur Engels per week op het rooster. Andere factoren die van belang zijn is een ononderbroken leerlijn, de intensiteit van het programma, de (taal)vaardigheden van de leerkracht en de kindtijd. Vroeg Vreemdetalenonderwijs is voor alle leerlingen geschikt, met extra en gedifferentieerde aandacht voor (taal)zwakke leerlingen. Voor jonge leerlingen kan het een uitdaging zijn; meertalige leerlingen profiteren van eerdere taalverwervingservaringen; voor dyslectische leerlingen is jong beginnen met Engels luisteren en spreken goed (Bodde-Alderlieste & Schokkenbroek, 2011).

3.3.3 De schijf van vijf

Een goed taalleerproces bestaat uit vijf verschillende componenten, namelijk: input, verwerking op vorm en inhoud, pushed output en strategieën. Het is niet belangrijk in welke volgorde de componenten aan de orde komen; de kwaliteit is dat wel. Voor elk van de componenten moet de leraar leeractiviteiten organiseren. Een goede leertaak bevat meerdere componenten, waarbij een aantal zaken van belang zijn: de input is rijk en uitgebreid, betekenisvol en aantrekkelijk voor de leerling. De moeilijkheidsgraad van de activiteit ligt net boven het actuele taalbeheersingsniveau van de leerling, anders leert hij niet. Vervolgens moet de input verwerkt worden op inhoud, oftewel: waar gaat de opdracht over? En op vorm: hoe zeg je het? Wanneer de leerlingen de taal gaan toepassen (pushed output) in opdrachten en activiteiten, ontdekken de leerlingen vanzelf grammaticale en syntactische hiaten in hun kennis. Het uitproberen of de taal correct gebruikt wordt staat daarbij centraal. Wanneer er dan corrigerende feedback op de output wordt gegeven, verhoogt dit de nauwkeurigheid en beheersing van hun taaluitingen. Met het inprenten van chunks of regels kunnen de leerlingen kennis en vaardigheden leren toepassen. Chunks zijn vaste woordcombinaties van meer dan één woord die veel in het taalgebruik voorkomen. Een voorbeeld van een chunk is: My name is ... Wanneer chunks in verschillende combinaties worden gebruikt, heet dat 'formulaic speech'. 'Creative speech' is regels halen uit het taalaanbod, om daar vervolgens zelf nieuwe combinaties mee te maken. Tot slot biedt de leerkracht strategieën aan die de leerlingen kunnen gebruiken bij het toepassen van receptief, productief en algemeen taalgebruik (Bodde-Alderlieste & Schokkenbroek, 2011).

3.4 Taaldorp

In dit subhoofdstuk worden concrete ideeën betreffende het onderzoek besproken, namelijk: hoe gaan we het in de praktijk aanpakken? Er wordt besproken welke fases doorlopen moeten worden en welke doelen daarbij centraal staan. Er worden handvaten aangeboden waar de leerkracht gebruik van kan maken, welke problemen zich kunnen voordoen en welke differentiatiemogelijkheden binnen een taaldorp mogelijk zijn.

3.4.1 Definitie

Taaldorp is een lesvorm om de spreekvaardigheid van een vreemde taal te toetsen of te oefenen ("Taaldorp," 2019). CBS de Stapstien heeft de opdracht gegeven voor een Engels taaldorp. In de aanloopperiode naar het taaldorp toe geeft de leerkracht aan wat er van de leerling verwacht wordt tijdens het taaldorp. Tijdens de lessen gaan de leerlingen in groepjes oefenen met verscheidene dialogen ter oefening. In het taaldorp zelf zijn verschillende situaties nagemaakt zoals je die in het buitenland ook kunt vinden, zoals een bakker en een hotel. Het geheel zal aangekleed worden, zodat de situatie levensecht lijkt. Bij elke situatie (bijv. de slager) staan één of meer personen: dit kunnen moedertaalsprekers of docenten zijn. De leerlingen die deelnemen aan het taaldorp lopen bij verschillende situaties langs om een informeel gesprek te voeren in de doeltaal. De mate waarin het gesprek open of gesloten is, is afhankelijk per school en per niveau. De docenten geven de leerlingen een beoordeling (Educatie en school, z.d.).

3.4.2 Beschrijving ontwerp

De leeractiviteit wordt weergegeven in de vorm van een taaldorp, waarbij gekeken wordt naar de spreekvaardigheid van de leerlingen (Gül, z.d.). Voor CBS de Stapstien is de doelgroep talentvolle leerlingen in de bovenbouw en staat de Engelse taal centraal. Er zijn verscheidene kraampjes, waar leerlingen langskomen om een gesprek aan te knopen. Dit gebeurt in de vorm van opdrachtkaarten waarop staat wat je moet zeggen of vragen. Het gebeurt in een betekenisvolle context, waardoor verschillende thema's naar voren komen, die weer aansluiten op de leerlijn van Groove me. Er wordt tijdens het opzetten/uitvoeren van een taaldorp rekening gehouden met een drietal fases, namelijk: de voorbereidingsfase, de uitvoeringsfase en de afrondingsfase. In de eerste fase zal de leerkracht de leerling voorbereiden op het taaldorp, door regelmatig te oefenen met Engelse spreekvaardigheid. De leerkracht kan dan gebruikmaken van de volgende materialen:

- Vocabulaireopdrachten: oefenen met de uitspraak van woorden.
- Spreekkaarten: het oefenen met spreekkaarten waar afbeeldingen en/of Engelse begrippen op staan.
- Spiekkaarten: regelmatig oefenen met handige zinnen die van pas kunnen komen in het taaldorp.
- Voorbeelddialogen: het oefenen van een dialoog in bijvoorbeeld tweetallen.

Het is belangrijk dat de leerlingen tijdens de oefenfase worden gestimuleerd om de leerstof te onthouden, te begrijpen en toe te kunnen passen; deze lage denkvaardigheden zorgen ervoor dat de leerkracht kan evalueren op het begrip van de leerlingen en eventuele sterktes en/of zwaktes van de leerling kan worden vastgesteld. Verder is herhaling in deze fase erg belangrijk. Met behulp van bovenstaande oefeningen leert de leerling gebruik te maken van taalhandelingen, zoals begroeten, jezelf voorstellen, informatie vragen/geven, iets kopen, afscheid nemen, etc.

In de tweede fase, de uitvoeringsfase, wordt het taaldorp daadwerkelijk uitgevoerd door de leerkrachten en de leerlingen. Ten eerste is er een klassikale introductie: hierin wordt uitleg gegeven aan alle leerlingen die deelnemen over de opbouw en de indeling van de dag, de regels, wat er van hen verwacht wordt tijdens het taaldorp. Daarna wordt het rooster bekend gemaakt. Wanneer het rooster bekend is, gaan de groepen leerlingen uit elkaar naar hun eigen lokaal; daar aangekomen ligt een papier waarop staat aangegeven wanneer je aanwezig moet zijn bij het taaldorp. Tot die tijd kun je oefenen met een opdrachtenkaart die daar klaarligt. Op die opdrachtenkaart staat aangegeven langs welke kraampjes de leerling gaat en wat hij daar gaat doen. Ze kunnen met andere leerlingen uit hun groepje oefenen op het gebied van spreekvaardigheid, totdat ze geroepen worden door een leerkracht. Wanneer de leerling wordt geroepen neemt hij de opdrachtenkaart mee en neemt deel aan het taaldorp. Op het moment dat de leerling klaar is, zal er kort worden gereflecteerd op de presentatie. De opdrachtenkaart wordt ingeleverd bij de leerkracht en die geeft de leerling een cijfer/feedback. Tot slot is er de afrondingsfase. Aan het einde van de dag is er een gezamenlijke afsluiting, waarmee teruggeblikt wordt op de dag en wordt er gevraagd naar de algemene ervaring van iedere deelnemer/deelneemster. Wat hebben de leerlingen geleerd? De leerlingen kunnen ten slotte hun opdrachtenkaart met hun cijfer/feedback krijgen en kan ieder individueel zijn/haar eindscore/feedback inzien (Gül, z.d.).

3.5.2.1 Bijzonderheden

Een bepaald gegeven waar rekening mee moet worden gehouden tijdens het uitvoeren van dit ontwerp onderzoek zijn problemen die zich kunnen voordoen, zoals onzekerheid van leerlingen, groepsdruk van leeftijdsgenoten en het uit het hoofd leren van gehele zinnen en dialogen. Hieronder een korte toelichting:

- Nerveuze leerlingen die, ondanks veel oefeningen ter voorbereiding, gespannen zijn voor het taaldorp en vastlopen.
- Leerlingen die tijdens de les geen Engels durven te praten en druk voelen van leeftijdsgenoten wanneer ze dit wel doen.
- Leerlingen die bepaalde oefengesprekken letterlijk uit hun hoofd leren en dit opdreunen tijdens het taaldorp.

3.5.3 Differentiatiemogelijkheden

Binnen een taaldorp kunnen dezelfde situaties op alle niveaus gebruik worden. Het niveau van de output van elke opdracht hangt sterk af van de parate taalkennis en van de voorbereiding van de leerling: de ene keer kan de leerling een opdracht krijgen die een geheel open situatie aanbiedt en de andere keer een meer gesloten variant. Leerkrachten kunnen voor differentiatie gebruik maken van de volgende mogelijkheden: Keijzer, Verheggen en van Gils (2016) noemen de volgende mogelijkheden voor differentiatie:

- Leerlingen krijgen deze situatie in de voorbereidende lessen, kunnen de opdracht uitwerken en eventueel uit het hoofd leren;
- Leerlingen krijgen de opdracht in een voorbereidingslokaal en kunnen een spiekbrieven met ondersteuningswoorden maken voor het taaldorp;
- Leerlingen zien de opdracht voor het eerst in het taaldorp in de doeltaal en moeten zichzelf zien te redden;
- Leerlingen zien de opdracht voor het eerst in het taaldorp in het Nederlands en moeten zichzelf zien te redden.

Wanneer de leerlingen in het taaldorp zelf hun route bepalen, kunnen zij per situatie de tijd nemen die nodig is (Keijzer, Verheggen & van Gils, 2016). Op het moment dat leerlingen de keuze hebben uit een aantal spreesituaties, kunnen ze kiezen voor de situaties waar ze belangstelling voor hebben (Keijzer, Verheggen & van Gils, 2016). Tijdens de informele gesprekken kunnen door leerlingen verschillende rollen gespeeld worden, zoals: klant, verkoper, ober, etc. Tevens kunnen leerlingen dramatische expressie inzetten tijdens de situaties (Keijzer, Verheggen & van Gils, 2016). De keuze voor de vrijere of de meer gestuurde versie van de opdracht kan de leerkracht overlaten aan de leerling. De docenten die deelnemen aan het taaldorp kunnen bij de vrijere opdrachten de rol op zich nemen van ondersteuner, door feedback te geven

op de inhoud en/of op bijvoorbeeld het lef en de moed van de leerling (Keijzer, Verheggen & van Gils, 2016).

4. Probleemstelling

In dit hoofdstuk wordt een omschrijving gegeven van het doel van dit onderzoek en welke nevenopbrengsten het onderzoek heeft. Daarnaast worden de hoofd- en deelvragen besproken, waarbij er toelichting plaatsvindt over de gemaakte keuzes. Verder wordt er besproken wat het verwachte antwoord op de onderzoeksvraag zal zijn en wordt er verder ingegaan op de bespreking met de betrokkenen.

4.1 Doel van het onderzoek

Het onderzoek is gericht op het ontwikkelen van een verrijkende leeractiviteit voor de talentvolle populatie op de school op het gebied van Engels in de groepen vijf tot en met acht. In de probleemanalyse is al aangegeven dat de school te kampen heeft met een grote groep taalzwakke leerlingen. Dit heeft volgens de intern begeleider van de school (2020) deels te maken met de niet gunstige positie van de school op economisch gebied en het heeft deels te maken met het lage opleidingsniveau. Een gevolg hiervan is dat het Engels lesaanbod met name afgestemd is op de zwakke overheersende groep. De talentvolle leerlingen zijn hier de dupe van en leerkrachten hebben niet de tijd om een leeractiviteit te ontwikkelen. De school wil graag dat bij het ontwerp van de leeractiviteit de taxonomie van Bloom centraal staat. Er moet worden voldaan aan de leerdoelen in de vorm van een taaldorp, waarbij de leerlingen getoetst worden op hun spreekvaardigheid in een levensechte situatie. Met behulp van dit onderzoek wordt er antwoord gegeven op de volgende hoofdvraag, namelijk:

Hoe kan met behulp van de taxonomie van Bloom een taaldorp op de basisschool worden vormgegeven om aan te sluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling van hoog en meerbegaafde leerlingen?

Het is belangrijk dat deze vraag centraal staat in dit onderzoek. Wanneer uiteindelijk een geschikt Engels taaldorp tot stand komt dat voldoet aan alle ontwerpeisen, zal dit hopelijk tot de 'zone van de naaste ontwikkeling' leiden bij de leerlingen. Op deze manier 'rijpt' het kind, oftewel: hij komt tot een hoger intellectueel niveau met behulp van interactie met anderen (Hooijmaaijers, Stokhof & Verhulst, 2009). Daarnaast wordt er een helpende hand uitgestoken naar de leerkrachten, omdat er verrijkingswerk ontwikkeld wordt voor hun talentvolle leerlingen die dit nodig hebben. De hersenen van de leerlingen worden meteen geactiveerd en aan het werk gezet en worden niet vermoeid met regulier werk (Nijnatten, van, 2016). Tot slot hoopt de directeur van C.B.S de school dit ontwerponderzoek breder in te zetten binnen de organisatie 'Arlanta', zodat meer basisscholen kunnen profiteren van de ontwikkelde activiteit voor talentvolle leerlingen.

4.2 Hoofd- en deelvragen

4.2.1 Hoofdvraag

Zoals in het vorige subhoofdstuk al werd aangegeven, luidt de onderzoeksvraag als volgt:

Hoe kan met behulp van de taxonomie van Bloom een taaldorp op de basisschool worden vormgegeven om aan te sluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling van hoog en meerbegaafde leerlingen?

De leerlingen die in aanmerking komen voor deelname aan deze leeractiviteit, zijn talentvolle leerlingen in de bovenbouw van C.B.S. de Stapstien. Het gaat om een totaal van 15 leerlingen, waarvan de talentcoördinator vermoedt dat zij (hoog) intelligent zijn en mogelijke VWO-leerlingen worden (2020). Het merendeel van deze groep heeft niet deelgenomen aan een intelligentietest. Daarnaast wil de directie graag dat het onderzoek uiteindelijk zal leiden tot het ontwerp van een taaldorp, waarbij de opgestelde doelen afgeleid zijn uit de taxonomie van Bloom. Leerlingen worden met behulp van de vaardigheden hieruit gestimuleerd om Engelse lesstof te onthouden, te begrijpen en toe te passen. Daarnaast wordt er een beroep gedaan op hun probleemoplossend vermogen. Deze competenties sluiten mooi aan op de Engelse spreekvaardigheid, waar de leerlingen tijdens het taaldorp op worden getoetst.

4.2.2 Deelvragen

Na het formuleren van de hoofdvraag, zijn er een aantal deelvragen uit voortgevloeid, die helpen om antwoord te kunnen geven op de hoofdvraag.

4.2.2.1 Deelvraag 1

De eerste deelvraag luidt als volgt: *hoe kunnen de hoge vaardigheden vanuit de taxonomie van Bloom worden ingezet bij het ontwerpen van een taaldorp?*

Het is belangrijk te weten hoe er in de voorbereiding op het taaldorp al bezig kan worden gegaan met de verscheidene denkvaardigheden van de taxonomie van Bloom. De nadruk zal in de beginfase waarschijnlijk met name liggen op de lage denkvaardigheden onthouden, begrijpen en toepassen. Wanneer dat uiteindelijk goed gaat, zullen kinderen worden gestimuleerd om met andere leerlingen in gesprek te gaan tijdens de Engelse les. De lesstof die die de leerlingen onthouden en begrijpen kunnen dan worden toegepast. Verder leren de kinderen kritisch te denken bij het formuleren van zinnen tijdens de output en te werken aan hun probleemoplossend vermogen, om zo nieuwe zinsconstructies te creëren. Deze vaardigheden zorgen ervoor dat de leerlingen uiteindelijk voldoende zijn voorbereid op het taaldorp en in staat zijn om de doelen te behalen.

4.2.2.2 Deelvraag 2

De tweede deelvraag luidt als volgt: *hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de oude situatie?*

Met behulp van deze deelvraag wordt er een blik geworpen op de huidige situatie en vindt er eerst een voormeting plaats. De huidige situatie wordt beschreven en geanalyseerd. Er wordt daarbij gekeken naar de betrokkenheid van de hoog- en meerbegaafde leerlingen uit de bovenbouw, maar ook naar andere betrokkenen, zoals de groepsleerkracht en wat hun bijdrage is. Het verloop van de lessen wordt beschreven, er wordt gekeken waar de problemen optreden en hoe die problemen ontstaan zijn. Vervolgens is het belangrijk om te gaan kijken naar wat een gewenste situatie zou zijn en hoe die gecreëerd kan worden, zodat deze uiteindelijk ook kan worden uitgevoerd. Het is belangrijk om verscheidene oplossingen te inventariseren en gericht te kijken naar de oplossingen die de meeste kans op succes garanderen.

4.2.2.3 Deelvraag 3

De derde deelvraag luidt als volgt: *hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de nieuwe situatie?*

Deze deelvraag is een vervolg op deelvraag twee, waarbij de nieuwe situatie beschreven en geanalyseerd wordt. Er vindt een nameting plaats en de verschillen tussen de oude en de nieuwe situatie worden beschreven. Er wordt gekeken of er mogelijkheden zijn om de verschillen tussen de situaties te overbruggen, zodat leerkrachten niet terugvallen in oude gewoontes. Wanneer de betrokkenheid van de leerlingen aanzienlijk verbeterd is en het taaldorp goed uit de verf komt, kan het concept breder in worden gezet, zoals beschreven staat in de volgende paragraaf.

4.2.2.4 Deelvraag 4

De vierde deelvraag luidt als volgt: *hoe kan dit ontwerp in de toekomst breder ingezet worden binnen de organisatie 'Arlanta'?*

De directie van de school is erg enthousiast over de vorm van een taaldorp als toets van de Engelse mondelinge taalvaardigheid. Zo enthousiast dat ze het ontwerp van zo'n taaldorp graag zouden willen uitdragen naar andere scholen die ook onder de overkoepelende organisatie 'Arlanta' vallen. Er zijn namelijk meerdere basisscholen die beschikken over een talentklas, waar ook aandacht wordt besteed aan het leren van vreemde talen als Engels en Frans. Zij zouden dan ook gebruik kunnen maken van dit concept. Wanneer er een duidelijk draaiboek wordt ontwikkeld, kunnen ook andere basisscholen profiteren van dit ontwerponderzoek.

4.2.2.5 Deelvraag 5

De vijfde deelvraag luidt als volgt: *welke coöperatieve werkvormen zijn geschikt om in te zetten tijdens de oefenfase, zodat hoog- en meerbegaafde leerlingen komen tot 'de zone van de naaste ontwikkeling'?*

Deze deelvraag is tot stand gekomen na de bespreking met de KWO'er van de school. Zij wijste mij erop dat het belangrijk is om voldoende verschillende coöperatieve werkvormen in te zetten tijdens de voorbereidingsfase, wanneer leerlingen met name bezig zijn met het onthouden en begrijpen van nieuwe woorden en zinnen en het uiteindelijk toepassen in dialogen met anderen. Het doel van het taaldorp is ook dat leerlingen het punt van rijping bereiken, zodat zij tot een hoger intellectueel niveau komen met behulp van interactie met anderen. Dit beschrijft Vygotsky ook in zijn leertheorie over de zone van de naaste ontwikkeling. Wanneer er optimaal geoefend wordt met verschillende soorten van samenwerking, zullen leerlingen sneller tot betere en uitgebreidere zinnen komen (intern begeleider, 2020). Hiermee bereikt het kind ook meteen het hoogste niveau van de taxonomie van Bloom, namelijk: het creëren van nieuwe zinconstructies met behulp van aanwezige kennis die opgedaan is in de voorbereidende lessen.

4.3 Bespreking met betrokkenen

De probleemstelling is uitgebreid besproken met de kwaliteitsondersteuner (KWO'er) van de school. Eerst hebben we het doel van het onderzoek kort en bondig even bekeken en besproken, waarna er dieper werd ingegaan op de kindgesprekken: dit is een ontwikkelpunt van de school die voor het schooljaar 2020/2021 gekozen is. Met behulp van deze gesprekken kunnen verdiepende vragen gesteld worden aan kinderen die hoog- of meerbegaafd zijn. Nadat er vragen ontstonden die mijn scriptiebegeleidster aan mij voorlegde, ontstond er twijfel om ook nog de kindgesprekken aan te halen in dit onderzoek. De KWO'er gaf in ons gesprek aan dat ik de kindgesprekken juist kan inzetten bij de onderzoeks aanpak, zodat ik als onderzoeker ook een duidelijk beeld krijg van de betrokkenheid en motivatie van talentvolle leerlingen uit de bovenbouw. Verder gaf ze aan dat bij deelvraag één de hoge denkvaardigheden vanuit de taxonomie van Bloom duidelijker naar voren mogen komen, omdat hier met name de nadruk op ligt. Wanneer het taaldorp goed uit de verf komt, zou de directie de activiteit graag breder in willen zetten binnen de overkoepelende organisatie 'Arlanta'. Met behulp van een draaiboek kunnen andere scholen uit de gemeente ook gebruik maken van het Engelse taaldorp en dit inzetten voor talentvolle leerlingen. Tot slot bespraken we de voorbereidende fase van het taaldorp: hierin krijgen talentvolle leerlingen uit de bovenbouw de gelegenheid om volop te oefenen met het spreken van taal in de vorm van chunks en dialogen. De intern begeleider benadrukte hierbij het belang van coöperatieve werkvormen: het is effectief om verschillende soorten van samenwerking in te zetten om ervoor te zorgen dat er optimaal geoefend wordt met de Engelse taal. Zo zullen de leerlingen sneller tot betere en uitgebreidere zinnen komen. Al deze punten die benoemd zijn zal ik meenemen in de verdere afbakening van dit onderzoek.

5. Onderzoeksaanpak

In dit hoofdstuk worden een aantal zaken die betrekking hebben op de aanpak beschreven. Eerst wordt de onderzoeksgroep nauwkeurig besproken, waarna de methode van dataverzameling nader omschreven wordt. Er wordt daarbij een koppeling gemaakt met de deelvragen. Verder wordt het proces van dataverzameling en -verwerking verduidelijkt. Tot slot worden in de laatste subhoofdstukken overzichten gegeven, met de daarin geplande onderzoeksactiviteiten en de ontwerpeisen van de opdrachtgever.

5.1 Onderzoeksgroep

De onderzoeksgroep bestaat uit een groep van vijftien leerlingen uit de groepen vijf tot en met acht. Hieronder is een schema weergegeven met initialen van het kind met een aanduiding of het om een jongen of een meisje gaat en in welke groep de leerling inzit. Voordat deze groep tot stand kwam, was er een contactmoment geweest met de talentcoördinator; zij heeft zicht op de hoog- en meerbegaafde leerlingen in de school en beschikte over een inventarisatie van deze kinderen. Helaas is bij lang niet alle leerlingen bekend of het om een hoge intelligentie gaat: vandaar dat op deze lijst de 'talenten' van de leerlingen op stonden beschreven. Dit kon gaan om cognitieve vaardigheden, maar ook om vakgebieden als muziek, tekenen en goed in talen. Hierdoor was de groep eerst vele malen groter, namelijk: dertig leerlingen uit de bovenbouw die, grotendeels, meerbegaafd waren en dus op één bepaald vlak hoog scoorden. Na het bestuderen van de lijst, werd het besluit genomen om hier niet gebruik van te maken, aangezien het vak Engels niet één keer voorbij gekomen was. Vervolgens is besloten om alle groepsleerkrachten van de groepen vijf tot en met acht een e-mail te sturen. In deze mail werd hen gevraagd om hoogintelligente leerlingen uit hun klas, die ook hoog scoorden op het gebied van de Engelse taal, te noemen. Bij het verwerken van de reacties in een overzicht, kon al gauw de conclusie worden getrokken dat de groep aanzienlijk geslonken was. Nu is er in elk geval zekerheid dat alle leerlingen die onderdeel uitmaken van deze groep bovengemiddeld scoren op het vakgebied Engels en in staat zijn om te kunnen deelnemen aan het taaldorp.

Leerling	Groep
D P (m)	5b
M B (j)	5b
L F (m)	7b
R P (m)	7b
L K (m)	7b
B R (m)	7b
T E (j)	7b
T G (j)	6a
J W (m)	6a
L K (m)	6a
P V (j)	7a
W V (j)	6a
E F (m)	8a
F B (j)	8a
B H (j)	8a

5.2 Methode van dataverzameling

Bij het verzamelen van data is er gekozen voor een mixed-method-aanpak. De nadruk ligt op kwalitatief onderzoek, omdat het doel is om meer gedetailleerde informatie te verkrijgen van individuele deelnemers. De data die voortkomen uit het kwalitatief onderzoek zullen uitgeschreven worden in transcripties. Er is ook gebruik gemaakt van kwantitatief onderzoek, om te meten hoe vaak en in welke mate bepaalde zaken voorkomen. De antwoorden die hieruit voortkomen zullen dan gekwantificeerd worden. Eerst zullen de deelvragen besproken worden waarbij er kwalitatief onderzoek gedaan is. Bij deelvraag twee en drie zal ook een kwantitatieve methode van dataverzameling besproken worden. Vervolgens zullen de deelvragen toegelicht worden waarbij tekstbronnen zijn bestudeerd.

- Deelvraag 2: hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de oude situatie?

- Deelvraag 3: hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de nieuwe situatie?
- Deelvraag 4: hoe kan dit ontwerp in de toekomst breder ingezet worden binnen de organisatie 'Arlanta'?

Deelvraag twee en drie zullen beantwoord worden met behulp van bevragen. Dit zal plaatsvinden in een focusgroep, waarbij de onderzoeker de groep van vijftien leerlingen zal bevragen naar de eigen betrokkenheid tijdens Engelse lessen en -activiteiten. Van te voren zal een lijst met onderwerpen opgesteld worden door de onderzoeker die tijdens het gesprek aan bod komen. Om antwoord te kunnen geven op deelvraag twee zal het gesprek met de focusgroep de voormeting zijn. Het gesprek zal bij goedkeuring van de deelnemers opgenomen worden met een mobiele telefoon, zodat het videomateriaal later terug kan worden gekeken. De data die hieruit voortkomt zal uitgeschreven worden in een transcriptie. De voordelen van een focusgroep zijn de onderlinge interactie die plaats kan vinden. Daarnaast kan non-verbale communicatie waargenomen worden en kan de onderzoeker ervoor zorgen dat er dieper wordt ingegaan op een onderwerp (Grit & Julsing, 2009). Er zijn echter ook nadelen aan verbonden: het is soms lastig om alle personen op dezelfde tijd op dezelfde plaats te krijgen. Een van de groepsleden kan bovendien een dominante rol aannemen en dat vergt goede sturing van de onderzoeker (Grit & Julsing, 2009). Na afweging van de voor- en nadelen is er toch voor gekozen om gebruik te maken van deze vorm van dataverzameling, omdat het een methode met een open karakter is. Dit betekent dat ieder van de respondenten zijn eigen inbreng heeft.

Daarnaast zal er rekening worden gehouden met een andere groep respondenten, namelijk: de leerkrachten uit de bovenbouw. Bij het uitvoeren van het taaldorp zou het wenselijk zijn wanneer bepaalde groepsleerkrachten uit de bovenbouw deel uitmaken van de uitvoering. Daarom wordt deze groep van te voren ook bevraagd, wat in de vorm van een enquête zal plaatsvinden. De leerkrachten die hieraan zullen deelnemen, geven les in de groepen vijf tot en met acht. Er zullen gesloten vragen worden gesteld, om zo de beginsituatie helder in beeld te krijgen. De vragen zullen ingaan op de betrokkenheid van de leerlingen, de Engelse lessen, mondelinge taalvaardigheid en het gebruikmaken van coöperatieve werkvormen in de klas. Dit laatste onderdeel zal worden opgenomen in de enquête om te zien of leerkrachten nu ook al samenwerkingsvormen hanteren in hun Engelse onderwijsleeractiviteiten. Na het uitvoeren van het taaldorp zal er opnieuw een enquête uitgezet worden onder de deelnemende leerkrachten, zodat duidelijk wordt of het resultaat positief bevallen is. Vragen die hierin opgenomen zijn, zullen dieper ingaan op de communicatie over het taaldorp, de betrokkenheid van de hoogintelligente leerlingen in de nieuwe situatie en hoe de uitvoering van het taaldorp uiteindelijk was.

Voor het beantwoorden van deelvraag vier zal er ook gebruik worden gemaakt van bevragen. Dit zal gebeuren in de vorm van een interview met de intern begeleider van de basisschool. Er is gekozen voor deze vorm, omdat betrokkenen gericht bevraagd kunnen worden. De vragen zullen van te voren opgesteld zijn en de afspraak met de IB'er zal op tijd ingepland worden. Bij het afnemen van een interview kan er tijdens het gesprek ingespeeld worden op wat er gezegd wordt en kunnen vragen eventueel worden aangepast. Er zal gebruik worden gemaakt van de dictafoon-app. De dictafoon neemt op via de ingebouwde microfoon van een Apple iPhone. Later zal het interview met de intern begeleider uitgeschreven worden en zal het verslag wat hieruit voortkomt nagelezen worden door de IB'er. Na het uitvoeren van het taaldorp zal er opnieuw in gesprek gegaan worden met de IB'er en de directeur om duidelijk te krijgen hoe zij het taaldorp ervaren hebben en of het draaiboek op bepaalde vlakken aangepast moet worden. Zo kan het taaldorp alsnog breder ingezet worden binnen de organisatie 'Arlanta'. De evaluatie zal plaatsvinden in de vorm van een gesprek. Het gesprek zal worden opgenomen en later zal het uitgeschreven worden.

- Deelvraag 1: hoe kunnen de hoge vaardigheden vanuit de taxonomie van Bloom worden ingezet bij het ontwerpen van een taaldorp?
- Deelvraag 5: welke coöperatieve werkvormen zijn geschikt om in te zetten tijdens de oefenfase, zodat hoog- en meerbegaafde leerlingen komen tot 'de zone van de naaste ontwikkeling'?

Om antwoord te kunnen krijgen op de eerste en de vijfde deelvraag, zullen tekstbronnen worden bestudeerd. De focus zal qua literatuur met name liggen op bronnen die coöperatieve werkvormen beschrijven, die kunnen worden ingezet in de oefenfase bij het vak Engels. Hoog- en meerbegaafde leerlingen kunnen moeite hebben met samenwerken, zoals ook beschreven staat in paragraaf 3.2.4.13. Daarom is het van belang om rekening te houden met dit kenmerk. Verder zal er dieper worden ingegaan op de taxonomie van Bloom en dan met name op de 'hoge denkvaardigheden'. Er zal gekeken moeten worden hoe deze drie niveaus kunnen worden ingezet bij het ontwerpen van een taaldorp dat geschikt is

voor hoog- en meerbegaafde leerlingen in de bovenbouw. Er zal gekeken worden naar projecten en lesactiviteiten, waarbij het ontwerp afgeleid is van de taxonomie van Bloom.

5.3 Beoogde proces dataverwerking

Wanneer alle methoden van dataverzameling eenmaal zijn uitgevoerd, zullen de resultaten verwerkt worden. Alle gevonden en verzamelde data zal worden geordend per deelvraag. Uit geraadpleegde literatuur, die aansluiten op het theoretisch kader, zullen conclusies worden getrokken om ervoor te zorgen dat de deelvragen volledig beantwoord worden. Dit zal ook gebeuren bij het bekijken van de transcripties van de focusgroep, het interview met de intern begeleider en de resultaten die voortkomen uit de vragenlijst. Uiteindelijk zal een ontwerp opgesteld kunnen worden, wat zal leiden tot het antwoord op de onderzoeksvraag. Wanneer het ontwerp voltooid is, kan het uitgevoerd worden in de praktijk. Hoe het taaldorp bevallen is, zal worden beoordeeld door de betrokkenen. Deze bestaan uit de leerlingen die deelnemen aan het taaldorp, de leerkrachten die bij het taaldorp staan en de directeur en de IB'er die het geheel observeren. Er zal nagegaan worden hoe het taaldorp de leerlingen uit de bovenbouw bevallen is in de vorm van een nameting. Er is gekozen voor het bevragen van de leerlingen in de vorm van een focusgroep, waarbij er voor de tweede keer in gesprek gegaan wordt met de respondenten. Om te controleren of het taaldorp positief uitpakkt heeft bij de leerkrachten zal er opnieuw een enquête uitgezet worden. De gegevens die hieruit voort komen zullen worden weergegeven in de vorm van een cirkel- en staafdiagram, zodat de resultaten visueel gepresenteerd kunnen worden. De directeur en de IB'er zullen tot slot bevraagd worden in de vorm van een gesprek. Dit gesprek zal opgenomen worden, waarna het uitgeschreven zal worden. Uit deze verschillende vormen van dataverzameling zal uiteindelijk blijken of het taaldorp een geslaagde lesactiviteit was, de betrokkenheid van de leerlingen vergroot is en of het taaldorp bruikbaar is voor andere basisscholen die onder dezelfde organisatie vallen.

6. Resultaten

In dit hoofdstuk zullen een aantal onderdelen uitvoerig worden beschreven: het proces van dataverzameling en -verwerking en de data-analyse. In het eerste subhoofdstuk wordt de het verschil tussen het opgestelde plan en de uitvoering daarvan worden beschreven. In het tweede subhoofdstuk wordt de analyse van de verkregen data logisch in verband gebracht met de vraagstelling; deze geanalyseerde data wordt zo transparant mogelijk uitgelegd. De samenvatting daarvan is te vinden in dit hoofdstuk en de rest komt terug uit de bijlagen.

6.1 Proces van dataverzameling en -verwerking

Tijdens het ontwerpen en uitzetten van de verschillende methoden van dataverzameling is er rekening gehouden met de huidige ontwikkelingen betreffende het coronavirus en welk beleid de school hierbij voerde. Het bevragen via een focusgroep om antwoord te kunnen geven op de deelvragen twee (hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de oude situatie?) en deelvraag drie (hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de nieuwe situatie?) is komen te vervallen. Stichting Arlanta heeft in een nieuw beleid besloten om leerlingen uit verschillende groepen niet bij elkaar te zetten, zodat kruisbesmetting voorkomen kan worden. Leerlingen uit verschillende leerjaren mogen dus niet bij elkaar in dezelfde ruimte bijeenkomen en er wordt apart pauze gehouden wanneer de leerlingen naar buiten mogen. Hierdoor werd de manier van fysiek bevragen onmogelijk en kwam daarmee het alternatief ook te vervallen, namelijk: online bevragen. Dit scenario was bedoeld wanneer door de overheid zou worden besloten om de basisscholen dicht te houden, waardoor het online onderwijs verder zou gaan. Doordat de leerlingen nu wel weer fysiek naar school kunnen, is een online afspraak maken met leerlingen uit verschillende leerjaren buiten schooltijd niet een praktische oplossing. Onder schooltijd is ook geen mogelijkheid, omdat dit extra tijd en energie van leerkrachten vraagt. Daarom is er besloten om een vragenlijst uit te zetten onder de groep van vijftien hoog- en meerbegaafde leerlingen. De vragenlijst is te vinden in bijlage I. In deze vragenlijst zijn met name open vragen opgenomen, zodat het karakter van de dataverzameling gelijk bleef. Dertien van de vijftien hoog- en meerbegaafde leerlingen hebben de eerste vragenlijst ingevuld. Twee van de leerlingen die deel uitmaken van deze groep waren erg frequent afwezig en daarom is er voor gekozen om de analyse van de dataverzameling uit te voeren zonder hun antwoorden hierin mee te nemen.

De vragen omtrent betrokkenheid zijn van te voren opgesteld met behulp van een vragenlijst, opgesteld door Marcus Buckingham, werkzaam bij onderzoeks- en adviesbureau Gallup. Met de Gallup Engagement Survey kan de betrokkenheid met slechts twaalf vragen worden gemeten (HR & Business Magazine, 2014). Ik heb bepaalde vragen aangepast en bepaalde vragen weggelaten, omdat deze niet relevant zijn voor de onderzoeksgroep. Hiermee wordt er zo goed mogelijk een duidelijk beeld geschetst van de beginsituatie van de leerlingen.

De vragenlijst ter evaluatie op het taaldorp is ingevuld door tien van de vijftien leerlingen. Vijf leerlingen uit de combinatiegroep 7/8 konden op de dag van uitvoering niet deelnemen in verband met meerdere positieve coronatesten van klasgenoten.

Het uitzetten van de enquête voor leerkrachten in de bovenbouw is onveranderd gebleven. Doordat het karakter van deze vorm van dataverzameling gesloten is en online kon plaatsvinden, was dit een geschikte keuze voor dit onderzoek. Dit omdat het in alle mogelijke scenario's kon worden uitgevoerd.

Het eerste interview met de IB'er heeft plaats kunnen vinden, doordat wij in staat waren om genoeg afstand te bewaren en het gesprek op te nemen met een dictafoon, zodat ik op een later moment een transcriptie van het gesprek kon uitschrijven. Het tweede interview met de directie van de school na de uitvoering van het taaldorp heeft plaatsgevonden met zowel de directeur als de IB'er. Dit interview is onveranderd gebleven.

Het bestuderen van tekstbronnen is onveranderd gebleven, omdat er met name gebruik gemaakt is van digitale bronnen.

6.2 Data-analyse

De geanalyseerde data zal als volgt besproken worden: eerst worden de resultaten van de vragenlijst onder (hoog)intelligente leerlingen nader besproken. Voor een visueel beeld van de verzamelde data is er gebruik gemaakt van kolom- en staafdiagrammen. Vervolgens zullen de resultaten van de enquête onder groepsleerkrachten in de bovenbouw getoond worden, ook met behulp van verscheidene diagrammen en

overzichten van de verzamelde data. Tot slot wordt een samenvatting van het interview met de IB'er gegeven. Er zal bij elk onderdeel verwezen worden naar bijlages, wanneer bepaalde overzichten te groot zijn. Ook worden steeds de deelvragen in verband gebracht met de data-analyse.

Vragenlijst (hoog)intelligente leerlingen

Er is gebruik gemaakt van een vragenlijst die uitgedeeld is aan de groep hoog- en meerbegaafde leerlingen uit de bovenbouw. Deze eerste vragenlijst dient als voormeting. Hiermee wordt er antwoord gegeven op onderstaande deelvragen:

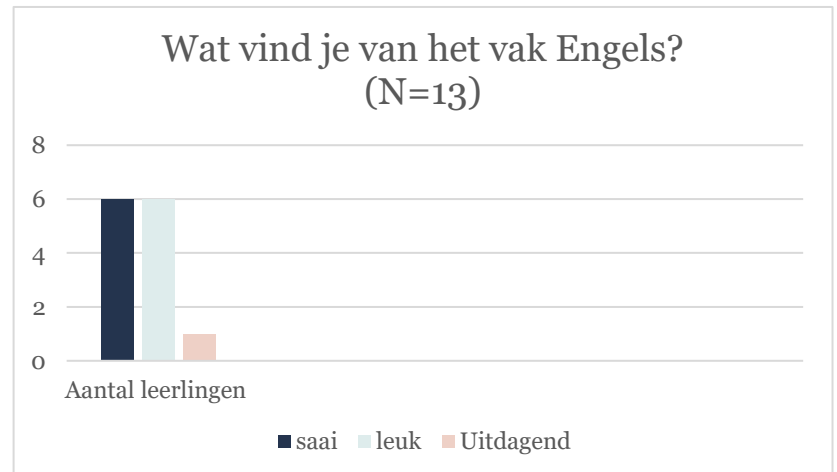
- Deelvraag 2: hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de oude situatie?

Resultaten vragenlijst

Vraag 1:

Met behulp van deze kolomdiagram wordt er antwoord gegeven op de vraag: wat vind je van het vak Engels?

Het tweede deel van vraag een luidt als volgt: waarom vind je dat? Opvallend aan de verdeling van de antwoorden is dat met name leerlingen uit de middenbouw (groep vijf en zes) aangaven het vak erg leuk te vinden en de opdrachten en liedjes aantrekkelijk te vinden. Een aantal leerlingen uit groep zeven en acht gaf ook aan plezier te beleven aan het vak Engels en het leuk te vinden, maar in vele gevallen was er een 'maar' aan verbonden. Sommige leerlingen vonden het vervelend dat klasgenoten door de les praatten tijdens de les, velen vonden het slechts 'soms' leuk en antwoordden dat het in zulke gevallen aan het liedje lag.

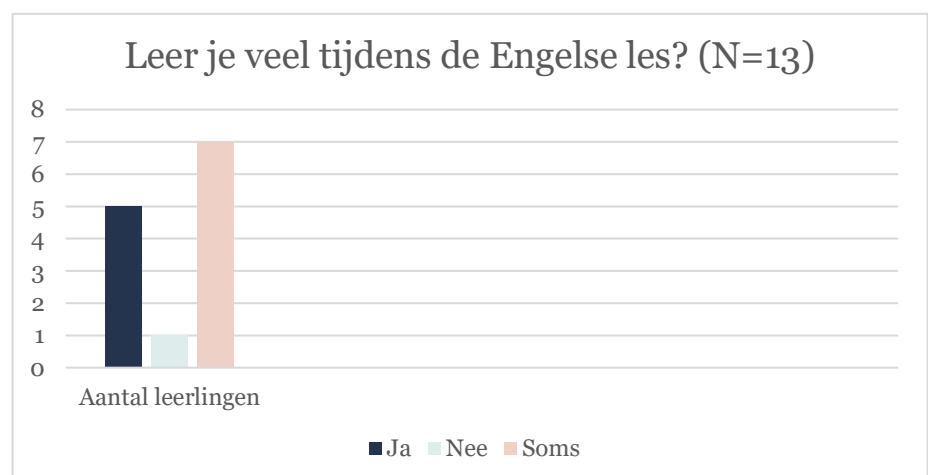

Ten tweede was er een groep die aangaf het vak saai te vinden: de leerlingen die dat vonden hadden verschillende houdingen. Sommige leerlingen ervoeren de Engelse als saai en de lessen totaal niet interessant, terwijl zij dus wel hoog scoren. Een ander deel daarvan dat aangaf het vak 'saai' te vinden, gaf aan het 'soms saai, soms leuk' te vinden, met als argument dat het leren van toetsen het saaie gedeelte was, maar de lessen over het algemeen 'wel leuk' waren.

Tot slot was er één respondent die aangaf de lesstof als uitdagend te ervaren. De leerkracht van deze leerling heeft echter hem of haar wel uitgekozen als 'talentvolle' leerling op het gebied van Engels.

Vraag 2:

De tweede vraag luidt als volgt: Leer je veel tijdens de Engelse les? Het merendeel van de respondenten heeft aangegeven soms iets te leren tijdens de Engelse les. Zinnen worden steeds beter begrepen en een paar leerlingen gaven aan al veel voorkennis van de Engelse taal te hebben door het spelen van Engelse games en het bekijken van Engelse filmpjes. Een respondent gaf aan meestal wel wat te leren tijdens de Engelse les, maar soms ook

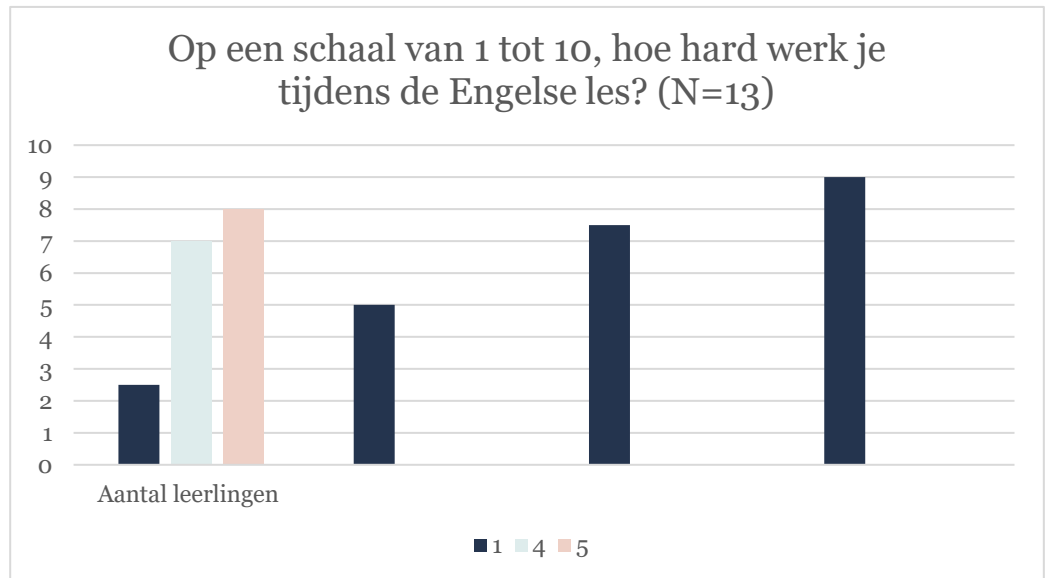
niet. Weer een ander gaf aan het vervelend te vinden dat onbekende woorden soms niet uit werden uitgelegd, waardoor je ook niet achter de betekenis kon komen.

Vijf leerlingen gaven aan veel tijdens de les Engels te leren. Hier werden in de meeste gevallen geen verdere argumenten voor gegeven. Een leerling gaf aan zelf te vinden dat hij of zij er niet erg goed is en er graag beter in wil worden. Een ander vond het prettig meer woorden te leren.

Één leerling gaf aan niet veel tijdens de Engelse les te leren. Er werd door hem of haar beweerd dat er niet veel meer gebeurt dan het luisteren van een liedje.

Vraag 3:

Met behulp van deze staafgrafiek wordt het aantal sterren ingevuld wat van toepassing is op de vraag: werk je hard tijdens het zelfstandig werken? De leerling die twee en een halve ster heeft ingevuld gaf aan geen plezier te ervaren tijdens de Engelse les. Het overige deel gaf aan Engels een leuk vak te vinden. Diegene die vijf sterren heeft ingevuld, reageerde op de vragenlijst in zijn geheel met antwoorden als 'op zich wel' en 'soms'.

Vraag 4:

Om antwoord te krijgen op vraag vier 'weet je wat er tijdens de Engelse les van je verwacht wordt?' is er gekozen voor een kolomdiagram, waarbij de resultaten in één oogopslag duidelijk weergegeven worden. De respondenten moesten aangeven of ze wisten wat er van hen verwacht werd tijdens de Engelse les. Wanneer zij 'ja' invulden, moesten ze dat onderbouwen.

Het tweede deel van de vraag luidt: zo ja, wat dan? Negen van de dertien leerlingen konden duidelijk uitleggen wat er tijdens de les van hen verwacht wordt, (zoals goed je best doen, goed meedoen met de les, niet storen, meer Engelse woorden leren, en goed Engels leren praten). Vier van de dertien leerlingen antwoordden met 'nee': sommigen gaven aan het niet altijd goed te snappen.

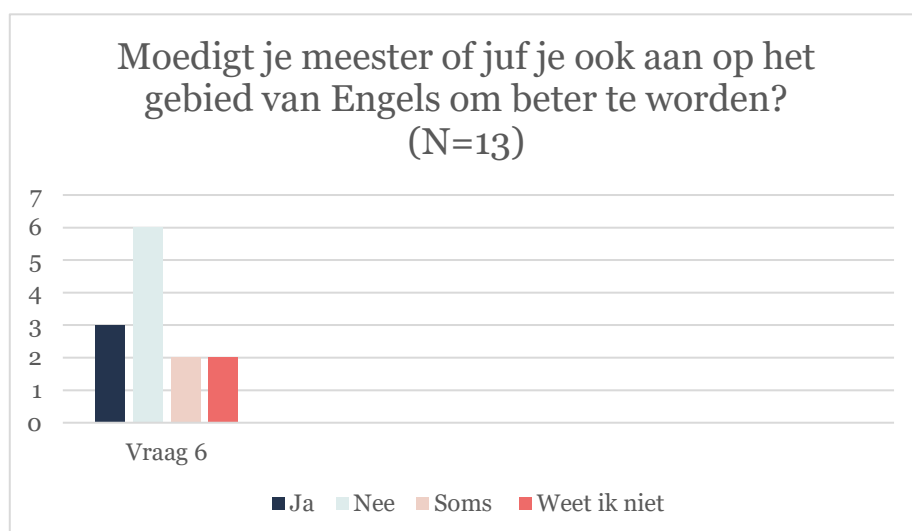
Vraag 5:

In de kolomgrafiek wordt er antwoord gegeven op de volgende vraag: beschik je over de mogelijkheden om jouw werk zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren? De leerlingen die 'ja' zeiden, beantwoordden de vraag met de volgende argumenten: het moet rustig zijn in de klas, ik doe altijd goed mijn best, ik heb veel kennis over Engels: de opdrachten zijn dus makkelijk. De twee leerlingen die 'soms' of 'weet ik niet' hebben beantwoord, hebben geen verdere uitleg gegeven.

Vraag 6:

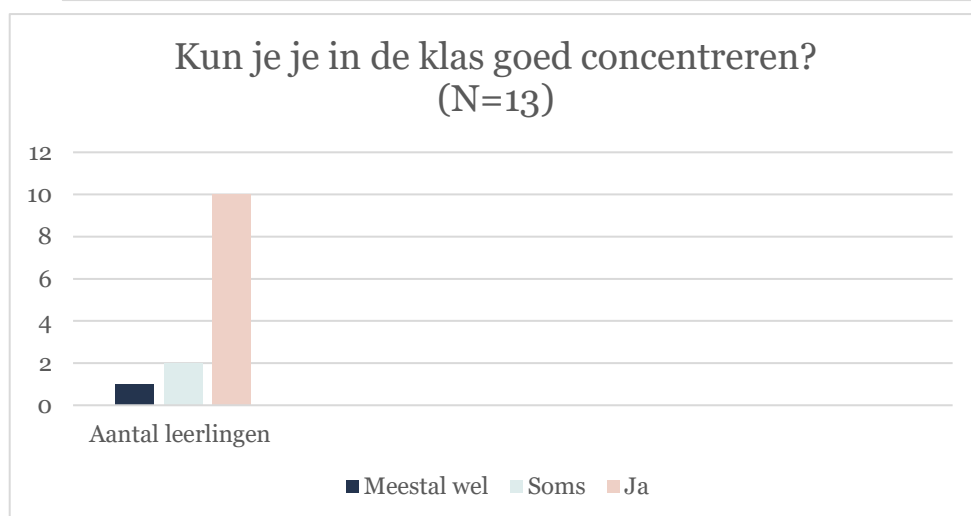
Met vraag zes wordt er invulling gegeven op de vraag: moedigt je meester of juf je ook aan op het gebied van Engels om beter te worden? Bepaalde leerlingen die met 'soms' antwoord gaven op de vraag zeiden dat de juf iedereen aanmoedigt. Een van de respondenten die 'nee' antwoordde, gaf het volgende aan: 'dat is ook moeilijk, want juf kijkt het niet na.'

Vraag 7:

Vraag zeven bevraagt de respondenten of er sprake is van een goede concentratie in de klas tijdens de Engelse les. Het grootste deel van de respondenten gaf aan zich goed te kunnen concentreren in klas. De kinderen antwoordden met het volgende: makkelijke concentratie; het is stil genoeg in de klas, dus dat is fijn; het is soms wel druk.

De twee kinderen die antwoordden zich soms goed kunnen concentreren gaven het volgende aan: door drukke kinderen lukt concentreren soms niet.

Een leerling gaf aan dat er meestal wel sprake is van een goede concentratie: groep acht is druk, dan kan ik me niet altijd concentreren.

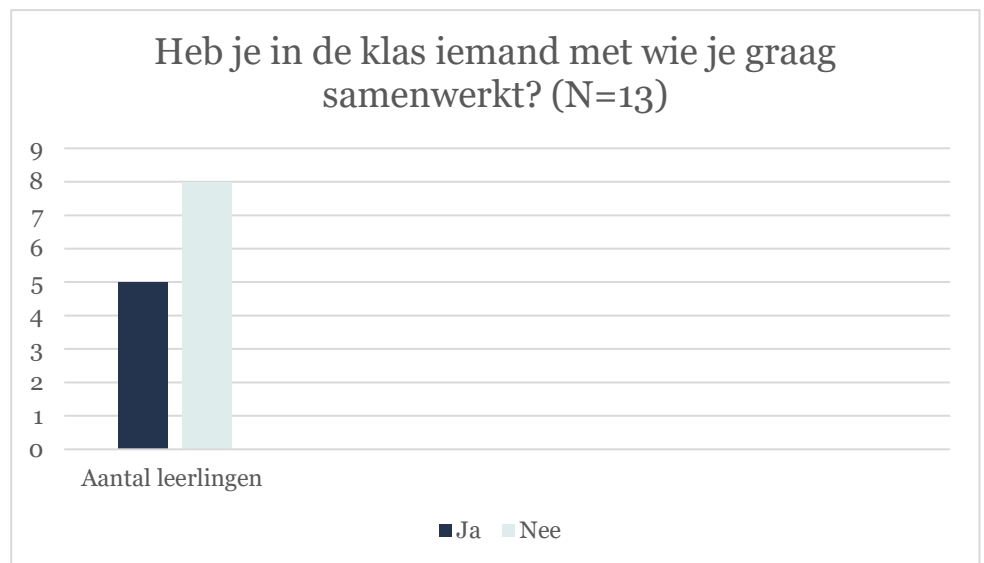
Vraag 8:

Tot slot gaven de dertien leerlingen die deelnamen aan de vragenlijst antwoord op de vraag: heb je in de klas iemand met wie je graag samenwerkt?

Het tweede deel van de vraag luidt: zo ja, wie? Hoe helpt dit jouw op het gebied van Engels? Leerlingen die met 'nee' antwoordden gaven aan vaak te moeten samenwerken met diegene die naast hem/haar zit. Een

aantal leerlingen werken liever alleen, sommigen zouden graag met vrienden willen samenwerken, maar doordat die in een andere groep zitten gaat dat niet.

Leerlingen die 'ja' zeiden op vraag acht, zeiden het volgende: een leerling trekt met een andere (hoog)intelligente leerling op. Een andere leerling gaf aan graag met leerlingen van zijn of haar eigen niveau te willen samenwerken, zodat ze van elkaar kunnen leren en kinderen kunnen helpen die moeite hebben met Engels. Een andere respondent gaf aan met twee leerlingen uit de groep samen te werken die elkaar helpen met overhoren wanneer er een toets aankomt. Een ander gaf aan graag samen te werken met een andere redelijk taalsterke leerling.

Vragenlijst evaluatie leerlingen

De volgende vragen zijn opgesteld om een duidelijk beeld te kunnen schetsen van de ervaringen van de betrokken leerlingen wanneer het taaldorp geweest is. Dit dient als nameting. De vragen zullen dan opnieuw in de vorm van een vragenlijst worden afgenomen:

- Wat vond je van het taaldorp? Schrijf drie kernwoorden op.
- Schrijf twee dingen op die goed gingen en twee zaken die nog verbeterd kunnen worden.
- Als je terugkijkt op de doelen die je gekozen hebt, zijn deze dan behaald? Leg per onderdeel uit waarom wel/niet.
- Heb je tips en/of opmerkingen over het taaldorp? Zo ja, welke?

Hiermee wordt er antwoord gegeven op de derde deelvraag: *hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de nieuwe situatie?*

Resultaten vragenlijst evaluatie leerlingen

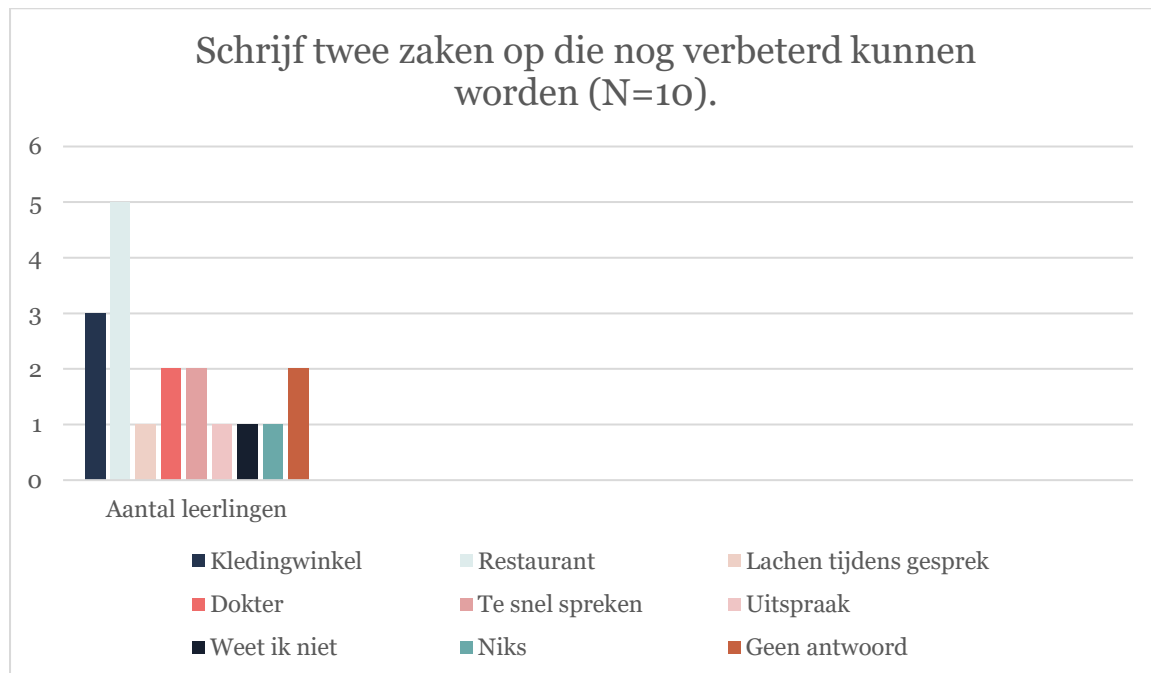

Op de eerste vraag van het evaluatieformulier konden de leerlingen drie kernwoorden opschrijven die voor hen het taaldorp typeerden. Alle leerlingen hebben een keer het woord 'leuk' opgeschreven. Twee leerlingen vonden het interessant en een ander vond de activiteit goed voorbereid én leerzaam. Één leerling uit groep vijf gaf toe het moeilijk te vinden en twee leerlingen uit groep acht vonden het maar apart. Zes leerlingen vonden het grappig en één daarvan vond het goed gedacht. De leerlingen uit mijn combinatie groep 6/7 gaven het volgende aan: iemand vond het gezellig om aan deel te nemen, twee vonden het best spannend om te doen en twee anderen vonden het een geweldige leeractiviteit.

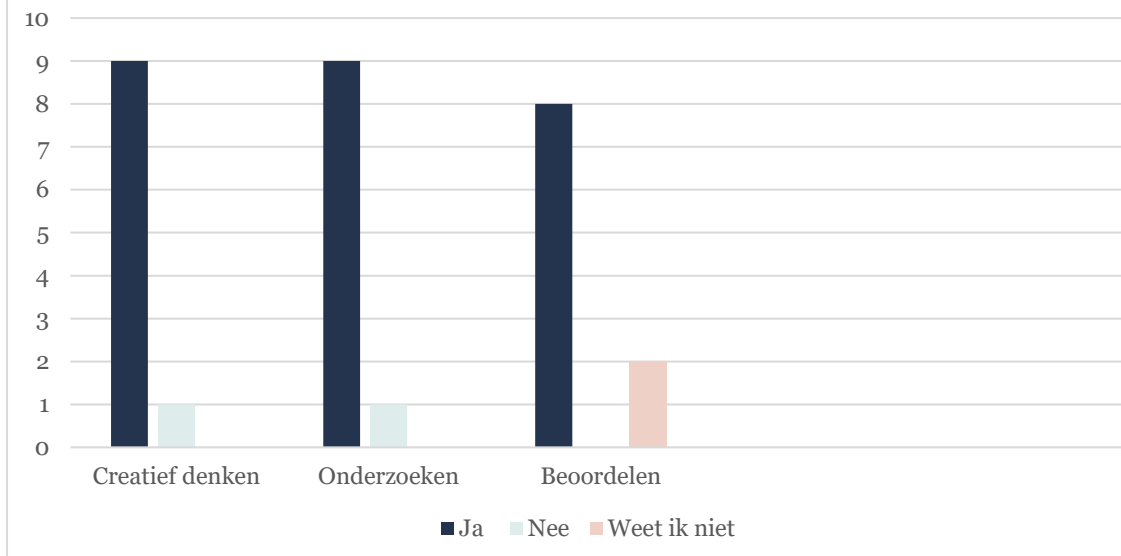
De tweede vraag luidde als volgt: schrijf twee dingen op die goed gingen en twee zaken die nog verbeterd kunnen worden. Deze vraag is vanwege de hoeveelheid aan respons verdeeld in twee staafgrafieken. In de eerste grafiek is te zien welke twee dingen de groep leerlingen goed vonden gaan. Drie leerlingen vonden het praten met de mensen goed gaan en ook het betalen, wachten en oefenen was goed; op deze laatste drie was er steeds één leerling die hiervoor koos. Twee leerlingen vonden het met name goed gaan bij de supermarkt; bij het restaurant waren dat er drie. Één

leerling gaf toe dat het bij de dokter prima ging en voor een ander was dat juist bij de kledingwinkel. Twee leerlingen waren het met elkaar eens dat de medewerkers goed Engels konden spreken en twee anderen vonden dat zij goed konden acteren. Twee kinderen vonden de winkels juist leuk en één leerling heeft niets ingevuld.

In deze grafiek staat de respons van de leerlingen weergegeven van zaken die nog verbeterd kunnen worden: twee leerlingen hebben niets ingevuld. Drie leerlingen vonden dat de kledingwinkel verbeterd kan worden door bijvoorbeeld meer kleuren kleding te regelen. Maar liefst vijf leerlingen vonden dat het eten en drinken bij het restaurant beter kon; er konden meer ingrediënten in de 'soep' en het was nu nog nep eten. Ze zouden graag echt eten willen en minder vies drinken. Iets anders wat nog beter kon volgens een bepaalde leerling was het steeds in de lach schieten tijdens het voeren van een gesprek bij een winkel. Twee leerlingen vonden dat het gesprek bij de dokter nog beter kon. Twee leerlingen vonden van zichzelf dat ze te snel spraken en één van die leerlingen vond dat zijn uitspraak nog beter kon. Een leerling heeft geantwoord met 'weet ik niet' en een andere leerling heeft 'niks' ingevuld.

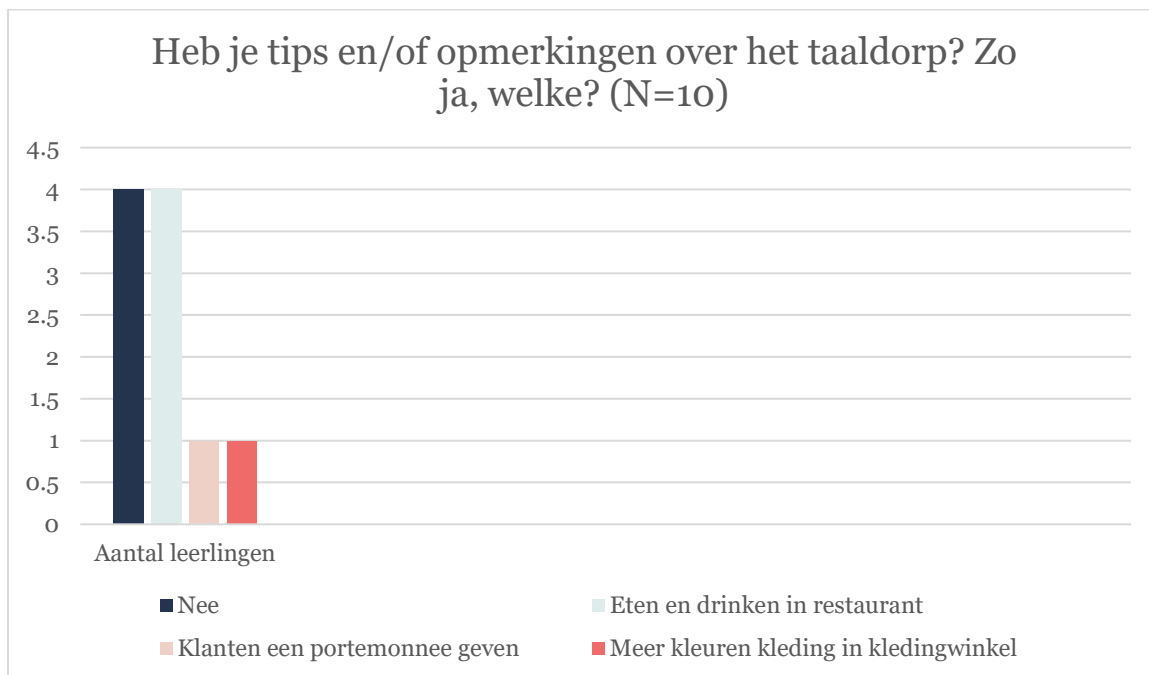
Als je terugkijkt op de doelen die je gekozen hebt, zijn deze dan behaald? Leg per onderdeel uit waarom wel/niet (N=10).

Bij vraag drie: *als je terugkijkt op de doelen die je gekozen hebt, zijn deze dan behaald? Leg per onderdeel uit waarom wel/niet*, zijn in de grafiek de drie onderdelen creatief denken, onderzoeken en beoordelen opgenomen, om zo een duidelijk overzicht per categorie te krijgen. Bij het onderdeel creatief denken gaven negen van de tien leerlingen aan dat ze de gekozen doelen hadden behaald. De leerlingen reageerden met argumenten om te bewijzen dat de doelen echt waren gehaald. Een leerling die aan haar oplossingsgerichte vermogen wilde werken, was uiteindelijk haar tekst vergeten, maar heeft toch een oplossing bedacht om haar te redden in de situatie. Twee anderen wisten nu de Engelse taal goed te gebruiken bij belangrijke zaken. Een leerling uit mijn klas gaf aan dat de medewerkers uit de winkels haar goed konden verstaan en dat haar uitspraak daarmee voldoende was. Een andere leerling wist aan te geven bij de dokter waar hij last van had en dat hij dus in staat was een oplossing te bedenken bij een bepaalde situatie. Één leerling gaf aan zijn doel net te hebben behaald, zonder een verdere uitleg.

Bij het onderdeel onderzoeken gaven opnieuw negen leerlingen aan het gehaald te hebben en één leerling niet. De leerling die vond dat hij het niet gehaald had, gaf opnieuw niet een verdere uitleg. De overige groep gaf aan waarom het doel behaald was, door bijvoorbeeld aan te geven dat er tijdens de uitvoering niet om hulp was gevraagd en dat er zelfstandig gewerkt is. Twee anderen begrepen de opdrachten goed en wisten wat ze moesten doen. Een leerling gaf aan dat hij zijn kennis had laten zien op het gebied van Engels en een andere leerling zag door deze activiteit aan verschillende overeenkomsten in taal te herkennen.

Aangekomen bij het laatste onderdeel, gaven acht leerlingen aan dat het doel gekozen voor deze categorie behaald was. Een leerling schreef dat ze goed had nagedacht over wat er gezegd moest worden bij elke activiteit, terwijl een andere leerling juist aangaf niet te hebben geoefend. Een leerling die gekozen had voor het gebruiken van feedback om zichzelf te verbeteren, antwoordde dat hij heel goed moest blijven oefenen. Een klasgenoot gaf aan nu te weten wat zijn goede en slechte kanten waren en waar hij aan moest werken. Een jongen uit groep acht vond dat hij goed zijn best had gedaan, waarmee hij nadacht over hoe de activiteit gegaan was. Twee leerlingen konden niet met zekerheid zeggen of het doel was behaald en antwoordden met 'weet ik niet'.

De laatste vraag luidde als volgt: heb je tips en/of opmerkingen over het taaldorp? Zo ja, welke? Vier leerlingen antwoordden op deze vraag met ‘nee’. Vier anderen gaven aan dat het eten en drinken bij het restaurant verbeterd moest worden, door echt en beter drinken te regelen. Een leerling gaf aan dat het logischer is om een klant bij een bepaalde winkel van te voren een portemonnee te geven met geld, omdat het anders gek is. Tijdens de activiteit pakten ze geld uit een grote bak. Een andere leerling gaf als tip om voor een volgende keer meer verschillende kleuren kleding bij de kledingwinkel te regelen.

1^e enquête groepsleerkrachten bovenbouw

De groepsleerkrachten uit de bovenbouw van de school zijn bevraagd met behulp van een enquête. Er zal tweemaal een enquête uitgezet worden, waarbij de eerste dieper ingaat op de beginsituatie van de Engelse les. Voor het maken van een enquête is er gebruik gemaakt van de software Survio, waarmee een online enquête kan worden uitgezet. Vier van de zes leerkrachten hebben de enquête ingevuld. Sommige leerkrachten hebben in overleg met duo-collega's de enquête ingevuld.

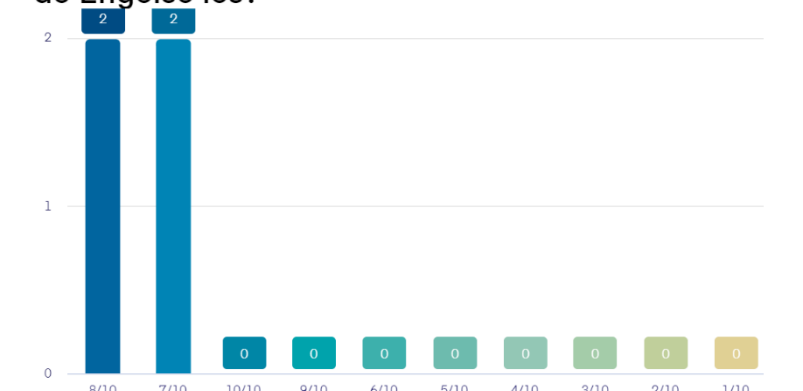
Bij bepaalde vragen wordt er gevraagd om een toelichting, voor een optimale verwerking van de resultaten. De vragen in de enquête gaan in op betrokkenheid, coöperatieve werkvormen, verrijkmateriaal uit de methode en de Engelse mondelinge taalvaardigheid. Voor een overzicht van de vragen en antwoordmogelijkheden, zie bijlage II.

Met behulp van deze enquête wordt er antwoord gegeven op deelvragen twee en vijf, die luiden als volgt:

- Deelvraag 2: *hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de oude situatie?*
- Deelvraag 5: *welke coöperatieve werkvormen zijn geschikt om in te zetten tijdens de oefenfase, zodat hoog- en meerbegaafde leerlingen komen tot 'de zone van de naaste ontwikkeling?'*

Resultaten 1^e enquête

1. Op een schaal van een tot tien: in hoeverre zijn (hoog)begaafde leerlingen uit de klas betrokken bij de Engelse les?

De eerste vraag is een gesloten vraag, waarbij de leerkrachten op een schaal van een tot tien sterren kunnen selecteren betreffende de betrokkenheid van de leerlingen. Van de vier leerkrachten hebben twee daarvan zeven sterren ingevuld en de overige twee leerkrachten hebben acht sterren ingevuld.

2. Kunt u het aantal geselecteerde sterren van de vorige vraag toelichten?

Vraag twee is een vervolg op deel een en heeft een open karakter. De antwoorden die gegeven zijn staan in het overzicht hierboven weergegeven.

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Deze leerlingen zijn zeer gemotiveerd om de Engelse taal zowel te begrijpen als te gebruiken.	1	25%
deze leerlingen zijn geïnteresseerd in het aanbod van Groove me.	1	25%
De begaafde leerlingen doen mee met de klassikale les en zijn meer betrokken. De verwerking van de opdrachten wordt goed gemaakt. Ook in gesprekjes gaat de taal hen beter af.	1	25%
Ze doen meestal goed mee, de een iets beter dan de ander	1	25%

3. Hebben bepaalde (hoog)begaafde leerlingen een hogere betrokkenheid dan andere (hoog)begaafde leerlingen op het gebied van Engels? Zo ja, hoe komt dat denkt u?

Vraag drie is open van karakter. Een leerkracht geeft aan minimaal inzicht in betrokkenheid te hebben. Verder wordt er gezegd dat het met interesse te maken heeft en dat de ene leerling een les sneller saai vindt dan een andere leerling die serieuzer is.

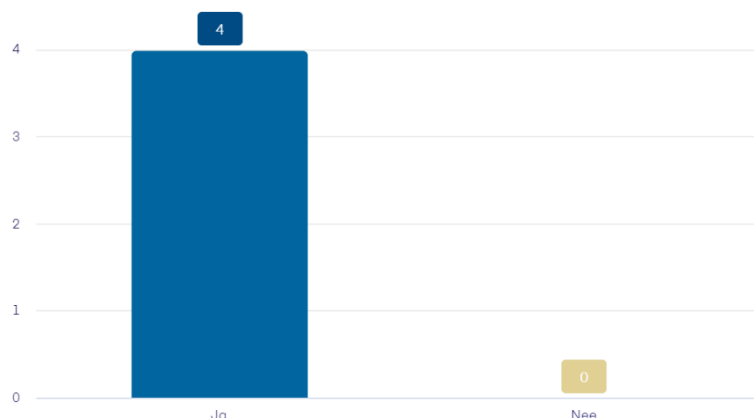
ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
De ene leerling is serieuzer, vindt Engels belangrijk. De andere vindt alles gauw saai	1	25%
Sommige leerlingen vinden de lessen leuk; anderen minder. Mijn inzicht hierin is minimaal.	1	25%
Gee idee. Mijn eerste ingeving is: leerlingen die taalgevoeliger zijn tonen of hebben meer interesse.	1	25%
Het is afhankelijk van hun interesse in de taal.	1	25%

4. De taxonomie van Bloom beschrijft zes niveaus, die onderscheid maken in complexiteit van kennisniveau. Op welk niveau scoren de begaafde leerlingen uit uw klas op het gebied van Engels?

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
onthouden, begrijpen en toepassen	1	25%
niveau 5	1	25%
Ze begrijpen de Engelse taal redelijk en kunnen hun kennis toepassen.	1	25%
De betrokkenheid van de leerlingen	1	25%

Opnieuw is deze vraag open van karakter, omdat deze vraag aansluit op deelvraag vier. Het merendeel van de leerkrachten heeft één of meer van de 'lage denkvaardigheden' gekozen. Verder heeft een docent met de 'betrokkenheid van de leerlingen' geantwoord.

5. Coöperatieve werkvormen worden ingezet bij het geven van Engelse lessen.

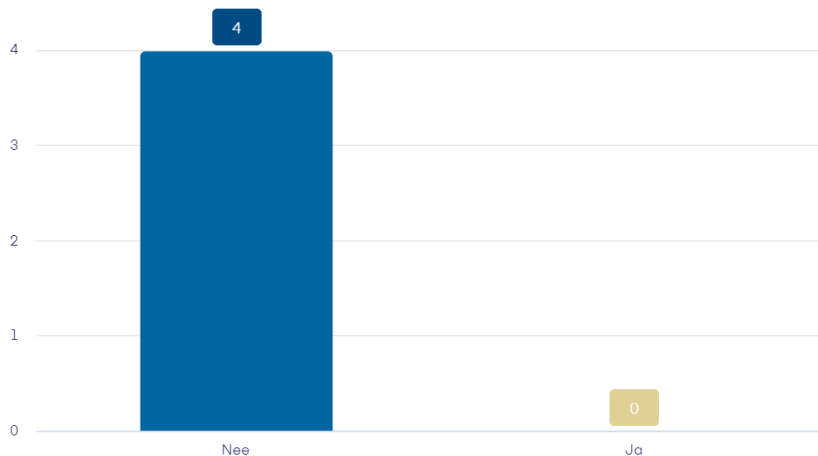
Vraag vijf is een gesloten vraag, waarbij de leerkrachten met 'ja' of 'nee' kunnen antwoorden. Alle leerkrachten die deelnamen aan de enquête antwoordden met ja op de vraag of er coöperatieve werkvormen worden ingezet bij het geven van Engelse lessen.

6. Zo ja, welke coöperatieve werkvormen worden ingezet tijdens de Engelse les?

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Words and phrases in duo's oefenen.	1	25%
interview, samenspraakjes, eigen ervaringen uitwisselen	1	25%
samenwerken in tweetallen of in groepjes	1	25%
Samen woorden lezen en begrijpen van teksten. Samen de verwerking maken.	1	25%

Vraag zes is wederom open, om een duidelijk beeld te krijgen van de coöperatieve werkvormen die in de les gebruikt worden. Verschillende werkvormen worden gebruikt, zoals in duo's woorden en zinnen lezen of oefenen. De verwerking wordt samen gedaan, eigen ervaringen worden gedeeld en er wordt gebruik gemaakt van interviews.

7. Pluswerk vanuit de Engelse methode 'Groove me' wordt ingezet bij (hoog)begaafde leerlingen.

Vraag zeven heeft een gesloten karakter, waarbij er opnieuw de keuze is tussen 'ja' en 'nee'. Alle leerkrachten hebben met 'nee' geantwoord.

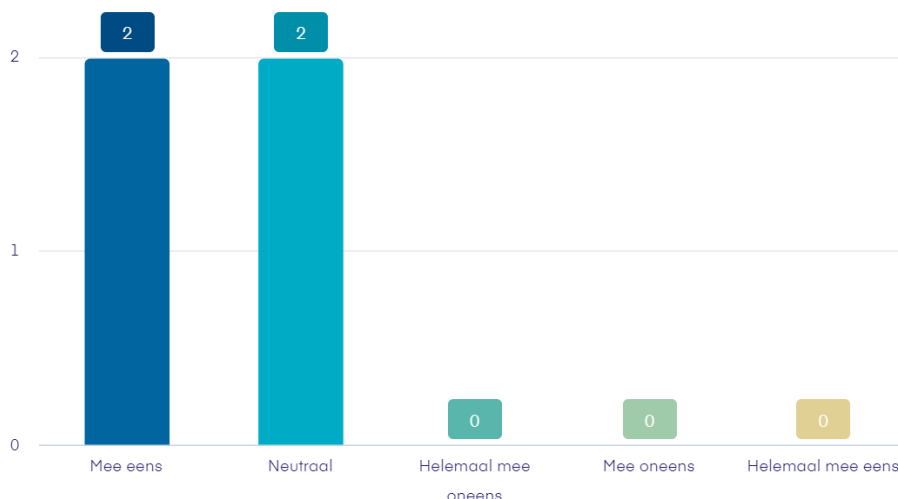
8. Geef een toelichting.

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
het liedje staat centraal en enkele basisopdrachten	1	25%
Ga daar volgend cursusjaar mee starten.	1	25%
moeten we ons nog in verdiepen	1	25%
De les wordt klassikaal aangeboden en er wordt weinig gedifferentieerd. In de samenwerking tussen leerlingen wordt op basis van hun kennis vaak groepjes gekozen.	1	25%

Bij vraag acht is een vervolg op zeven, waar er gevraagd wordt om een toelichting. Een leerkracht geeft aan er volgend cursusjaar mee te starten en een ander moet zich er nog in verdiepen. Er wordt beweerd dat het liedje en

enkele basisopdrachten centraal staan en dat er weinig gedifferentieerd wordt. Met behulp van de samenwerking tussen leerlingen wordt op basis van kennis groepjes gemaakt.

9. Er wordt tijdens de Engelse les voldoende tijd besteed aan de mondelinge taalvaardigheid.

Vraag negen is gesloten, waarbij de respondenten aan konden geven in hoeverre zij het eens waren met de stelling. Twee leerkrachten hebben 'mee eens' geselecteerd en twee anderen namen een neutrale positie in.

10. Geef een toelichting.

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Engels wordt hooguit een uurtje per week gegeven en dat is erg weinig om de taal onder de knie te krijgen	1	25%
Er wordt tijdens de Engelse les zoveel mogelijk Engels gesproken.	1	25%
Er wordt van de leerlingen gevraagd om woorden in het Engels uit te spreken	1	25%
Het werken in een kleine groep is organisatorisch nog niet goed haalbaar gebleken terwijl dit voor de betreffende leerlingen wel een pre is.	1	25%

gepraat worden en dat er van hen gevraagd wordt om woorden in het Engels uit te spreken.

Vraag tien is een vervolg op vraag negen en vraagt de leerkrachten om een toelichting. Er wordt uitgelegd dat een uur Engels in de week weinig is om een taal onder de knie te krijgen en dat werken in een kleine groep nog niet goed haalbaar is. Dat heeft met de organisatie van de Engelse les te maken en dat dat wel het doel is voor de betreffende leerlingen. Een ander zegt dat er zo veel mogelijk Engels tijdens de les

11. Heeft u verder nog opmerkingen/tips?

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Werken met kleine groepjes, zo kun je intensiever werken.	1	25%
Ik denk dat er nog wel meer aandacht besteed kan worden aan de Engelse voor de begaafde kinderen. Tis wel een ondergeschoven kindje.	1	25%
Succes met deze enquête	1	25%
De meeste liedjes zijn actueel, dit vinden de leerlingen leuk. Ook met kerst wordt er een actueel liedje aangeboden.	1	25%

De laatste vraag is bedoeld voor verdere feedback van de desbetreffende leerkrachten op de enquête en het onderwerp. Sommigen zeggen dat er meer aandacht besteed mag worden aan begaafde kinderen en dat met behulp van kleine groepjes intensiever kan worden gewerkt. Lieder van de methode zijn actueel en worden als leuk ervaren door leerlingen.

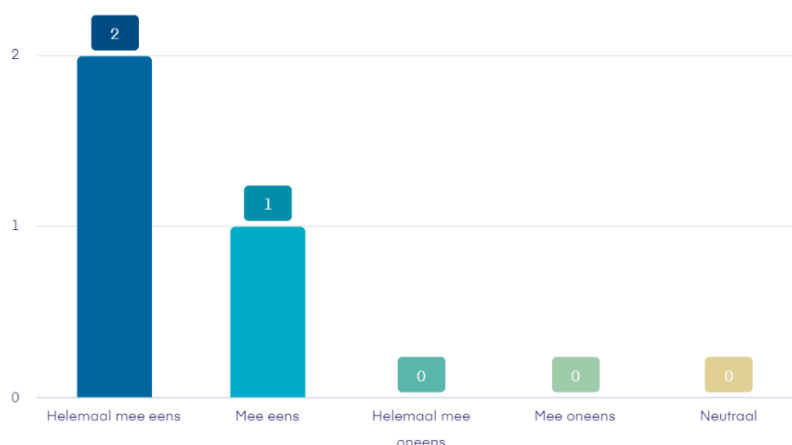
2^e enquête groepsleerkrachten bovenbouw

Na het uitvoeren van het taaldorp zal er opnieuw een enquête uitgezet worden onder de deelnemende leerkrachten wat zal dienen als nameting. Vragen die hierin opgenomen zijn, zullen dieper ingaan op de communicatie over het taaldorp, de betrokkenheid van de hoogintelligente leerlingen in de nieuwe situatie en hoe de uitvoering van het taaldorp uiteindelijk was. Voor een overzicht van de vragen en antwoordmogelijkheden, zie bijlage II.

Hiermee wordt er antwoord gegeven op de volgende deelvragen:

- Derde deelvraag: *hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de nieuwe situatie?*

1. De communicatie over het taaldorp was duidelijk.

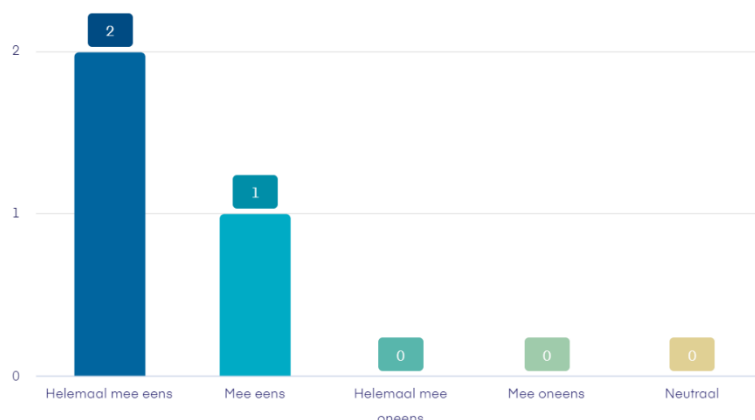
In totaal hebben drie leerkrachten deze enquête ingevuld. Oorspronkelijk was het de bedoeling dat vier leerkrachten uit de bovenbouw de enquête in zouden vullen, maar vanwege afwezigheid en persoonlijke omstandigheden van de leerkracht van groep 7/8 kon zij deze niet invullen. Zoals in de staaftafel te zien is hebben twee leerkrachten aangegeven dat ze het helemaal eens zijn met de stelling. Één leerkracht gaf aan het er mee eens te zijn.

2. Geef een toelichting.

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Er is zowel per mail als persoonlijk gecommuniceerd. Alles werd goed uitgelegd.	1	33.3%
Duidelijk	1	33.3%
De kinderen waren op de hoogte. Ook de ouders waren goed geïnformeerd.	1	33.3%

Vraag twee vraagt om een toelichting op de ingevulde data bij vraag één. Zoals te zien is, geeft een leerkracht aan dat de kinderen op de hoogte waren en dat er goed geïnformeerd is bij de ouders. Een ander vond het duidelijk en er werd geschreven dat zowel per mail als persoonlijk gecommuniceerd werd. De uitleg was goed.

3. Er waren voldoende voorbereidingen getroffen betreffende het taaldorp.

Bij vraag drie werden de leerkrachten bevraagd of er voldoende voorbereidingen getroffen waren betreffende het taaldorp. Twee leerkrachten gaven aan het daar helemaal mee eens te zijn en een ander het er mee eens te zijn.

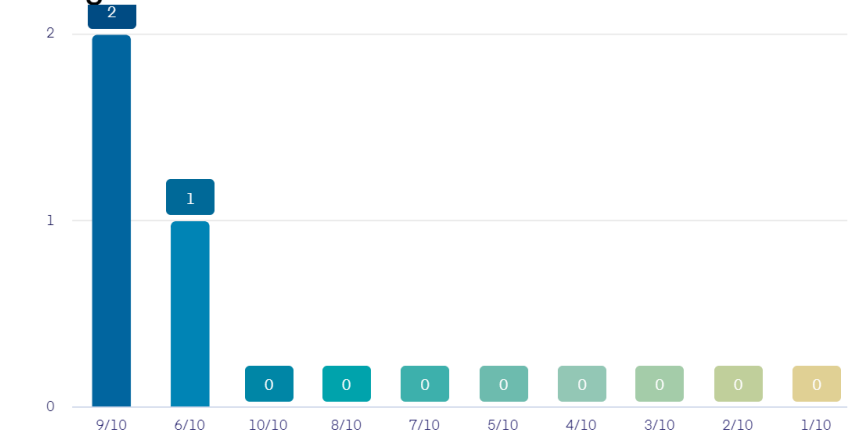
4. Geef een toelichting.

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Locatie was ingericht. De "acteurs"waren op de hoogte.	1	33.3%
Ja was goed voor elkaar	1	33.3%
In een draaiboek was alles goed omschreven en ook de leerkrachten die een rol vervulden kregen vooraf instructie.	1	33.3%

Vraag vier is een vervolg op vraag drie, waarbij de leerkrachten bevraagd worden om een toelichting te geven. Een leerkracht vond dat de acteurs (de leerkrachten en stagiaires die hielpen bij de uitvoering van het taaldorp) goed op de hoogte waren en de

locatie was ingericht. Een ander vond dat het goed voor elkaar was en tot slot werd er gezegd dat in het draaiboek alles goed omschreven werd en dat de leerkrachten die een rol vervulden vooraf instructie kregen.

5. Op een schaal van een tot tien: in hoeverre is de betrokkenheid van de (hoog)begaafde leerlingen vergroot?

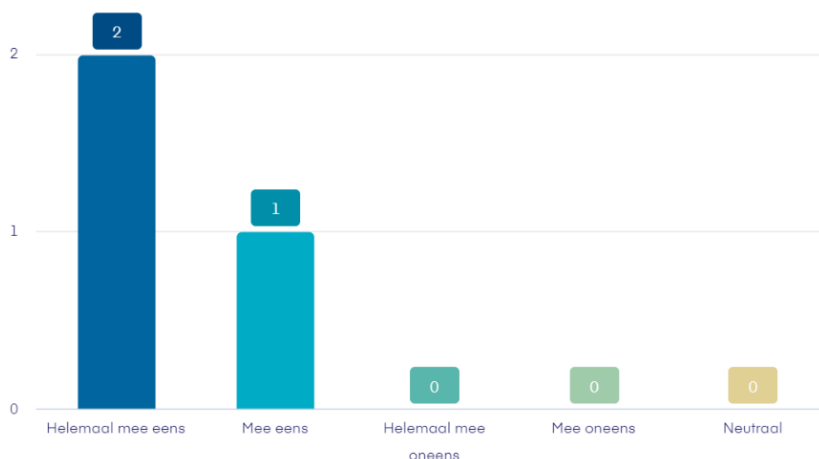
Bij vraag vijf moeten de leerkrachten op een schaal van een tot tien aangeven in hoeverre de betrokkenheid van de (hoog)begaafde leerlingen vergroot is. Twee leerkrachten selecteerden negen van de tien sterren en één leerkracht zes van de tien sterren.

6. Geef een toelichting.

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Niet echt zicht op	1	33.3%
Kinderen waren erg enthousiast en deden goed mee. Vonden jammer dat het afgelopen was.	1	33.3%
Enthousiaste reacties. (en dat aan het eind van het schooljaar.	1	33.3%

Vraag zes vraagt om een toelichting. Iemand gaf aan niet echt zicht op de (vergrote) betrokkenheid te hebben. Een ander gaf aan dat de kinderen enthousiast waren en goed meededen. Tot slot gaf een leerkracht aan dat er sprake was van enthousiaste reacties onder de leerlingen die deel hadden genomen aan de activiteit.

7. De uitvoering van het taaldorp is als prettig ervaren.

Op de stelling: de uitvoering van het taaldorp is als prettig ervaren, hebben twee leerkrachten aangegeven het daar helemaal mee eens te zijn. Één leerkracht gaf aan het er mee eens te zijn.

8. Geef een toelichting.

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Zou veel vaker moeten op deze manier	1	33.3%
Vond het een leuke extra activiteit voor de hoogbegaafden	1	33.3%
Enthousiasme van de collega's en kinderen.	1	33.3%

Vraag acht is een vervolg op vraag zeven en vraagt weer om een toelichting. Een leerkracht geeft aan dat het veel vaker zou moeten op deze manier. Een leerkracht antwoordde met het feit dat het een leuke extra activiteit voor de hoogbegaafden was. Verder was er sprake van zowel enthousiasme van collega's als kinderen volgens een leerkracht uit de bovenbouw.

9. Heeft u nog verdere opmerkingen/tips ter verbetering van het taaldorp?

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Wat ik zelf vervelend vond was dat we 's morgens een appje kregen op de dag van taaldorp over de tijden maar ik heb dat appje gemist	1	33.3%
Over een langere periode dit Taaldorp actief laten.	1	33.3%
Als zo'n project eerder in een schooljaar wordt georganiseerd, is de positiviteit nog groter.	1	33.3%

Vraag negen is bedoeld voor verbetering van het taaldorp wanneer leerkrachten nog opmerkingen of tips hebben. Een leerkracht gaf aan het vervelend te vinden 's ochtends een appje te ontvangen waar de tijden van het taaldorp in stonden, terwijl zij dat appje op dat moment gemist had. Een ander gaf aan om het taaldorp juist over een langere periode actief te houden. De laatste tip ging in op het moment waarop de leeractiviteit werd uitgevoerd: wanneer een project als dit eerder in het schooljaar wordt georganiseerd, is de positiviteit nog groter.

Transcriptie interview

Het doel van het interview was om antwoord te kunnen verkrijgen op de vragen die door de interviewer zullen worden gesteld. Die vragen gaan met name om het praktijkgedeelte van het onderzoek en hoe dit kan worden vormgegeven. Het interview zal ongeveer tien minuten duren. Uiteindelijk duurde het dertien minuten en tien seconden. Van te voren heb ik aan de IB'er om toestemming voor een geluidsopname gevraagd, waar zij vervolgens mee heeft ingestemd. Dan begin ik met opnemen van het gesprek en begin ik met het stellen van de vragen.

- Is het produceren van een draaiboek voldoende?
- Zijn er algemene zaken betreffende de organisatie 'Arlanta' die meegenomen moeten worden in het draaiboek?
- Zijn er bepaalde criteria waar het draaiboek aan moet voldoen?
- Hoe kan het taaldorp worden volbracht in verband met corona?
- Is het mogelijk om het taaldorp digitaal te doen of eventueel in kleinere groepen te werken?
- Zijn er nog andere zaken die meegenomen moeten worden in het ontwerp van een Engels taaldorp?

Dit interview was bedoeld om de ontwerpeisen concreet voor ogen te krijgen en om te zien waar rekening mee moest worden gehouden in het ontwerp van het draaiboek.

Met behulp van het interview zijn we tot een aantal inzichten gekomen, waardoor ik duidelijk voor ogen gekregen heb wat de school graag als eindproduct wil zien. De IB'er gaf aan dat het alleen het ontwikkelen van een draaiboek onvoldoende is. Een draaiboek is volgens haar echter wel een handige en mooie manier om een plan uit te zetten en eventueel aan te passen. Het is de bedoeling dat in het draaiboek de inhoud van de activiteit en de betekenis daarvan wordt weergegeven, met daarnaast een onderdeel waarin de organisatie van een taaldorp wordt beschreven met een tijdsplanning. Daarnaast komt een apart document waarin de doelen beschreven worden. Vanuit het draaiboek zal er dan verwezen worden naar dit bestand voor overzicht van de doelen. De leerlingen kunnen individueel met behulp van een formulier aangeven welke doelen zij willen behalen met behulp van het taaldorp. Aan het einde van de activiteit kan er op de zelf gekozen doelen worden gereflecteerd. De directie van school wil bij het uitvoeren van het taaldorp graag de leerkrachten uit de bovenbouw erbij betrekken, omdat dat iets wat zij graag willen bereiken. Er zal rekening moeten worden gehouden met het coronabeleid vanuit de organisatie, zoals dat verschillende klassen niet door elkaar kunnen deelnemen aan de activiteit. Anders kan dat uiteindelijk leiden tot kruisbesmetting. Het taaldorp zal wel fysiek plaatsvinden, omdat anders de spontane interactie tussen leerkracht en leerling wegvalt. Leerlingen zullen met behulp van kaartjes vragen stellen aan de leerkrachten, die een rol spelen (bakker, slager, groenteman, etc.). Dat kan worden aangekleed met behulp van decor en kostuums.

2e interview met directie

Hieronder staan de vragen weergegeven die aan de IB'er en de directeur zullen worden gesteld als het taaldorp uitgevoerd is. Met behulp van dit interview werd er antwoord gegeven op de vierde deelvraag, namelijk: *hoe kan dit ontwerp in de toekomst breder ingezet worden binnen de organisatie 'Arlanta'?*

- Hoe kan dit ontwerp in de toekomst breder ingezet worden binnen de organisatie 'Arlanta'? *Veel scholen binnen de stichting zullen belangstelling voor dit ontwerp hebben; het is het handigst dat bepaalde leerkrachten het draaiboek toegestuurd kunnen krijgen. Vermeld daarin echter wel expliciet dat het aan de leerkrachten zelf is om het uit te voeren in de praktijk. Anders zullen ze jou verantwoordelijk stellen voor dit concept en zul je alsnog de gehele organisatie keer op keer moeten regelen (en uitvoeren). Daarnaast is het verstandiger om het ontwerp misschien wat kleiner te maken, door het taaldorp over meerdere weken uit te smeren. Hierdoor blijft het interessant, beklijft de lesstof beter en kan je het breder inzetten door er bijvoorbeeld een project van te maken of er een thema aan te koppelen. Hiermee kan de leerkracht het ontwerp ook eventueel meer begrenzen, afhankelijk van de bovenbouwgroep waar het voor bedoeld is. Het ontwerp kan dan aangepast worden om het geschikter voor een bepaald leerjaar te maken. Vervolgens kunnen leerkrachten er ook voor gaan kiezen om de gehele klas deel te laten nemen aan het taaldorp, door per week één situatie te behandelen. Op het gebied van organisatie heeft de leerkracht het een stuk rustiger en wanneer sprake is van extra ondersteuning (denk aan een stagiaire of een onderwijsassistent) kunnen eventueel twee situaties per keer uitgevoerd worden. De leerkracht kan er natuurlijk nog steeds voor kiezen om dit ontwerp in te zetten voor de leerlingen in de klas die wat meer aankunnen op het gebied van Engels, maar het kan juist verrassend uitpakken door andere leerlingen uit de klas er aan te laten deelnemen. Sommige leerlingen kunnen je misschien verbazen met hun talenkennis; zelfs kinderen waar je het niet van verwacht. De leerkracht kan het niveau dan eventueel aanpassen, andere vragen stellen, oftewel: differentiatie aanbrengen in het ontwerp.*
- Heeft het draaiboek voldaan aan de criteria?

De eerste versie van het draaiboek is eerder al voorzien van feedback van de IB'er, die op- en aanmerkingen had op de bijlage 'coöperatieve werkvormen': ze vroeg zich af hoe dit vorm moet krijgen in de klas en hoe leerkrachten dit in de praktijk moeten uitvoeren. Daar moest explicieter informatie over worden gegeven en er werden een aantal verbeterpunten op het gebied van layout en grammaticale fouten gegeven. Bij de inleiding moest het probleem duidelijk naar voren komen, namelijk dat er sprake is van een taalzwakke omgeving in Kollumerzwaag; daarom is er gekozen voor een talige lesactiviteit voor hoog- en meerbegaafde leerlingen. Tot slot moest er een duidelijke vermelding van de coöperatieve werkvormen terug komen in de voorbereidingsfase. Verder vond de taalcoördinator dat dit project een nóg groter succes zou kunnen zijn als het aan het begin van een schooljaar wordt uitgevoerd, omdat de motivatie en het enthousiasme van de leerlingen dan groter is.

- Hoe heeft u de communicatie over de voorbereidingen van het taaldorp ervaren?
Prima, dat heb je goed gedaan. Er was onduidelijkheid vanuit de directie over de structuur van het taaldorp. Zij hadden het idee dat het als een project over meerdere weken zou worden verdeeld. De opvatting van de onderzoeker was echter om het taaldorp op een gehele werkdag uit te voeren en het daarmee af te sluiten. Hierdoor was er sprake van miscommunicatie.

Tekstbronnen bestuderen

Om antwoord te kunnen krijgen op de eerste en de vijfde deelvraag, zullen tekstbronnen worden bestudeerd. De deelvragen luiden als volgt:

- Deelvraag 1: hoe kunnen de hoge vaardigheden vanuit de taxonomie van Bloom worden ingezet bij het ontwerpen van een taaldorp?
- Deelvraag 5: welke coöperatieve werkvormen zijn geschikt om in te zetten tijdens de oefenfase, zodat hoog- en meerbegaafde leerlingen komen tot 'de zone van de naaste ontwikkeling'?

De focus zal qua literatuur met name liggen op bronnen die coöperatieve werkvormen beschrijven, die kunnen worden ingezet in de oefenfase bij het vak Engels. Hoog- en meerbegaafde leerlingen kunnen moeite hebben met samenwerken, zoals ook beschreven staat in paragraaf 3.2.4.13. Daarom is het van belang om rekening te houden met dit kenmerk. Verder zal er dieper worden ingegaan op de taxonomie van Bloom en dan met name op de 'hoge denkvaardigheden'. Er zal gekeken moeten worden hoe deze drie niveaus kunnen worden ingezet bij het ontwerpen van een taaldorp dat geschikt is voor hoog- en meerbegaafde leerlingen in de bovenbouw. Er zal gekeken worden naar projecten en lesactiviteiten, waarbij het ontwerp afgeleid is van de taxonomie van Bloom.

Verrijdingsopdrachten maken met taxonomie van Bloom

Drie van deze zes denkniveaus vallen onder het **lagere orde denken**. Deze drie denkniveaus richten zich vooral op feiten. Een vraag of opdracht binnen het lagere orde denken impliceert ook vaak één juiste oplossing of één juist antwoord, wat ook wel convergent denken genoemd wordt. Het merendeel van de leerstof in het reguliere onderwijs maakt gebruik van dit lagere orde denken. Het gaat om de denkniveaus herinneren/onthouden, begrijpen en toepassen. Deze zullen kort worden toegelicht.

Het laagste niveau van denken binnen de taxonomie van Bloom is "**herinneren/onthouden**". Hiermee bedoelen we het opslaan van informatie in ons geheugen en het terughalen uit het geheugen wanneer men deze informatie nodig heeft. Wanneer een lijst met 'words en phrases' mee gegeven wordt voor een toets, moet de leerling dit klakkeloos uit het hoofd kunnen leren; dat is hetgene wat onder dit denkniveau valt.

Een stap hoger is het niveau van het **begrijpen**. Het is een stapje hoger omdat je een definitie bijvoorbeeld succesvol kunt leren zonder dat het noodzakelijk is dat je deze definitie ook begrijpt. Een leerling die in eigen woorden een bepaald Engels begrip kan uitleggen en niet zomaar de definitie op te zeggen zonder nadenken, is een voorbeeld van begrijpen.

Een niveau hoger is het "**toepassen**". Wanneer je bepaalde kennis kan onthouden en deze ook inhoudelijk begrijpt (de twee vorige niveaus), kan je dit vervolgens ook toepassen in nieuwe situaties. Wanneer een leerling bijvoorbeeld enkele cupcakes wil bestellen bij een Engelse bakker en weet dat hij daarvoor zijn taalkennis over het thema 'bakken' zal moeten raadplegen, spreken we over toepassen.

Hogere orde denken

Vervolgens komen we uit bij de drie denkniveaus die vallen onder het **hogere orde denken**. Men noemt dit het **hogere orde denken** omdat dit denken een **hogere mate van complexiteit** vereist. Deze niveaus richten zich niet zozeer op feiten maar wel op concepten en structuren. Opdrachten binnen het hogere orde denken vergen divergent denken. Er zijn vaak meerdere antwoorden juist en bepaalde opdrachten kunnen leiden tot het ontstaan van nieuwe inzichten of ontdekkingen. De drie verschillende denkniveaus binnen het hogere orde denken zijn analyseren, evalueren en creatief denken.

Het eerste denkniveau binnen het hogere orde denken is het **analyseren**. Een opdracht die zich richt op analyseren vraagt dat men bepaalde informatie opdeelt in verschillende onderdelen. Door deze verschillende onderdelen te bestuderen wordt de structuur ervan duidelijk. Het kan gaan om het vinden van verschillen of gelijkenissen, het opsporen van bepaalde patronen, het indelen van categorieën. Wanneer men inzicht heeft in de structuur van een bepaald onderdeel en men deze kan linken aan andere onderdelen is de basis gelegd, die daarmee divergent denken mogelijk maakt (Goffin, 2017). Een voorbeeld is 'formulaic speech': hierbij worden chunks (vaste woordcombinaties van meer dan één woord die veel in het taalgebruik voorkomen) in verschillende combinaties gebruikt (Bodde-Alderlieste & Schokkenbroek, 2011).

Nog een denkniveau hoger is dat van het **evalueren**. Bij het evalueren draait het om het kunnen beoordelen van iets in relatie tot een bepaald doel. Dat wordt gedaan aan de hand van onderbouwde argumenten. Het kan bijvoorbeeld gaan om een opdracht waarin een leerling gevraagd wordt om een bepaalde stelling te beoordelen en ook te beargumenteren waarom hij of zij dit vindt.

Het hoogste denkniveau binnen de taxonomie van Bloom betreft het **creatief denken**. Dit denkniveau draait om het ontwikkelen van nieuwe ideeën of oplossingen door kennis op een nieuwe manier met elkaar te verbinden. Een voorbeeld is gebruikmaken van 'creative speech': hierbij worden regels uit het taalaanbod gehaald, om daar vervolgens zelf nieuwe combinaties mee te maken (Bodde-Alderlieste & Schokkenbroek, 2011).

Verrijkingsopdrachten die het hogere orde denken stimuleren

Wanneer we (hoog)begaafde leerlingen willen uitdagen, dan kan dat worden gedaan door opdrachten of leerdoelen te formuleren die vallen binnen het hogere orde denken. Binnen het reguliere onderwijs ligt de klemtoon echter op het lagere orde denken. Door reguliere leerstof te schrappen, wordt het aandeel van lagere orde denken verminderd en wordt er plaats gemaakt voor opdrachten waarbij het gebruik van hogere orde denken noodzakelijk is. Voor verrijkingsopdrachten die aansluiten op de leerstof, dan biedt de taxonomie van Bloom dus een goed kader hiervoor. Het doel voor sommigen kan zijn om het hoogste niveau (creëren) te behalen, alleen is het belangrijk om ook de lagere denkniveaus te beheersen. Op die manier wordt ervoor gezorgd dat de (hoog)begaafde leerling de onderwijsdoelen behaalt. Het is van belang om aan leerlingen duidelijk te maken wat er van hen verwacht wordt tijdens een opdracht. Daarnaast is het goed om op voorhand aan de leerlingen te laten weten met behulp van welke criteria er zal worden geëvalueerd op de gestelde doelen (Goffin, 2017).

Divergent denken

Divergent denken is het proces van het bedenken van nieuwe ideeën, het komen met oplossingen en het zoeken naar alternatieven. Er bestaan verschillende activiteiten in een les die divergent kunnen zijn, zoals brainstormen of zoeken naar meerdere oplossingen voor een bepaald probleem. Om divergent te kunnen denken zijn er een aantal deelvaardigheden. Het fijne daaraan is dat ze goed kunnen worden geoefend in de klas. Hieronder staan ze weergegeven.

- Oordeel niet meteen: bij het bedenken van nieuwe ideeën is het belangrijk om leerlingen erop te wijzen dat ze niet direct moeten oordelen. Wanneer leerlingen gaan brainstormen kan de een veel ideeën bedenken, terwijl de ander vastloopt. Hier gaat het ook om het oordelen van die ideeën. Het is belangrijk om kinderen te leren dat elk idee het waard is om op te schrijven. Er zijn geen goede of slechte antwoorden, dus het is belangrijk om zonder te oordelen de ideeën uit te schrijven.
- Ga voor kwantiteit: Hoe meer, hoe beter bij divergent denken. Leerlingen die creatief zijn kunnen soms met een ellenlange lijst met ideeën komen. Door de leerlingen te laten oefenen om verder te blijven denken, komen er steeds meer nieuwe ideeën bij, wat bevorderlijk voor de opdracht kan zijn.
- Maak verbindingen: wanneer een idee voor het eerst bedacht wordt, is het op zich zelf niet goed, maar kan het sterker worden door de verbinding. Als de leerkracht de leerlingen daarop wijst,

worden ze hier beter in en zien ze uiteindelijk steeds meer verbanden tussen ideeën ontstaan. Dit draagt ook bij om de kwantiteit te verhogen.

- Zoek het nieuwe: bij divergent denken geldt dat ook ‘vreemde’ ideeën goed zijn. Stimuleer leerlingen juist om te zoeken naar onconventionele en bijzondere oplossingen, ook lijkt het soms te vreemd. Door op zoek te gaan naar ideeën die ver van je af staan, kom je steeds tot de beste oplossing.

Er zijn verschillende werkvormen die bijdragen aan de ontwikkeling van divergent denken en die er voor zorgen dat leerlingen met creatievere en kwalitatief betere ideeën en oplossingen komen. Het versterkt het zelfvertrouwen en toont leerlingen dat creativiteit verder ontwikkeld kan worden. Hieronder staan een aantal activiteiten vermeld, waarmee er geoefend wordt met de verschillende deelvaardigheden van het divergent denken (Lucassen, 2015).

Coöperatieve werkvormen

Deze werkvormen hebben als doel om de voorkennis van leerlingen te activeren en is een pre-assessment van woordenschat rondom een bepaald thema. Qua voorbereiding zijn er wel een aantal zaken waar de leerkracht rekening mee moet houden. Een voorbeeld is het bepalen van een thema wat tijdens de Engelse les zal worden behandeld. Dan zal er gekeken moeten worden welke challenge ingezet wordt. Wat is de tijdslimiet die de groepjes leerlingen krijgen en wat krijgt het winnende groepje? Doordat het challenges zijn, zit er een competitie-element in. Vaak valt er iets te winnen, maar dat hoeft niet altijd het geval te zijn. Verder kan er nagedacht worden of de leerlingen gebruik mogen maken van een (online) woordenboek of niet, waar de leerlingen in of op schrijven (schriften, blaadjes, etc.) en hoe de teams worden gemaakt. De leerkracht kan dat zelf doen, willekeurig of volgens een bepaalde volgorde of de leerlingen doen het zelf. Worden er punten afgetrokken als er een incorrect woord tussen zit en hoe wordt er rekening gehouden met leerproblemen? Daarnaast wordt in bijlage IV veel coöperatieve werkvormen aangeboden die bedoeld zijn voor spreekvaardigheid van Engels in de bovenbouw van de basisschool. De opdrachten kunnen zo worden aangepast dat het aansluit op de les of het thema wat op dat moment behandeld wordt.

Synonym-pairs challenge

Leerling één schrijft een woord op. Leerling twee geeft daarvan een synoniem en schrijft vervolgens een nieuw woord op, waarbij leerling één op zijn beurt een synoniem bedenkt, etc.

Team challenge

De leerlingen schrijven in bepaalde teams zo veel mogelijk correcte Engelse woorden op een blaadje.

Alphabet challenge

Een team leerlingen schrijft bij zo veel mogelijk letters van het alfabet correcte woorden op een blaadje

Initial challenge

Leerlingen schrijven in groepjes zo veel mogelijk correcte woorden bij de eerste letter van hun naam op een blaadje.

Snake challenge

Een team van leerlingen schrijft een zo lang mogelijke woordslang waarbij de laatste letter van een woord weer de eerste letter van een nieuw woord is.

Verb challenge

Een team leerlingen schrijft zo veel mogelijk correcte werkwoorden op die aansluiten op het thema.

Crossword challenge

Een team leerlingen schrijft bij iedere letter van een vooraf bepaald woord een correct woord, wat zal gebeuren in de vorm van een kruiswoordpuzzel. Er mag zowel verticaal als horizontaal gewerkt worden. Het mogen echter alleen woorden zijn die passen bij het thema wat dan behandeld wordt.

Recreate challenge

Een team leerlingen schrijft zo veel mogelijk nieuwe woorden met de letters van een vooraf bepaald woord.

7. Conclusies, aanbevelingen en discussie

In dit hoofdstuk zal er informatie beschreven worden over zowel het theoretische als het praktische gedeelte van dit ontwerponderzoek. Er is antwoord gegeven op de onderzoeksvraag en de deelvragen die daarop aansluiten. Er is beschreven of de verwachtingen zijn uitgekomen en de conclusie van het onderzoek wordt nader toegelicht. Tot slot zijn er aanbevelingen en aantal discussiepunten tot stand gekomen naar aanleiding van de conclusie.

7.1 Beantwoording onderzoeksvraag

De onderzoeksvraag luidde als volgt: *hoe kan met behulp van de taxonomie van Bloom een taaldorp op de basisschool worden vormgegeven om aan te sluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling van hoog- en meerbegaafde leerlingen?* De deelvragen die daarop aansluiten, staan hieronder weergegeven en de antwoorden zullen per deelvraag verder beschreven worden:

- *Eerste deelvraag: hoe kunnen de hoge vaardigheden vanuit de taxonomie van Bloom worden ingezet bij het ontwerpen van een taaldorp?*
Door middel van het bestuderen van bronnen heb ik antwoord gekregen op deze deelvraag. Reguliere leerstof moet geschrapt worden, zodat het gebruik van het hogere denken noodzakelijk wordt om de opdrachten te begrijpen. Deze opdrachten zijn complexer en een voorwaarde is dat de lagere denkniveaus voldoende beheerst worden door de (hoog)begaafde leerlingen. Daarnaast vergen opdrachten binnen het hogere orde denken divergent denken, oftewel: er zijn vaak meerdere antwoorden mogelijk en opdrachten kunnen leiden tot nieuwe inzichten of ontdekkingen. Bij het denkniveau analyseren moet een leerling ‘formulaic speech’ beheersen, namelijk: het gebruiken van chunks in verschillende combinaties (Bodde-Alderlieste & Schokkenbroek, 2011). Bij het evalueren moet een leerling iets kunnen beoordelen en uitleggen waarom hij dat vindt. Het creatief denken is het hoogst haalbare niveau en leerlingen moeten dan gebruik kunnen maken van ‘creative speech’: hierbij worden regels uit het taalaanbod gehaald, om daar vervolgens zelf nieuwe combinaties mee te maken (Bodde-Alderlieste & Schokkenbroek, 2011). Van te voren moet duidelijk worden aangegeven wat er van de leerlingen verwacht wordt tijdens de opdracht en waar zij aan moeten voldoen. Met behulp van bepaalde criteria kan er geëvalueerd worden op de gestelde doelen (Goffin, 2017).
- *Tweede deelvraag: hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de oude situatie?*
Bij het analyseren van de resultaten van de eerste vragenlijst onder de hoog- en meerbegaafde leerlingen gaf een merendeel van de respondenten aan Engels een leuk vak te vinden. Daar is echter wel een ‘maar’ aan verbonden: niet alle leerlingen konden zich altijd even goed concentreren tijdens de les, gaven aan niet veel te leren tijdens de les of begrepen niet goed wat er van hen verwacht werd tijdens Engels. Leerlingen uit de middenbouw (groep vijf en zes) gaven vaker aan plezier te beleven aan het vakgebied Engels en de opdrachten en liederen vanuit de methode aantrekkelijk te vinden. Sommige bovenbouwers (groep zeven en acht) namen bij bepaalde vragen onverschillige houdingen aan bij het beantwoorden van bepaalde vragen; het vak was saai, er werd alleen geluisterd naar een liedje en bovendien keek de leerkracht het werk niet na volgens een leerling. Uit de enquête onder leerkrachten uit de bovenbouw kwam het volgende: twee leerkrachten gaven de betrokkenheid van de hoog- en meerbegaafde leerlingen uit hun klas zeven van de tien sterren en twee anderen selecteerden acht van de tien sterren. De toelichting daarop was dat leerlingen gemotiveerd zijn om de Engelse taal te gebruiken. Ze tonen interesse en doen meestal goed mee. Het verschil in interesse komt volgens sommige leerkrachten doordat de ene leerling serieuzer met het vak bezig is dan de ander. De interesse van sommige kinderen voor Engels is groter dan bij anderen.
- *Derde deelvraag: hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de nieuwe situatie?*
De resultaten van de tweede vragenlijst onder hoog- en meerbegaafde leerlingen waren voor het merendeel een stuk positiever vergeleken met de eerste vragenlijst. Bij het omschrijven van het taaldorp in drie kernwoorden kwamen met name positieve begrippen naar voren, zoals: interessant, spannend en leerzaam. Een leerling uit groep vijf gaf aan dat hij het moeilijk vond. Voordat het taaldorp begon, moesten de leerlingen aangeven aan welke leerdoelen ze wilden werken, waar vervolgens weer op werd gereflecteerd. De meeste leerlingen konden met argumenten uitleggen

waarom ze een leerdoel juist wel of niet hadden behaald. De leerlingen gaven aan dat de ‘medewerkers’ van het taaldorp goed Engels spraken, goed konden acteren en dat de activiteit goed geregeld en voorbereid was.

Bij de tweede enquête onder de leerkrachten werd hen gevraagd of de betrokkenheid van de (hoog)begaafde leerlingen vergroot was: twee leerkrachten gaven negen van de tien sterren en één leerkracht selecteerde zes van de tien sterren. De argumenten die daarop volgden gingen in op het enthousiasme en de participatie van de kinderen tijdens het taaldorp; dit was beide positief en de kinderen vonden het jammer toen het taaldorp afgelopen was. Een andere leerkracht gaf aan niet echt zicht te hebben op de eventueel vergrote betrokkenheid van de begaafde leerlingen.

- Vierde deelvraag: *hoe kan dit ontwerp in de toekomst breder ingezet worden binnen de organisatie ‘Arlanta’?*

Uit het tweede interview met de directie van de school kwam het volgende: wanneer bepaalde scholen binnen Arlanta belangstelling hebben voor dit ontwerp, is het praktisch om de desbetreffende leerkrachten het draaiboek toe te sturen. Daarbij moet duidelijk vermeld worden dat de leerkrachten zelf het taaldorp moeten uitvoeren. Verder is het verstandig om het taaldorp iets kleiner te maken; hiermee wordt bedoeld dat het taaldorp uitgesmeerd wordt over meerdere weken. Iedere week wordt er dan één winkel behandeld met bijvoorbeeld de gehele groep, zodat het overzichtelijker voor de groepsleerkracht is. Zo beklijft de lesstof beter, blijft het interessant en kan er misschien een breder project aan gekoppeld worden. Leerkrachten kunnen het ontwerp eventueel zelf wat aanpassen, waardoor het ontwerp geschikter wordt voor de desbetreffende bovenbouwgroep(en). De leerkracht kan er voor kiezen om alleen de hoog- of meerbegaafde leerlingen aan het taaldorp te laten deelnemen, maar met de hele klas is dus ook een optie. In het laatste geval kan er dan differentiatie in aangebracht worden; het niveau wordt dan bijvoorbeeld aangepast en andere soorten vragen worden gesteld.

- Vijfde deelvraag: *welke coöperatieve werkvormen zijn geschikt om in te zetten tijdens de oefenfase, zodat hoog- en meerbegaafde leerlingen komen tot ‘de zone van de naaste ontwikkeling’?*

Het merendeel van de groepsleerkrachten uit de bovenbouw gaf in de enquête aan dat coöperatieve werkvormen tijdens de Engelse lessen in worden gezet. Words and phrases worden in tweetallen geoefend en er wordt samengewerkt in groepen of in duo’s. Er worden interviews en dialogen samen gedaan en eigen ervaringen worden uitgewisseld. Ook lezen de leerlingen samen woorden en teksten voor het begrip daarvan. Bij de vraag of er genoeg tijd besteed wordt aan de Engelse mondelinge taalvaardigheid zijn de reacties uiteenlopend: in sommige klassen wordt zo veel mogelijk Engels gesproken tijdens de les, terwijl anderen aangeven dat één lesuurtje in de week weinig is om de taal echt onder de knie te krijgen. Voor een andere collega is werken in een kleine groep organisatorisch nog niet haalbaar, terwijl dit juist wel een pre is.

Met behulp van het bestuderen van diverse tekstbronnen werden enkele challenges gevonden om in te zetten tijdens de Engelse les. Door het competitieve karakter zijn leerlingen gemotiveerd in groepen aan de slag met de Engelse taal. Coöperatieve werkvormen die zich richten op de mondelinge Engelse taal moeten voor hoog- en meerbegaafde leerlingen wel opgesteld worden vanuit het hogere orde denken, zoals Bloom in zijn taxonomie beschrijft. Dit zorgt voor verrijking voor de bovengemiddelde leerlingen. Daarnaast is het inzetten van divergent denken een handig middel om hoog- en meerbegaafde leerlingen creatiever en beter te laten nadenken over opdrachten.

De conclusie is dus dat de taxonomie van Bloom in een taaldorp het beste vormgegeven kan worden door de hogere denkniveaus aan te bieden in de vorm van gesprekken, verschillende concrete situaties en een doelen- en evaluatieformulier. De leerlingen kunnen dan met de gesprekken werken aan hun ‘formulaic speech’ (analyseren), met behulp van het doelen- en evaluatieformulier terugkijken op de behaalde resultaten en daar iets over zeggen (evalueren) en wanneer er in geslaagd wordt om de gesprekken in het taaldorp succesvol af te ronden kan men zeggen dat er sprake is van ‘creative speech’ (creatief denken). Met behulp van een draaiboek kan de betreffende leerkracht de leerlingen door middel van verscheidene fasen begeleiden in het proces van het taaldorp. Om aan te sluiten op de zone van de naaste ontwikkeling zal er in de

voorbereidende fase veel gebruik moeten worden gemaakt van coöperatieve werkvormen op het gebied van de mondelinge Engelse taal, zodat de leerlingen met name van elkaar leren. Ten slotte wordt er in het taaldorp zelf steeds gecommuniceerd met ‘medewerkers’ van de winkels, die in staat zijn taal te gebruiken die net boven het niveau van de leerlingen ligt. Zo is er sprake van rijping en groeit het kind op het gebied van Engels met behulp van de zone van de naaste ontwikkeling (Hooijmaaijers, Stokhof & Verhulst (2009).

7.2 Verwachtingen

In de probleemstelling werd bij de hoofdvraag vermeld dat een Engels taaldorp dat aan alle ontwerpisen voldeed tot de zone van de naaste ontwikkeling zou leiden bij leerlingen. Zoals in het subhoofdstuk hiervoor beschreven staat, klopt deze verwachting en dit is ook daadwerkelijk gebeurd in de praktijk. Verder werd er beschreven dat de directeur hoopte het ontwerponderzoek uiteindelijk breder in te kunnen zetten binnen de organisatie ‘Arlanta’. Dat is nu nog niet het geval, omdat het taaldorp nu nog te ‘groot’ is. Het is op één werkdag uitgevoerd en de gevolgen daarvan waren dat er voor één dag heel veel spullen moesten worden geregeld door de onderzoeker. Verder moesten meerdere mensen geregeld worden die binnen de school werkzaam waren. Als het ontwerp over meerdere weken wordt uitgevoerd, is het taaldorp veel beter uit te voeren, ook door andere basisscholen. De leerkracht kan dan meer leerlingen bij de leeractiviteit betrekken in plaats van alléén de hoog- en meerbegaafde leerlingen. Bij deelvraag één werd beschreven dat de nadruk in de beginfase met name moest liggen op de lage denkvaardigheden; in dit schooljaar moesten de leerlingen vanwege corona zes weken thuis werken en in veel klassen is er in het eerste half jaar weinig aandacht besteed aan Engels en dus ook weinig aan de lage denkvaardigheden. Hier was dus geen sprake van. De voormeting en de nameting om de betrokkenheid van de leerlingen voor deelvraag drie te meten zijn gewoon doorgegaan, alhoewel in aangepaste vorm.

7.3 Conclusies

Het ontwerponderzoek is gedaan in opdracht van de directie van de stageschool, waarbij de vijftien hoog- en meerbegaafde leerlingen uit de groepen vijf tot en met acht onderdeel van de onderzoeksgroep waren. De conclusie is dat dit ontwerponderzoek ervoor gezorgd heeft dat de talentvolle leerlingen uit de bovenbouw nu met behulp van een taaldorp in staat zijn om de zone van de naaste ontwikkeling te behalen. De hogere denkniveaus van de taxonomie van Bloom zijn verweven in het draaiboek en zorgen ervoor dat de leerlingen bewust bezig zijn met het analyseren, evalueren en creatief denken. De betrokkenheid van de leerlingen is vergroot en de uitkomsten van de onderzoeksgroep over het taaldorp waren positief. Daarnaast waren de leerkrachten enthousiast en was de communicatie over het taaldorp duidelijk gecommuniceerd, ook naar de ouders van de leerlingen kwam uit de enquête. Het draaiboek was volgens hen goed omschreven voor de leerkracht. De directie had echter liever gewild dat het taaldorp over meerdere weken was uitgevoerd, zodat de lesstof nóg beter zou beklijven.

7.4 Aanbevelingen

Na het uitvoeren van het taaldorp werd al gauw duidelijk dat het taaldorp alleen geschikt is voor de bovenbouwgroepen zes, zeven en acht. Er namen twee leerlingen uit groep vijf deel aan het taaldorp, maar men kon zien dat zij meer moeite hadden met de opdrachten dan de overige groepen. De leerlingen deden bijvoorbeeld langer over het invullen van het doelen- en evaluatieformulier, begrepen de vragen niet goed en één leerling daarvan durfde uiteindelijk van spanning niet meer mee te doen aan het taaldorp. Hij gaf aan niet geoefend te hebben en de Engelse taal nog moeilijk te vinden (dit in tegenstelling van wat zijn leerkracht zei). Hij moest erg wennen aan de nieuwe situatie en het vond plaats met leerlingen die ouder waren dan hijzelf. Verder waren er onbekende mensen, waardoor de leerling zich niet op zijn gemak voelde. De conclusie is dus dat het taaldorp voor groep vijf meer zou moeten worden aangepast aan hun

niveau, waarbij het in een meer vertrouwde omgeving zou moeten plaatsvinden met bekende leerkrachten en leeftijdsgenoten.

Verder moet het taaldorp verdeeld worden over meerdere weken. Na het interview met de directie is het besef gekomen dat het op deze manier vele malen effectiever is. Met behulp van het taaldorp is het makkelijker om thematisch of met een project te werken, waarbij andere vakgebieden geïntegreerd kunnen worden aangeboden. Er kan gedifferentieerd worden door het niveau aan te passen aan de betreffende bovenbouwgroep en door andere soorten vragen te stellen. Ook is het aan te raden om de gehele klas te laten deelnemen aan het taaldorp; leerlingen waar je het soms niet van verwacht kunnen dan toch de mogelijkheid krijgen om hun talent te tonen. Daarbij wordt het meer een groepsactiviteit en daaruit kunnen eventueel onderwijsleeractiviteiten vloeien die aansluiten op het taaldorp. Daarnaast is het voor de leerkrachten aan te bevelen om de leerlingen uit de klas te vragen om ook materialen te regelen die op het taaldorp aansluiten. Het scheelt organisatorisch werk met het zoeken naar specifieke spullen en daarmee kunnen de leerlingen ook meedenken over geschikte materialen.

Tot slot is het belangrijk om aan te kaarten dat de voorbereidende fase voor de leerlingen van groot belang is en eigenlijk een voorwaarde is om te kunnen deelnemen aan het taaldorp. In deze fase komen de leerlingen met de drie lagere denkniveaus in aanraking: onthouden, begrijpen en toepassen. Wanneer het lagere orde denken voldoende beheerst wordt, kan er op voortgeborduurd worden door middel van een taaldorp waar de hogere denkniveaus centraal staan.

7.5 Vragen en discussiepunten

De vragen die opgenomen waren in de vragenlijsten voor de leerlingen en in de enquêtes voor de leerkrachten waren uiteindelijk niet allemaal essentieel om te stellen. Dit leidde tot het moeten verwerken van extra data die eigenlijk niet relevant was voor het beantwoorden van de deelvragen. Daar had zorgvuldiger over moeten nagedacht, zodat de methoden van dataverzameling zo kort mogelijk waren bleven, waarbij alleen de kern opgenomen was.

Op het gebied van verbetering moet de feedback van de directie van de school naderhand nog opgenomen worden in het draaiboek. Een suggestie voor vervolgonderzoek is om meer theorie te zoeken over de mondelinge taalvaardigheid in de bovenbouw van het basisonderwijs. Wanneer er door de leerkracht gekozen wordt om het taaldorp met de gehele klas uit te voeren, is het belangrijk om op de hoogte zijn van de leerlijn van het Engels en hoe daar zo nauwkeurig mogelijk in de voorbereidende fase op kan worden aangesloten. Zo wordt er rekening gehouden met alle niveaus in een klas en verschuift de focus van de hoog- en meerbegaafde leerlingen naar de groep als geheel. Verder is er sprake van tevredenheid over de daadwerkelijke uitvoering van het taaldorp; het was uitermate leerzaam om de leerlingen zo zelfstandig bezig te zien in een levensechte situatie met de Engelse taal.

In de toekomst zal de onderzoeker zeker het taaldorp vaker willen uitvoeren in een bovenbouwgroep: het taaldorp zal dan zoals beschreven verdeeld worden over meerdere weken, waaruit volgens een breed gekozen thema gewerkt zal worden. Wanneer er thematisch gewerkt wordt in de bovenbouw kunnen kinderen werken op het eigen niveau aan hetzelfde project. Er wordt daarmee gewerkt aan 21st century skills: kinderen leren samenwerken, leren probleemoplossend denken, leren creatief en kritisch te zijn en om met elkaar te communiceren (Gastel-Firet, van, 2017).

8. Samenvatting

Het doel van dit ontwerponderzoek was om een verrijkende leeractiviteit voor de talentvolle populatie van de stageschool te ontwikkelen, waarbij meer aandacht kwam voor het vakgebied Engels voor leerlingen uit groep vijf tot en met acht. De school heeft te kampen met een grote groep taalzwakke leerlingen; het gevolg is dat het Engelse lesaanbod met name afgestemd werd op de overheersende zwakke groep en dat de hoog- en meerbegaafde leerlingen hier de dupe van waren. Volgens de intern begeleider van de school (2020) heeft het hoge percentage van taalzwakke kinderen deels te maken met de niet gunstige positie van de basisschool op economisch gebied. Ook heeft het deels te maken met het lage opleidingsniveau. De school wilde voor het ontwerp van de leeractiviteit de taxonomie van Bloom centraal stellen. Er moest voldaan worden aan de leerdoelen in de vorm van een taaldorp: leerlingen worden dan in een levensechte situatie getoetst op hun spreekvaardigheid. Wanneer uiteindelijk een geschikt Engels taaldorp tot stand zou komen dat voldeed aan alle ontwerpeisen, zou dit moeten leiden tot de zone van de naaste ontwikkeling, oftewel: een kind wordt op een hoger intellectueel niveau getild met behulp van interactie met anderen. De directie hoopte het taaldorp ook breder te kunnen inzetten binnen de overkoepelende organisatie 'Arlanta' waar de school onderdeel van is.

De onderzoeksopzet ging als volgt: de onderzoeksgroep is tweemaal bevraagd met behulp van een vragenlijst, om het verschil van de betrokkenheid in kaart te brengen. De groepsleerkrachten uit de bovenbouw zijn ook twee keer bevraagd in de vorm van een enquête, waarin vragen naar voren kwamen over betrokkenheid van de (hoog)begaafde leerlingen, coöperatieve werkvormen tijdens de Engelse les en hoe het taaldorp ervaren was. Daarnaast is er een interview met de intern begeleider geweest om een duidelijk beeld te schetsen van de ontwerpeisen van de school. Na de uitvoering van het taaldorp is er een interview met de directeur en de IB'er geweest om te kijken of het taaldorp ook daadwerkelijk breder inzetbaar was binnen de stichting.

De resultaten van de vragenlijst onder hoog- en meerbegaafde leerlingen uit de bovenbouw waren positiever ten opzichte van de eerste vragenlijst en het merendeel gaf aan plezier te hebben beleefd aan het taaldorp. Twee van de drie leerkrachten uit de bovenbouw gaven aan een vergrote betrokkenheid te waarnemen op het gebied van Engels na de uitvoering van het taaldorp. Uit het interview met de directie van de stageschool kon de conclusie getrokken worden dat het taaldorp nu nog niet breder in kan worden gezet binnen de stichting. Het is volgens hen verstandiger om het taaldorp over meerdere weken uit te voeren, zodat de leerkracht ook de mogelijkheid heeft om de hele klas aan de leeractiviteit te laten deelnemen. Wanneer het taaldorp over een aantal weken verdeeld wordt, blijft het interessant en beklijft de leerstof beter. Er kan een project of thema aan kan worden gekoppeld en differentiatie kan worden aangebracht in de opdrachten. Wanneer bepaalde basisscholen belangstelling hebben voor het draaiboek, moet het naar de desbetreffende leerkrachten gestuurd worden. Daar moet expliciet bij vermeld worden dat het aan de leerkrachten zelf is om het taaldorp uit te voeren.

De uitkomst van dit ontwerponderzoek is dat talentvolle leerlingen uit de bovenbouw nu in staat zijn om de zone van de naaste ontwikkeling te behalen met behulp van het taaldorp. De hogere denkniveaus analyseren, evalueren en creatief denken komen terug in het draaiboek en de leerlingen zijn bij de uitvoering van het taaldorp bewust bezig met het hogere orde denken. De reacties van hen op het taaldorp waren positief en een aantal groepsleerkrachten uit de bovenbouw gaven aan dat de betrokkenheid van de betreffende leerlingen vergroot was. De leerkrachten waren daarnaast enthousiast over het taaldorp, waarbij aangegeven werd dat de communicatie duidelijk was, ook naar de ouders toe. Het draaiboek was volgens hen goed omschreven.

Proces

In dit onderdeel wordt de totstandkoming van het onderzoeksrapport nader beschreven. Dit wordt aan de hand gedaan van de kernactiviteiten die tijdens dit onderzoek zijn uitgevoerd; er is gewerkt volgens de fasen van de onderzoekscyclus. Verdere contactmomenten met de PABO en het werkveld komen naar voren en er wordt toegelicht hoe de bijeenkomsten binnen de onderzoeksgroep geleid hebben tot het ontworpen eindproduct. Tot slot wordt er kort gereflecteerd op het leerproces voor de professionele ontwikkeling van de student.

Uitgevoerde onderzoeksactiviteiten

In dit subhoofdstuk is een planning opgenomen, waarbij alle uitgevoerde onderzoeksactiviteiten beknopt beschreven worden in het schema wat hieronder staat weergegeven.

Onderzoeksactiviteit	Deelvraag	Beschrijving
Voormeting uitvoeren: vragenlijst voor hoog- en meerbegaafde leerlingen uit de bovenbouw	Deelvraag 2	Alle leerkrachten uit de bovenbouw zijn van te voren op de hoogte gesteld van de vragenlijst. Zij hebben de vragenlijsten afgenomen met de desbetreffende leerlingen. Na schooltijd zijn de resultaten verzameld, in verband met het coronabeleid wat toen gold in de school. Leerkrachten en leerlingen mochten namelijk niet in andere klassen komen, om zo kruisbesmetting te voorkomen.
Interview met IB'er	-	Opgestelde vragen gesteld tijdens interview om een duidelijk beeld te schetsen van de ontwerpeisen die CBS de Stapstien stelt bij de leeractiviteit. Het gesprek is opgenomen. Verscheidene formulieren van de IB'er zijn meegegeven ter ondersteuning van het ontwerp van het draaiboek.
Interview met IB'er transcriberen	-	Opname van het interview is beluisterd en uitgeschreven tot een transcriptie.
Enquête voor groepsleerkrachten in de bovenbouw via de mail verstuurd	Deelvraag 2 Deelvraag 5	De enquête is digitaal afgenomen met behulp van survio.com. Hierbij worden meteen alle resultaten omgezet in grafieken en diagrammen.
Tekstbronnen bestuderen en uitschrijven	Deelvraag 1 Deelvraag 5	Tekstbronnen bestudeerd op het gebied van coöperatieve werkvormen en het inzetten van de hogere denkvaardigheden van Bloom in een leeractiviteit.

Resultaten van de vragenlijst onder hoog- en meerbegaafde leerlingen verwerken	Deelvraag 2	Resultaten geanalyseerd en uitgewerkt in hoofdstuk zes. Gegevens zijn verwerkt in staafdiagrammen.
Resultaten van de enquête onder groepsleerkrachten in de onderbouw verwerken	Deelvraag 2 Deelvraag 5	Resultaten geanalyseerd en uitgewerkt in hoofdstuk zes. Grafieken en diagrammen zijn opgenomen in ontwerponderzoek en verder uitgeschreven.
Het draaiboek en het doelen- en evaluatieformulier ontwerpen	Deelvraag 1 Deelvraag 5	Er is aangesloten op de ontwerpeisen van de school en een aantal bronnen uit het theoretisch kader zijn overgenomen die dieper ingingen op het uitvoeren van een taaldorp. Het doelen- en evaluatieformulier is ontworpen m.b.v. de formulieren van de IB'er. Daarnaast werden dialogen ontworpen voor vier verschillende situaties, een materialenlijst, een brief aan de leerlingen (en de ouders) en de opdrachtkaarten voor de uitvoering.
Vorbereidingen treffen voor het taaldorp	-	Duidelijke gecommuniceerd naar leerkrachten over de datum, materialen en de brief naar de leerlingen (en de ouders). Vier medewerkers binnen CBS de Stapstien gevraagd om mee te helpen met de uitvoering van het taaldorp. Ieder persoon komt bij een situatie te staan. Materialen geregeld en klaargezet. Spullen voor leerkrachten en leerlingen geregeld en klaargelegd. Roosters werden verspreid onder de leerkrachten.
Taaldorp uitvoeren	-	's Ochtends alle materialen klaargezet in het speellokaal. Dialogen en opdrachtkaarten klaargelegd bij de situaties en de vier vrijwilligers uitgelegd wat de bedoeling was en het rooster laten zien. Doelen- en evaluatieformulieren en pennen klaargelegd. Eerst waren vijf leerlingen uit groep

		6/7 aan de beurt. Na de eerste pauze kwamen twee leerlingen uit groep 5b en drie leerlingen uit groep 8a. De leerlingen waren enthousiast en wilden de dagen die daarop volgden het liefst weer met het taaldorp aan de slag. De vrijwilligers hebben een bedankje gekregen en ook zij vonden het een geslaagde ochtend.
Resultaten doelen- en evaluatieformulier onder de hoog- en meerbegaafde leerlingen verwerken	Deelvraag 3	Resultaten uitgeschreven in het ontwerponderzoek en opnieuw verwerkt in staafdiagrammen.
Evaluatie-enquête onder groepsleerkrachten in de bovenbouw versturen	Deelvraag 3	De tweede enquête verstuurd via de mail, waarbij survio meteen de antwoorden verwerkte in grafieken en diagrammen.
Resultaten evaluatie-enquête onder de groepsleerkrachten in de bovenbouw verwerken	Deelvraag 3	Resultaten van de enquête bekeken en de grafieken en diagrammen opgenomen in het ontwerponderzoek.
Interview met directie van de school	Deelvraag 4	Drietal vragen gesteld aan de directie van de school. Tijdens het interview werd de conclusie getrokken dat het taaldorp nu nog niet breder inzetbaar is binnen de stichting. Het ontwerp moet breder uitgezet worden over meerdere weken, waarbij differentiatie ingezet maken worden als leerkrachten de gehele klas bij de leeractiviteit willen betrekken. Bij belangstelling van andere scholen moet het draaiboek naar de desbetreffende leerkrachten gestuurd worden, waarin expliciet beschreven staat dat het draaiboek door de leerkracht zelf uitgevoerd moet worden.
Kort verslag van interview met directie van de school volledig uitschrijven	Deelvraag 4	Verslag verder uitgeschreven en daarmee hoofdstuk zes afgerond.

Ontwerpeisen

Hieronder staan de eisen van de opdrachtgever aan het ontwerp aangegeven, waarbij de meeste punten afgeleid zijn van gesprekken met de IB'er en de directeur van de stageschool.

Ontwerpeisen	Verantwoording
Kindgesprekken betrekken bij de onderzoeksaanpak	Ontwikkelpunt voor de stageschool in schooljaar 2020-2021: de IB'er gaf in de bespreking van de probleemstelling aan dat kindgesprekken ingezet kunnen worden om een duidelijk beeld te kunnen vormen van de betrokkenheid van hoog- en meerbegaafde leerlingen in de bovenbouw.
De focus leggen op de hoge denkvaardigheden uit de taxonomie van Bloom	Zo kan er gericht antwoord gegeven worden op deelvraag één. De hoogste drie denkvaardigheden van de taxonomie worden als het hoogst haalbare beschouwd en sluiten daarom goed aan op de onderwijsbehoeften van bovengemiddelde leerlingen op het gebied van Engels.
Een Engels taaldorp ontwikkelen die voldoet aan een rijke leeractiviteit, waarbij een beroep gedaan wordt op 'het hogere denken' uit de taxonomie van Bloom	De school wilde graag dat de taxonomie van Bloom ingezet wordt bij het ontwikkelen van een geschikte leeractiviteit voor boven- en meerbegaafde leerlingen in de bovenbouw, waarbij het 'het hogere denken' centraal staat.
Draaiboek ontwikkelen voor het taaldorp	De directie van de school zou het Engelse taaldorp graag breder binnen hun organisatie willen inzetten. Wanneer hiervoor een draaiboek ontwikkeld wordt, zullen meerdere basisscholen die bezig zijn met hoog- en meerbegaafdheid en meertaligheid gebruik kunnen maken van deze lesactiviteit.
In de voorbereidende fase (oefenfase) van het taaldorp moeten de hoog- en meerbegaafde leerlingen uit de bovenbouw volop gelegenheid krijgen om in lessen met mondelinge taalvaardigheid bezig te kunnen.	De leerlingen kunnen tijdens de Engelse lessen oefenen met gebruikmaken van fillers, chunks, maar ook het regelmatig oefenen met dialogen. Interactie met andere klasgenoten is daarbij van belang.
Voldoende coöperatieve werkvormen inzetten tijdens de oefenfase, waarbij verscheidene vormen worden aangeboden.	De IB'er gaf aan dat deze ontwerpeis van belang is, zodat leerlingen sneller tot betere en meer uitgebreide zinnen komen.

Contactmomenten PABO

In de tabel hieronder staan de contactmomenten met de begeleider van de PABO en het werkveld beschreven. Datum, tijd, de verrichte werkzaamheden en opmerkingen daarop zijn opgenomen en

beknopt beschreven. Het doel en de opbrengsten van de contactmomenten worden beschreven bij de afspraken en opmerkingen.

Datum	Tijd	Verrichte werkzaamheden	Afspraken en opmerkingen
03-09-2020	13:00-15:00	Eerste college minor MIP	- Uitleg keuze- en schoolminor - Aanbieden onderwijsvormen - Begeleiding vanuit school en medestudenten - Literatuur - Planning voor komende periode
10-09-2020	10:00-11:15	Tweede college minor MIP	- Kennismaking begeleidster en teamgenoten - Verwachtingen van elkaar uitspreken - Discussiëren over geschikte scriptie-onderwerpen
17-09-2020	10:20-12:20	Derde college minor MIP	- Vragen bedenken over je onderwerp d.m.v. 5xW+H - Mindmap maken - Zaken rondom het ontwerponderzoek bespreken
24-09-2020	11:00-11:30	4 ^e college minor MIP	- onderzoeksupzet van elkaar bekijken en feedback en verbeterpunten bespreken
01-10-2020	10:45-12:00	5 ^e college minor MIP	- voorbeeld scriptie student bespreken (aanleiding, inleiding, probleemanalyse, theoretisch kader)
08-10-2020	10:00-11:00	6 ^e college minor MIP	- Eigen aanleiding, inleiding, probleemanalyse theoretisch kader af - Willekeurig onderzoek verslag bespreken en feedback geven
12-11-2020	11:40-12:15	7 ^e bijeenkomst MIP	- De fasen oriënteren, richten, plannen, verzamelen en analyseren en concluderen besproken - Ontwerpeisen en verantwoording besproken
10-12-2020	13:00-13:40	8 ^e bijeenkomst MIP en persoonlijk gesprek	- Hoofdstuk 5: onderzoeks-aanpak uitgelegd en onderzoeksinstrumenten besproken en naast elkaar gelegd - Individueel gesprek met scriptiebegeleidster gehad
07-01-2021	14:30-16:00	9 ^e bijeenkomst MIP	- Methoden van dataverzameling en validiteit bespreken - Hoe onderzoeksmethodiek

			te beschrijven
25-03-2021	09:15-13:00 13:30-14:00	Terugkomdag Individueel gesprek stagebegeleidster	- Voormeting en resultaten scriptie besproken
15-04-2021	09:25-09:47	Overleg onderzoek	- Feedback H6 besproken met scriptiebegeleidster
29-04-2021	10:00-13:00	10 ^e bijeenkomst MIP	- LIO-stage besproken - Dilemma's op het gebied van onderwijs in tweetallen besproken
27-05-2021	13:00-14:00	Overleg op school	- Belangrijke zaken omtrent conferentie/verdediging scri ptie besproken

Participatie in onderzoeksgroep

In dit subhoofdstuk wordt de participatie in de onderzoeksgroep nader toegelicht. De bijeenkomsten met medestudenten die onder dezelfde onderzoeksgroep vielen worden beschreven en hoe dat bijgedragen heeft aan dit onderzoek. De samenwerking met een critical friend is ook opgenomen.

Datum	Tijd	Verrichte werkzaamheden	Toelichting
10-09-2020	10:00-11:15	Tweede college minor MIP	- Kennismaking begeleidster en teamgenoten - Verwachtingen van elkaar uitspreken - Discussiëren over geschikte scriptie-onderwerpen en welke ideeën er al zijn bedacht door studenten
17-09-2020	10:20-12:20	Derde college minor MIP	- Vragen bedenken over je onderwerp d.m.v. 5xW+H en elkaar daar verder over bevragen - Mindmap maken en daarover in gesprek gaan -
19-11-2020	13:15-14:30	Ander onderzoeksplan analyseren en voorzien van feedback	- Feedback geven op medestudent haar onderzoeksplan (critical friend)
24-09-2020	11:00-11:30	4 ^e college minor MIP	- onderzoeksofzet van elkaar bekijken en feedback en verbeterpunten bespreken; kunnen door betreffende student meegenomen worden in onderzoek
01-10-2020	10:45-12:00	5 ^e college minor MIP	- voorbeeld scriptie student bespreken (aanleiding, inleiding, probleemanalyse, theoretisch kader) en daarover in groepjes in

			gesprek
08-10-2020	10:00-11:00	6 ^e college minor MIP	- Eigen aanleiding, inleiding, probleemanalyse theoretisch kader af - Willekeurig onderzoek verslag bespreken en feedback geven (in tweetallen)
10-12-2020	13:00-13:40	8 ^e bijeenkomst MIP	- Hoofdstuk 5: onderzoeks-aanpak uitgelegd en onderzoeksinstrumenten gezamenlijk besproken en naast elkaar gelegd → hoe inzetten en vormgeven
07-01-2021	14:30-16:00	9 ^e bijeenkomst MIP	- Methoden van dataverzameling en validiteit bespreken - Hoe onderzoeksmethodiek te beschrijven; andere studenten bevragen hoe zij dat gedaan hebben
29-04-2021	10:00-13:00	10 ^e bijeenkomst MIP	- LIO-stage besproken - Dilemma's op het gebied van onderwijs in tweetallen besproken
27-05-2021	13:00-14:00	Overleg op school	- Belangrijke zaken omtrent conferentie/verdediging scriptie besproken - Elkaars uitvoeringen van de scriptie besproken en daarover vragen gesteld

Reflectie op het leerproces

Tijdens het schrijven van dit ontwerponderzoek heb ik een ontwikkelpunt van mijn stageschool gekozen, namelijk: leerdoelen stellen en activiteiten ontwikkelen voor hoog- en meerbegaafde leerlingen, waarbij er gebruik gemaakt wordt van de taxonomie van Bloom. Omdat ik de minor 'meertaligheid in internationaal perspectief' gekozen had, heb ik in overleg met de directie van de school besloten om de leeractiviteit voor het vakgebied Engels te creëren. Toen ik startte met mijn ontwerponderzoek vond ik het lastig om mijn onderwerp te specificeren en besluiten te nemen in wat belangrijk was. De IB'er van de school heeft mij hierbij geholpen en vele bruikbare bronnen aangereikt. Dit zorgde ervoor dat ik als onderzoeker gemotiveerd bleef en mij bleef verdiepen in bruikbare thema's. Bij het doorlopen van de fasen van de onderzoekscyclus was er sprake van goed contact met de stageschool. Regelmatig had ik gesprekken met de talentcoördinator, de directeur, de IB'er, maar ook met de groepsleerkrachten uit de bovenbouw. Dit heeft veel geholpen om zo nauw mogelijk aan te sluiten op de wensen van de basisschool.

In het begin werd veel tijd gependend aan het theoretisch kader, waarna ik al gauw te horen kreeg dat het aanzienlijk moest worden ingekort. Deze fout had ervoor gezorgd dat ik te lang bleef hangen in de fase van het richten. Ik was zo diep de boeken ingedoken, dat ik het geheel niet meer kon overzien. Hierdoor wist ik eerst niet goed hoe ik verder moest. Feedback van mijn kritische vriend heeft mijn toen geholpen. Er had zorgvuldiger gekeken moeten worden naar de criteria van het ontwerponderzoek. Hier zal ik in het vervolg alerter op zijn. Daarnaast waren er te veel zaken die ik in mijn onderwerp wilde betrekken: kindgesprekken, leerdoelen stellen, activiteiten ontwikkelen en een taaldorp ontwerpen. Vandaar dat ervoor gekozen is om de kindgesprekken achterwege te laten.

Door corona moesten bepaalde methodes van dataverzameling aangepast worden en uiteindelijk ook het definitieve ontwerp van het taaldorp. De vragen die opgenomen waren in de vragenlijsten en de enquêtes waren te uitgebreid, waardoor irrelevante resultaten opgenomen werden in het onderzoek. De aanloop naar het taaldorp toe zorgde voor veel organisatorisch werk, maar het heeft bij de uitvoering toch zijn vruchten afgeworpen: ikzelf als onderzoeker en de vrijwilligers die een rol vervulden vonden het een geslaagde

ochtend. De leerlingen waren enthousiast en het merendeel reageerde positief op de leeractiviteit. Uiteindelijk ben ik tot het besef gekomen dat het taaldorp op een andere manier effectiever in de praktijk kan worden uitgevoerd. Het interview met de directie van de stageschool heeft een andere vorm beschreven die breder inzetbaar is en waar langer mee kan worden gewerkt. Die feedback wil ik nog graag verwerken in het draaiboek, om het vervolgens te verspreiden binnen de organisatie 'Arlanta'.

Logboek

Datum	Tijd	Verrichte werkzaamheden	Afspraken en opmerkingen
03-09-2020	13:00-15:00	Eerste college minor MIP	- Uitleg keuze- en schoolminor - Aangeboden onderwijsvormen - Begeleiding vanuit school en medestudenten - Literatuur - Planning voor komende periode
10-09-2020	10:00-11:15	Tweede college minor MIP	- Kennismaking begeleidster en teamgenoten - Verwachtingen van elkaar uitspreken - Discussiëren over geschikte scriptie-onderwerpen
11-09-2020	13:30-14:00	Bezoek aan plaatselijke bibliotheek	- Geschikte literatuur uitgekozen
14-09-2020	13:30-14:15	Gesprek met directeur en IB'er van stageschool	- Speerpunten van stageschool bespreken - Onderwerp gekozen wat aan meertaligheid kan worden gekoppeld - Doelgroep (bouw) bepalen - Contact opnemen met specialisten meer- en hoofbegaafdheid
16-09-2020	22:30-23:30	Verwerken van informatie, aantekeningen en literatuur	- Opzet scriptieverslag - Opzet logboek - Verwerking gebruikte literatuur en aantekeningen
17-09-2020	10:20-12:20	Derde college minor MIP	- Vragen bedenken over je onderwerp d.m.v. 5xW+H - Mindmap maken - Zaken rondom het ontwerp onderzoek bespreken
18-09-2020	13:00-13:30	Contact gehad met specialist hoog- en meerbegaafdheid	- Telefoonnummers uitgewisseld - Onderwerp ontwerp onderzoek besproken - vragen gesteld op het gebied van onderwijsbehoefte en onderwijsaanbod voor hoog- en meerbegaafde leerlingen
22-09-2020	11:00-15:00	Met onderzoeksopzet aan de slag	- onderzoeksopzet af
24-09-2020	11:00-11:30	4 ^e college minor MIP	- onderzoeksopzet van

			elkaar bekijken en feedback en verbeterpunten bespreken
30-09-2020	13:00-13:30	Met onderzoeksopzet aan de slag	- feedback en verbeterpunten van onderzoeksopzet verwerken
01-10-2020	10:45-12:00	5 ^e college minor MIP	- voorbeeld scriptie student bespreken (aanleiding, inleiding, probleemanalyse, theoretisch kader)
07-10-2020	15:30-18:00	Opzet maken scriptieverslag	- opzet inleiding, probleemanalyse, theoretisch kader en probleemstelling
08-10-2020	10:00-11:00	6 ^e college minor MIP	- Eigen aanleiding, inleiding, probleemanalyse theoretisch kader af - Willekeurig onderzoeksverslag bespreken en feedback geven
13-10-2020	10:30-11:45	Bezig met scriptieverslag	- In gesprek met KWO'er over vraagstukken m.b.t. probleemanalyse - Toereikende literatuur vanuit school gekregen - Kopieën gemaakt van activiteitenplan en concept beleid voor hoog- en meerbegaafde leerlingen
03-11-2020	19:00-21:00	Bezig met scriptieverslag	- Probleemanalyse aangepast - Verscheidene bronnen en grafieken toegevoegd - Samenhang tussen bronnen gecreëerd
11-11-2020	09:00-11:15	Afspraak met talentcoördinator	- Leerlingen uit de bb besproken die in aanmerking komen voor onderzoek hoog- of meerbegaafdheid - Verrijkend leermateriaal laten zien - Deelvragen besproken; tot conclusie gekomen dat de vraag 'Hoe kan het ontwerp worden ingezet in de overkoepelende stichting 'Arlanta'? te breed is. Deze wordt weggehaald uit H4: probleemstelling.
12-11-2020	11:40-12:15	7 ^e bijeenkomst MIP	- De fasen oriënteren, richten, plannen, verzamelen en analyseren

			- en concluderen besproken - Ontwerpeisen en verantwoording besproken
13-11-2020	15:45-16:45	Bezig met scriptieverslag	- Nieuwe start gemaakt met theoretisch kader, verdiept in definitie hoogbegaafdheid en in het Triadisch model
17-11-2020	12:30-16:00	Bezig met scriptieverslag	- Verder gegaan met theoretisch kader: meervoudige intelligentie, Multifactorenmodel en begin aan 'kenmerken hoogbegaafdheid'
18-11-2020	11:00-14:15	Bezig met scriptieverslag	- Verder gegaan met theoretisch kader: 'kenmerken hoogbegaafdheid afgerond
19-11-2020	13:15-14:30	Ander onderzoeksplan analyseren en voorzien van feedback	- Feedback geven op student haar onderzoeksplan - Met eigen onderzoeksplan bezig
24-11-2020	14:30-16:45	Bezig met scriptieverslag	- Theoretisch kader uitgebreid (subhoofdstukken sociaal-emotionele ontwikkeling en onderpresteren)
25-11-2020	14:00-19:00	Bezig met scriptieverslag	- Theoretisch kader uitgebreid (Hoofdstukken over onderpresteren, sociaal-emotionele ontwikkeling, meertaligheid, inleiding verrijkingsonderwijs en omgaan met faalangst af) - Inleiding geschreven per subhoofdstuk
26-11-2020	13:45-17:00	Bezig met scriptieverslag	- Theoretisch kader uitgebreid (paragraaf 3.2.7.3 sociale status, 3.1 algemene inleiding, Taxonomie van Bloom
27-11-2020	15:30-16:30	Bezig met scriptieverslag	- Theoretisch kader uitgebreid (3.3.2 Vygotsky inleiding 3.3.1).
02-12-2020	14:00-15:30	Bezig met scriptieverslag	- Theoretisch kader uitgebreid (3.3.3 taxonomie van Bloom)
04-12-2020	13:30-17:30	Bezig met scriptieverslag	- Theoretisch kader uitgebreid (3.3.4 doelgroep voor verrijkingsmateriaal, 3.4 Engels in de bovenbouw, 3.4.1 inleiding, 3.4.2 de Engelse methode Groove me, 3.4.3 Engels in het basisonderwijs, 3.4.5

			VVTO, 3.4.6 CLIL, 3.5.1 Inleiding
05-12-2020	12:00-16:45	Bezig met scriptieverslag	- Theoretisch kader uitgebreid (3.4.3 Engels in het basisonderwijs, 3.4.6 Immersion, 3.4.7 de schijf van vijf, 3.4.8 het vierfasenmodel, 3.5.1 de inleiding, 3.5.2 wat is een taaldorp?, 3.5.3 ontwerp, 3.5.4 differentiatiemogelijkheden
08-12-2020	10:30-13:50	Bezig met scriptieverslag	- Start met hoofdstuk 4: de probleemstelling.
10-12-2020	13:00-13:40	8 ^e bijeenkomst MIP en persoonlijk gesprek	- Hoofdstuk 5: onderzoeksplan uitgelegd en onderzoeksinstrumenten besproken en naast elkaar gelegd - Individueel gesprek met scriptiebegeleidster gehad
10-12-2020	16:15-17:00	Bezig met scriptieverslag	- Inleiding bijwerken, verslag netjes maken
07-01-2021	14:30-16:00	9 ^e bijeenkomst MIP	- Methoden van dataverzameling en validiteit bespreken - Hoe onderzoeksmethodiek te beschrijven
11-01-2021	13:00-17:00	Bezig met scriptieverslag	- Feedback van scriptiebegeleidster en kritische vriend verwerken en onderzoeksplan aanpassen
13-01-2021	19:10-19:55	Bezig met scriptieverslag	- Titelblad en afbeelding bewerken
15-01-2021	13:40-15:00 15:20-18:40 19:20-20:50	Bezig met scriptieverslag	- H3 uitdunnen. H4 aanpassen - Werken aan H5
16-01-2021	11:50-12:50	Bezig met scriptieverslag	- H5: methode van dataverzameling
17-01-2021	20:00-21:45	Bezig met scriptieverslag	- H5: ontwerpeisen
18-01-2021	13:45-15:30	Bezig met scriptieverslag	- H5: overige zaken in orde maken
19-01-2021	13:00-14:30	Bezig met scriptieverslag	- Onderzoeksplan afronden
28-01-2021	15:35-17:30	Bezig met methodeverzameling	- Werken aan H6: enquête, focusgroep en interview
29-01-2021	11:00-12:15	Bezig met opstellen enquêtes	- Verder werken aan H6: enquêtes
08-02-2021	13:00-13:30	Bezig met opstellen vragenlijst	- Gesprek focusgroep omzetten naar vragenlijst
15-02-2021	19:25-20:50	Bezig met verwerken feedback dataverzameling	- Enquête leerkrachten aanpassen en versturen
19-02-2021	13:30-14:30	Dataverzameling uitzetten en verzamelen	- Ingevulde vragenlijsten ophalen en analyseren
23-02-2021	20:00-20:30	Verwerken H6	- H6 verder uitgewerkt (6.1)

24-02-2021	11:30-11:55	Verwerken H6	- H6 verder uitgewerkt (6.2)
04-03-2021	09:52-12:49	Resultaten verwerken vragenlijst en interview	- Ingevulde vragenlijsten verwerken - Interview met IB'er uitschrijven tot transcriptie
11-03-2021	16:15-18:30 19:40-20:33	Tekstbronnen bestuderen en opzet doelen maken	- Verdieping Taxonomie van Bloom, voorbeelden lesideeën, SLO doelen formuleren, mindmap maken
25-03-2021	13:30-14:00 15:30-17:30	Individueel gesprek stagebegeleidster Verder gaan met H6	- Voormeting en resultaten scriptie besproken - Grafieken voor de data-analyse gemaakt en voorzien van onderbouwing - Bijlagen toegevoegd - Aanpassingen gemaakt
02-04-2021	20:30-20:52	Verder met H6	- Bijlagen toevoegen - Kopjes maken
08-04-2021	10:47-12:25 12:54-13:50 15:00-15:51	Verder met H6	- H6 afronden: - inleiding schrijven - subhoofdstukken verbeteren - toelichtingen schrijven bij resultaten enquête groepsleerkrachte bovenbouw - Tekstbronnen verbeteren en afronden
14-04-2021	20:50-22:30	Lay-out en ontwerp aanpassen	- Lay-out en voorkant scriptie veranderen - Ontwerp draaiboek en doelen aanpassen
15-04-2021	09:25-09:47 10:54-17:20	Overleg onderzoek	- Feedback H6 besproken met scriptiebegeleidster - Draaiboek omslag, tijdsplanning, theoretisch kader, literatuurlijst af
16-04-2021	10:30-12:30 13:00-15:56	Ontwerp draaiboek	- Gesprekken en opdrachtkaarten maken voor draaiboek
10-05-2021	13:00-14:00	Feedback IB'er verwerken	- Feedback van IB'er op doelen- en evaluatieformulier + draaiboek taaldorp verwerken
17-05-2021	12:30-15:00	Vorbereiding taaldorp	- Inventarisatie afstemmen met vrijwilligers - collega's vragen om bepaalde spullen - Brief voor leerlingen mee naar huis - Gesprekskaarten voor leerlingen mee naar

			huis
18-05-2021	14:15-16:20	Vorbereiding taaldorp	- Benodigde formulieren voor oefenen in alle klassen neerleggen voor taaldorp - Extra documenten uitprinten voor het geval dat - Materialen binnen school verzamelen en klaarleggen - Overleg plegen met leerkrachten over taaldorp
25-05-2021	07:30-12:30	Uitvoering taaldorp	- Speellokaal zover klaarmaken en inrichten - Mensen op tijd verzamelen die rollen in winkels vervullen - Extra opdrachtkaarten en doel/ en evaluatieformulieren klaar leggen - Na de tijd alles weer opruimen - Bedankje voor deelnemende mensen
27-05-2021	13:00-14:00 21:50-22:52	Overleg op school Draaiboek aangepast	- Belangrijke zaken omtrent conferentie/verdediging scriptie besproken - Draaiboek opgenomen als bijlage in scriptieverslag - Draaiboek aangepast - Doelen- en evaluatieformulier toegevoegd aan scriptieverslag
04-06-2021	10:35-12:30 13:30-14:30 16:10-	Bezig met H6, H7 en H8	- De uitkomsten van de 2^e vragenlijst en enquête uitwerken en daarmee H6 afronden - Begin H7 en H8 maken
07-06-2021	14:45-15:15 19:30-21:00	Interview met directie` H6 afmaken en verder werken aan H7	- Drietal vragen stellen betreffende uitvoering taaldorp - Interview H6 afmaken en conclusie (H7) schrijven
10-06-2021	11:00-12:30 14:20-16:40 19:00-19:30 20:10-20:35	Bezig met scriptieverslag	- H7 en H8 afmaken, volledige scriptieverslag controleren
11-06-2021	09:56-12:36	Bezig met scriptieverslag	- H8 en onderdeel C:

	13:15-		proces opgenomen in ontwerponderzoek - Ontwerponderzoek afronden
--	--------	--	---

Literatuurlijst

- Ackermann, M. e.a. (2012). *Zelf leren schrijven. Schrijfvaardigheid voor psychologie, pedagogiek en sociale wetenschappen*. Den Haag: Boom Lemma.
- Benjamin Bloom. (2020, 10 juni). Geraadpleegd op 2 december 2020, via https://en.wikipedia.org/wiki/Benjamin_Bloom.
- Berens, J. (2013). Lijst van Irvine. Geraadpleegd op 25 november 2020, via <https://talentstimuleren.nl/thema/begaafdheid/hulpmiddel/321-lijst-van-irvine>.
- Bodde-Alderlieste, M., & Schokkenbroek, J. (2011). *Engels in het basisonderwijs* (1ste editie). Groningen, Nederland: Noordhoff.
- Bos, A. (2017). *Slim leren voor cognitief talentvolle basisschoolleerlingen met een persoonlijk leerplan: de leerling*. Geraadpleegd op 11 januari, 2021, via <https://talentstimuleren.nl/?file=7367&m=1505124747&action=file.download>.
- De dnkrs (z.d.). Geraadpleegd op 16-09-2020, via <https://dednkr.nl/hoogbegaafd/meerbegaafd/>.
- D'hondt, C. & Rossen, van, H. (2016). *Hoogbegaafde kinderen opvoeden: praktische gids voor de sociaal-emotionele begeleiding van hoogbegaafde kinderen en jongeren (4^e dr)*. Apeldoorn: Garant.
- Donk, C van der & Lanen, B. van (2012). *Praktijkonderzoek in de school*. Bussum: Coutinho.
- Educatie en school (z.d.). *Taaldorp Duits, Engels of Frans voorbereiden*. Geraadpleegd op 5 december, 2020, via <https://educatie-en-school.infonu.nl/taal/154093-taaldorp-duits-engels-of-frans-voorbereiden.html>.
- Encyclo (z.d.). Begaafdheid. Geraadpleegd op 17 november 2020, via <https://www.encyclo.nl/begrip/begaafdheid>.
- Fun, A. (z.d.). Het verschil tussen meer- en hoogbegaafdheid. Geraadpleegd op 25 november 2020, via <http://andrefun.nl/het-verschil-tussen-meer-en-hoogbegaafdheid/>.
- Gagné, F. (1998). A proposal for subcategories within gifted or talented populations. *Gifted Child Quarterly*. DOI: 10.1177/001698629804200203.
- Gastel-Firet, van, A. (2017). *Thematisch werken in de bovenbouw*. Geraadpleegd op 10 juni 2021, via <https://www.onderwijsvanmorgen.nl/ovm/thematisch-werken-bovenbouw/>.
- Gerven, E. van (2000c). 'Een plek op de ladder. Sociale status van hoogbegaafde kinderen.' *Talent* (2) 5, 9-11.
- Gerven, E. van (2002). *Zicht op hoogbegaafdheid: handboek voor leerkrachten in het basisonderwijs (2^e dr)*. Utrecht: Lemma.
- Goffin, E. (2017). *Zelf een verrijkingsopdracht maken met behulp van de taxonomie van Bloom*. Geraadpleegd op 8 april, 2021, via [Zelf een verrijkingsopdracht maken met behulp van de taxonomie van Bloom. ★ Voluit](#).
- Grit, R., & Julsing, M. (2009). *Zo doe je een onderzoek*. Groningen: Noordhoff uitgevers BV.
- Gül, B. (z.d.). Schoolproject 4a 'taaldorp': een handleiding voor leerlingen. Geraadpleegd op 22 september 2020, via <https://docplayer.nl/29783725-Schoolproject-4a-taaldorp-een-handleiding-voor-leerlingen.html>.
- Heesters, K., Feddema, M., Schoot, F. van der, & Hemkers, B. (2008). *Balans van het Engels aan het einde van de basisschool 3. Uitkomsten van de derde peiling in 2006*. Arnhem: Cito.
- Hoogbegaafdheid (z.d.). Verschil meer- en hoogbegaafdheid. Geraadpleegd op 16 september 2020, via <https://www.hoogbegaafdheid.net/hoogbegaafdheid-in-het-juiste-perspectief-2/verschil-meer-en-hoogbegaafdheid/>.
- Hooijmaaijers, T., Stokhof, T. & Verhulst, F. (2009). *Ontwikkelingspsychologie voor leerkrachten basisonderwijs*. Assen: Van Gorcum.
- Houten, E. van (2009). Pedagogisch quotiënt en intelligentiequotiënt. In: Minnaert, A., Lutje Spelberg, H. & Amsing, H. (2009). *Het pedagogisch quotiënt. Pedagogische kwaliteit in opvoeding, hulpverlening, onderwijs en educatie* (p. 261 t/m 282). Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- HR & Business Magazine (2014). *Slechts 12 vragen om de medewerkerbetrokkenheid te meten*. Geraadpleegd op 28 januari 2021, via <https://hrbm.nl/kennis/slechts-twaalf-vragen-om-de-medewerkerbetrokkenheid-te-meten/>.
- Janson, D. (2000). 'Meer of anders; Op school inspelen op de basisbehoeften van kinderen.' *Talent* (2) 6, 6-8.
- JM ouders (2019). Hoogbegaafd of gewoon slim? Geraadpleegd op 25 november, 2020, via <https://www.jmouders.nl/hoogbegaafd-of-slim/>.
- Karels, M. (2020). Taxonomie van Bloom. Geraadpleegd op 2 december 2020, via <https://wjl-leren.nl/taxonomie-van-bloom-uiteleg.php>.

- Keijzer, J., Verheggen, K. & Gils, van, D. (2016). *Differentiëren in het talenonderwijs: kleine ingrepen, grote effecten*. Bussum: Coutinho.
- Kerpel, A. (2014). Hoogbegaafdheid. Geraadpleegd op 7 oktober 2020, via <https://wij-leren.nl/kenmerken-hoogbegaafdheid.php>.
- Koenderink, T. (2012). *De 7 uitdagingen: de 7 uitdagingen in het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen* (1^e dr). Venlo: Novilo.
- Lesidee (z.d.). Spreekoefeningen. Geraadpleegd op 22 september 2020, via <https://lesideebovenbouw.wordpress.com/spreekoefeningen/>.
- Lucassen, M. (2015). *Divergent denken: zo maak je leerlingen creatiever!* Geraadpleegd op 8 april 2021, via <https://www.vernieuwendonderwijs.nl/divergent-denken-zo-maak-je-leerlingen-creatiever/#:~:text=Wat%20is%20het%3F,en%20het%20zoeken%20naar%20alternatieven..>
- Mastery learning. (2020, 28 november). Geraadpleegd op 2 december 2020, via https://en.wikipedia.org/wiki/Mastery_learning.
- Morshead, R. W. (1965). *Taxonomy of educational objectives handbook II: Affective domain*. Doi: 10.1007/BF00373956
- Munk, E. de & Nelissen, J. (1998) 'Hoogbegaafden in de klas. Uitdagend verrijkmateriaal houdt ook bollebozen bij de les.' *JSW* (82) 9, 18-23.
- Nijnatten, van, L. (2016). Compacten en verrijken: een must voor (hoog)begaafde leerlingen. Geraadpleegd op 7 oktober 2020, via <https://wij-leren.nl/verrijken-compacten-hoogbegaafd-kind.php>.
- Pameijer, N., Beukering, T., & Lange, S. d. (2009). *Handelingsgericht werken: een handreiking voor het schoolteam. Samen met collega's, leerlingen en ouders aan de slag*. Leuven: ACCO.
- SLO (2019). *Leeromgeving*. Geraadpleegd op 22 september 2020, via <https://www.slo.nl/thema/meer/curriculumontwikkeling/instrumenten/spinnenweb/leeromgeving/>.
- Spelen met Engels (z.d.). *Spreekvaardigheid*. Geraadpleegd op 8 april 2021, via [Spreekvaardigheid Archives | Spelen met Engels](#).
- Stapstien (z.d.). *Schoolgids*. Geraadpleegd op 22 september 2020, via <https://stapstien.nl/contentfiles/10IKoo/Document/86887/86887464.pdf>.
- Static digischool (z.d.). *Taaldorpen*. Geraadpleegd op 22 september 2020, via <http://static.digischool.nl/en/community/taaldorpen.htm>.
- Sternberg, R.J. (2002). *Succesvolle intelligentie. Hoe praktische en creatieve intelligentie succes bepalen*. Lisse: Swets & Zeitlinger.
- Studio VO (z.d.). *Taaldorp*. Geraadpleegd op 22 september 2020, via <https://www.studiovo.nl/Taaldorp/Engels/>.
- Taaldorp (2019). Geraadpleegd op 5 december 2020, via <https://nl.wikipedia.org/wiki/Taaldorp>.
- Talen stimuleren (z.d.). *Taxonomie van Bloom*. Geraadpleegd op 7 oktober 2020, via <https://talentstimuleren.nl/thema/stimulerend-signaleren/rijke-leeractiviteiten/bloom>.
- Thijs, A., Trimbos, B., Tuin, D., Bodde, M. & Graaff, de, R. (2011). *Engels in het basisonderwijs*. Nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling. Geraadpleegd op 11 januari 2021, via <file:///C:/Users/Eigenaar/Downloads/engels-in-het-basisonderwijs-vakdossier.pdf>.
- Wij leren (2017). *Hoe werk je effectiefst met hoog- en meerbegaafde leerlingen?* Geraadpleegd op 22 september 2020, via <https://wij-leren.nl/effectieve-manier-werken-hoogbegaafde-leerlingen.php>.
- Wij leren (z.d.). *Taxonomie van Bloom*. Geraadpleegd op 7 oktober 2020, via <https://wij-leren.nl/taxonomie-van-bloom.php>.

Bijlage I: vragenlijst over Engels

Fijn dat je wilt helpen! Deze vragenlijst gaat over het vak Engels en wat jij daarvan vindt. Ook zullen er vragen gesteld worden over of je je goed kan concentreren en of je veel leert tijdens de les. Probeer bij elke vraag een reden te geven en niet alleen 'ja' of 'nee' in te vullen. Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer vijf minuten. Succes!

1. Wat vind je van het vak Engels? Waarom vind je dat?

.....
.....
.....
.....

2. Leer je veel tijdens de Engelse les?

.....
.....
.....

3. Op een schaal van 1 tot 10, hoe hard werk je tijdens de Engelse les?

4. Weet je wat er tijdens de Engelse les van jou verwacht wordt? Zo ja, wat dan?

.....
.....
.....
.....

5. Beschik je over de mogelijkheden om jouw werk zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren?

.....
.....
.....
.....

6. Moedigt je meester of juf je ook aan op het gebied van Engels om beter te worden?

.....
.....
.....
.....

7. Kun je je in de klas goed concentreren?

.....
.....
.....
.....

8. Heb je in de klas iemand met wie je graag samenwerkt? Zo ja, wie? Hoe helpt dit jouw op het gebied van Engels?

.....
.....
.....
.....

Bijlage II: enquêtes groepsleerkrachten bovenbouw

1^e Enquete: voormeting

Vraag 1: Op een schaal van een tot tien: in hoeverre zijn (hoog)begaafde leerlingen betrokken bij de Engelse les?

- **Antwoordmogelijkheden:** aantal sterren selecteren wat relevant is.

Vraag 2: Kunt u het aantal geselecteerde sterren van de vorige vraag toelichten?

- **Antwoordmogelijkheid:** open karakter

Vraag 3: Hebben bepaalde (hoog)begaafde leerlingen een hogere betrokkenheid dan andere hoog scorende leerlingen op het gebied van Engels? Zo ja, hoe komt dat denkt u?

- **Antwoordmogelijkheid:** open karakter

Vraag 4: De taxonomie van Bloom beschrijft zes niveaus, die onderscheid maken in complexiteit van kennisniveau. Op welk niveau scoren de begaafde leerlingen uit uw klas op het gebied van Engels?

- **Antwoordmogelijkheid:** open karakter.

Vraag 5: Coöperatieve werkvormen worden ingezet bij het geven van Engelse lessen.

Antwoordmogelijkheden: ja of nee

Vraag 6: Zo ja, welke coöperatieve werkvormen worden ingezet tijdens de Engelse les?

- **Antwoordmogelijkheid:** open karakter

Vraag 7: Pluswerk vanuit de Engelse methode Groove me wordt ingezet bij (hoog)begaafde leerlingen.

Antwoordmogelijkheden: ja of nee

Vraag 8: Geef een toelichting.

Antwoordmogelijkheid: open karakter

Vraag 9: Er wordt tijdens de Engelse les voldoende tijd besteed aan de mondelinge taalvaardigheid.

- **Antwoordmogelijkheden:**

- Helemaal mee eens
- Mee eens
- Neutraal
- Mee oneens
- Helemaal mee oneens

Vraag 10: Geef een toelichting.

- **Antwoordmogelijkheid:** open karakter

Vraag 11: Heeft u verder nog opmerkingen/tips?

- **Antwoordmogelijkheid:** open karakter

2e enquête: nameting

- De communicatie over het taaldorp was duidelijk.

Antwoordmogelijkheden:

- Helemaal mee eens
- Mee eens
- Neutraal
- Mee oneens
- Helemaal mee oneens
- Geef een toelichting.
- Er waren voldoende voorbereidingen getroffen betreffende het taaldorp.

Antwoordmogelijkheden:

- Helemaal mee eens
- Mee eens
- Neutraal
- Mee oneens
- Helemaal mee oneens
- Geef een toelichting.
- Op een schaal van een tot tien: in hoeverre is de betrokkenheid van de (hoog)begaafde leerlingen vergroot?

Antwoordmogelijkheden: aantal sterren selecteren wat relevant is.

- Geef een toelichting.
- De uitvoering van het taaldorp is als prettig ervaren.

Antwoordmogelijkheden:

- Helemaal mee eens
- Mee eens
- Neutraal
- Mee oneens
- Helemaal mee oneens
- Geef een toelichting.
- Heeft u nog verdere opmerkingen/tips ter verbetering van het taaldorp?

Bijlage III: transcriptie interview IB'er

G. Slagman: "Is het produceren van een draaiboek voldoende?"

A. Salverda: "Dat hangt volledig van de inhoud van je draaiboek af. Heb je al een idee hoe het draaiboek eruit moet komen te zien?"

G. Slagman: "In het eerste studiejaar van de Pabo hebben we gebruik gemaakt van een draaiboek, waarin geplande activiteiten gedetailleerd waren uitgeschreven. Het draaiboek had een bepaalde opbouw met onderdelen wat erin moest worden opgenomen, waarbij ook steeds rekening moest worden gehouden hoelang bepaalde activiteiten duurden. Ik heb er dus een globaal beeld van, maar dan zou ik mij daar eerst verder in moeten verdiepen."

A. Salverda: "Kijk, een draaiboek is wel handig, omdat je daarmee op een mooie manier een plan kan uitzetten en eventueel kan aanpassen."

G. Slagman: "Ja."

A. Salverda: "Ik vind een draaiboek zelf altijd erg praktisch om gebruik te maken".

G. Slagman: "Ja, dat vind ik ook."

A. Salverda: "ja, ik denk dat je wel goed moet gaan kijken wat het doel van je activiteit is, want ik weet niet of dat duidelijk terug komt in een draaiboek. Dat is bijvoorbeeld wel het geval bij een lesopbouw, denk ik. Is een draaiboek meer een 'activiteitendraaiboek?'"

G. Slagman: "Toen wij gebruik maakten van een draaiboek, was het wel echt voor verscheidene activiteiten bedoeld. Planningen van dagen waren er in opgenomen, waarna duidelijk werd aangegeven wat steeds de bedoeling was bij elke activiteit. In zo'n geval zou je het misschien als een project kunnen zien, omdat het vaak over meerdere dagen is verdeeld. In ons geval gaat het eigenlijk om een losse activiteit."

A. Salverda: "Ja, ik denk dat het heel goed kan en dat je zeker goed kan gebruiken, alleen moet je wel steeds gaan kijken wat het doel van de activiteit is. Blijf niet slechts in beschrijvingen van activiteiten hangen, maar houd ook het doel voor ogen. Als je in dat draaiboek slechts de activiteit gaat beschrijven vind ik het niet voldoende. Ik vind met name het doel van de activiteit van belang, want dan kun je daar uiteindelijk ook op evalueren en niet op de activiteit op zich."

G. Slagman: "Nee."

A. Salverda: "Nee, want eigenlijk gaat het bij de evaluatie nooit om de activiteit."

G. Slagman: "Nee, precies, want er moet geëvalueerd worden op het doel dat met de activiteit behaald moet worden."

A. Salverda: "Ja, ik weet dus niet hoe je dat verder wilt uitschrijven..."

Korte stilte

G. Slagman: "Nee, dan zou ik gewoon een duidelijk overzicht moeten maken met doelstellingen, inhoud van de activiteit en betekenis, zodat duidelijk wordt wat de leerlingen moeten behalen. Dan kan er op gereflecteerd worden."

A. Salverda: "Ja, want anders blijf je slecht reflecteren op de activiteiten. Ik ben echter niet voor dubbel werk. Het draaiboek lijkt mij wel mooi, omdat je in de nieuwe situatie in verschillende groepjes een structuur kan aanbrengen. In zo'n geval is het draaiboek zeker handig. Je kan dan misschien verwijzen naar iets wat je naast het draaiboek maakt, waarmee je kan reflecteren op het doel, waarbij je verwijst naar een activiteit. Anders vind ik het niet zo functioneel."

G. Slagman: "Nee, prima, dus dan is het de bedoeling dat er twee losse bestanden naast elkaar komen."

A. Salverda: "Kijk, als jij zegt dat het draaiboek met name bedoeld is voor de beschrijving van de activiteiten, is het dan ook voldoende voor jou? Is dat dan ook voldoende voor het stukje reflectie?"

G. Slagman: "Bij het stuk reflectie gaat mij namelijk om de doelen."

A. Salverda: "Ja, het gaat dan altijd om de doelen."

G. Slagman: "Precies."

A. Salverda: *“Ja, want wat wil je ze leren en wil je bijvoorbeeld reflecteren op samenwerking tussen leerlingen: wat voor doelen stel je daar dan bij?”*

G. Slagman: *“Ja.”*

A. Salverda: *“En dan heb ik misschien voor die doelen, even kijken, daar is een collega momenteel veel mee bezig...”*

zoekt ondertussen materiaal over Talent Stimuleren en laat papieren zien

A. Salverda: *“Kijk, dit zijn misschien wat hogere doelen en is alles uitgewerkt in kleurtjes.”*

G. Slagman: *“Ohja, prachtig.”*

A. Salverda: *“Ja, je kunt dan bijvoorbeeld als doelen hebben om de taalvaardigheid te vergroten, maar je kan voor een kind ook een ander doel zelf laten kiezen waar je ze aan wilt laten werken. Ik denk dat dit zeker een handige denkrichting voor je is. Deze mag je zo eventueel wel even kopiëren.”*

G. Slagman: *“Ja, helemaal goed. Dank u wel. Daar kan ik zeker wat mee.”*

A. Salverda: *“Maar dan zul je dus wel twee dingen moeten doen. Dat zou ik doen.”*

G. Slagman: *“Ja, best. Dan komen we vervolgens aan bij de tweede vraag, namelijk: zijn er algemene zaken betreffende de organisatie ‘Arlanta’ die meegenomen moeten worden in het draaiboek? Daar hadden we het gisteren ook al kort even over gehad, maar dan zal met name het nieuwe coronabeleid van Arlanta daarmee bedoeld worden.”*

A. Salverda: *“Ja, voorheen viel de school onder VCBO Kollumerland en was er sprake van een ‘vliegerklas’ voor talentvolle leerlingen. Ik zit nu in een cursus, samen met de talentcoördinator van de school, voor talent, wat erg leuk is. Dat sluit op jouw activiteit echter niet aan.”*

G. Slagman: *“Oké, daar heeft ze het inderdaad ook meerdere malen al over gehad, over deze vliegerklas.”*

A. Salverda: *“Verder is er niet veel waar je in dat opzicht rekening mee kan ophouden, op dat stukje van corona na, maar met dit beleid past dit project van jou daar erg mooi in.”*

G. Slagman: *“Ja en we hebben het er ook al over gehad hoe we mijn activiteit op de juiste manier volgens het beleid kunnen uitvoeren.”*

A. Salverda: *“Wat ik mooi vind aan jou project, wat mooi aansluit op begaafde en talentvolle leerlingen in Arlanta, is dat je dat naar de leerkrachten brengt. Want dat is uiteindelijk ook ons doel. Om de leerkrachten daar sterker in te maken en dat ze leren talentvolle kinderen te zien en dat nog beter in hun onderwijs in te passen. En dat is een prachtig doel. Daar past jouw project heel goed in.”*

G. Slagman: *“Oké, mooi om te horen! Even kijken, dan gaan we even verder. We komen nu bij de vraag: zijn er bepaalde criteria waar het draaiboek aan moet voldoen?”*

A. Salverda: *“Wat we eigenlijk net ook al zeiden. Beschrijf maar zo kort mogelijk hoe je het wilt doen, met daarnaast iets voor de doelen en de reflectie.”*

G. Slagman: *“Oké, prima. De volgende vraag luidt: hoe kan het taaldorp worden volbracht in verband met corona?” We hebben gisteren overlegd met de directeur en dat we de vier combinatiegroepen gescheiden houden in verband met kruisbesmetting. Verder zouden de groepsleerkrachten uit de bovenbouw gevraagd kunnen worden om bij te springen bij de uitvoering en de organisatie van het taaldorp.”*

A. Salverda: *“Heb je al een beetje een beeld hoe je dat wilt gaan doen?”*

G. Slagman: *“Ik vond het wel lastig, omdat we eerst een andere opzet in gedachten hadden, maar dat we de combinatiegroepen dus bij de uitvoering gescheiden van elkaar houden, uit elke groep meerdere taalsterke leerlingen plukken en het taaldorp in hun eigen groep laten doen. Ik had in gedachten om met kaartjes te werken, waar dan*

op staat wat de bedoeling is (zeg: ik wil graag een brood kopen bij de bakker). Dan kan een leerkrachten in zo'n situatie de bakker spelen, zodat de scène kan worden uitgespeeld door middel van levensechte interactie. Er zal dan sprake zijn van meerdere situaties, zoals een bakker, een groenteman, etc. en dat het op zo'n manier opgezet wordt. Het kan dan leuk worden aangekleed."

A. Salverda: *"Ja, in elke bepaalde situatie."*

G. Slagman: *"Precies. Nou, dan komen we bij de volgende vraag: is het mogelijk om het taaldorp digitaal te doen of eventueel in kleinere groepen te werken? Wij hebben dus gekozen voor het werken in kleinere groepen, dus dat is eigenlijk wel duidelijk."*

A. Salverda: *"Ja, dat is tenminste wel zo interactief en dat is met name het doel van jouw activiteit."*

G. Slagman: *"Ja, daarom. Dat vond ik met name zo belangrijk, omdat de interactie bij een digitaal taaldorp niet te vergelijken is. De spontane interactie valt weg, omdat het met Teams veel te georganiseerd is. Het effect valt dan weg."*

A. Slagman: *"Dan zijn we daar samen uit."*

G. Slagman: *"Ja toch? Dan tot slot de laatste vraag: zijn er nog andere zaken die meegenomen moeten worden in het ontwerp van een Engels taaldorp? De documenten die ik nu gekregen heb, sluiten in ieder geval zeker aan op mijn ontwerp, dus daar kan ik al zeker wat mee. Maar zijn er verder nog andere zaken?"*

A. Salverda: *"Nee, verder zou ik niet zo goed weten."*

Korte stilte

A. Salverda: **verwijst naar de papieren met doelen van Talent Stimuleren* "Dit zijn eigenlijk, niet altijd, maar eigenlijk individuele doelen. Dit is wel iets anders dan een taaldoel dat ze een bepaald gegeven leren. Dit zijn eigenlijk persoonlijke doelen. Dat kun je niet voor alle kinderen doen, dan wordt het wel heel uitgebreid. Je zou nog wat kunnen nadenken, als je dit wilt gebruiken, over hoe je dit document kunt inzetten."*

G. Slagman: *"Ja, of dat de leerlingen een keuze krijgen om een bepaald doel te kiezen."*

A. Salverda: *"Ik vind dit heel mooi, omdat je een overzicht hebt van verscheidene onderdelen en dit soort kinderen (hoog- en meerbegaafde kinderen) kunnen vaak heel duidelijk aangeven wat ze zelf graag willen leren. Wij hebben ook ooit een hoogbegaafd kind op school gehad, waarbij wij gebruik maakten van een bepaald formulier, waarin hij zelf doelen kon stellen. Dat zou jij ook in groepjes eventueel kunnen gebruiken, of individueel, wat weet ik verder ook niet, maar je moet ze niet laten kiezen uit te veel opties. Dan zou je in twee dingen kunnen denken: wat wil je dat ze in de les leren en wat willen ze op interpersoonlijk gebied leren? Wat willen kinderen daarmee?"*

G. Slagman: *"Ja, mooi."*

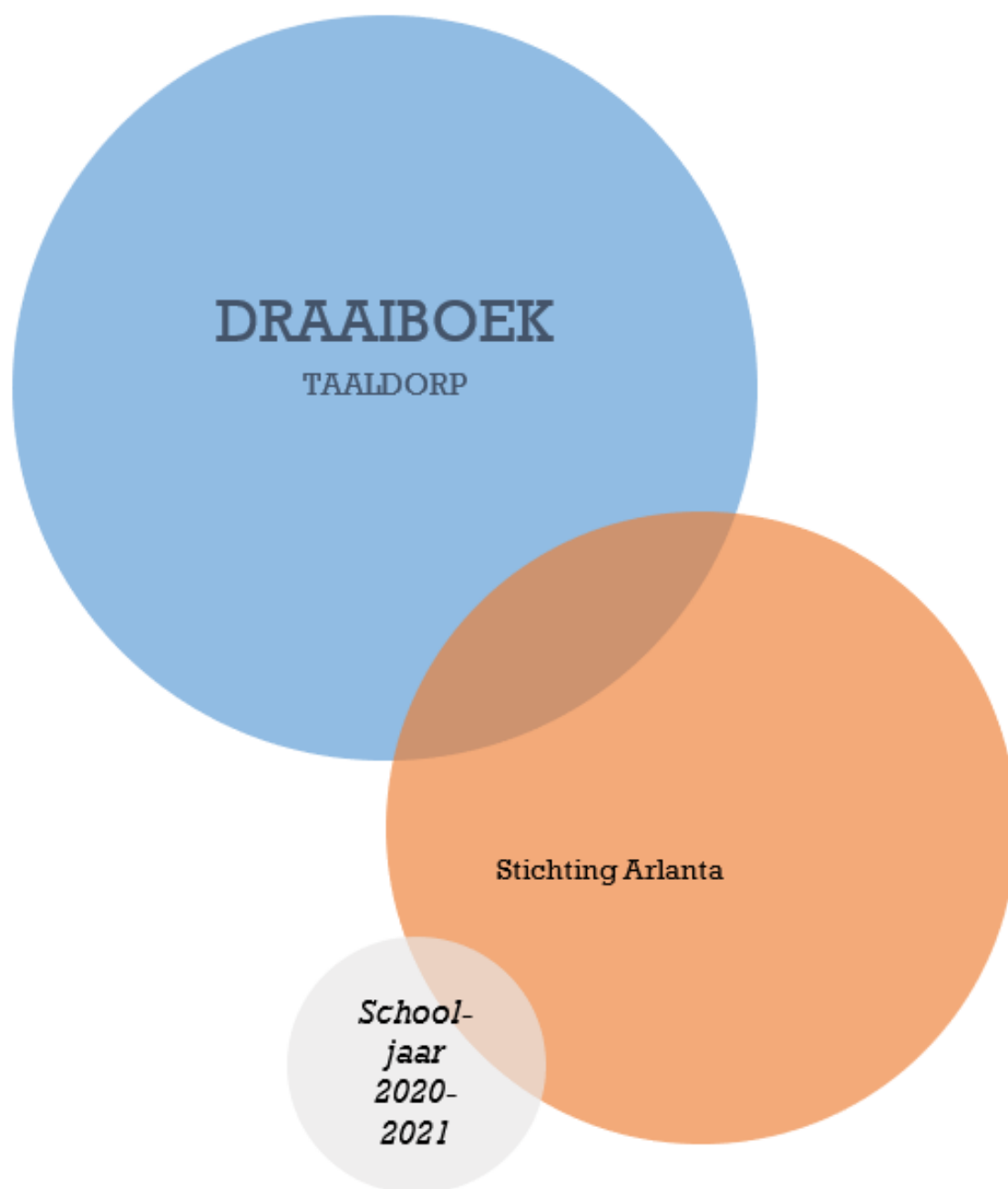
A. Salverda: *"Dan kun je ze er uiteindelijk duidelijk op de doelen laten reflecteren."*

G. Slagman: *"Ja, ik zou het heel mooi vinden om dan fysiek met die leerlingen in gesprek te gaan en dan te gaan reflecteren op die doelen."*

A. Salverda: *"Ik heb zelf ook een hele tijd de plusklas gedaan en dan liet ik de kinderen reflecteren op hun eigen gekozen doelen, maar ook om vragen als: wat heb je nu geleerd? Wat heb je er aan gehad? Wat vond je mooi? te beantwoorden."*

G. Slagman: *"Oké, prima. Dan was dit het interview en hartelijk dank hiervoor. Hiermee sluit ik het interview af."*

Bijlage IV: definitief draaiboek taaldorp

Samenvatting

Het draaiboek taaldorp het als doel om een Engels taaldorp voor hoog- en meerbegaafde leerlingen uit de bovenbouw van mijn stageschool te realiseren. De leerlingen krijgen vier verschillende dialogen, waar van te voren uitvoerig mee wordt geoefend. De dialogen hebben te maken met een bepaalde situatie die in het echte leven kan voorkomen. Eerst zal in de inleiding de introductie en de aanleiding van het onderwerp beschreven worden. Daarbij worden de hoofd- en deelvragen behandeld die bij dit onderzoek centraal stonden. Vervolgens wordt in hoofdstuk twee: het theoretisch kader een overzicht van belangrijke bronnen gegeven. Daarna wordt in het derde hoofdstuk de organisatie uitgelegd. Alle zaken waar rekening mee moet worden gehouden zijn opgenomen. In de bijlagen staat een inventarisatielijst met materialen die verzameld of geregeld moeten worden voor de uitvoering. Verder wordt in het daarop volgende hoofdstuk de uitvoering van het taaldorp

beschreven. Er wordt dieper ingegaan op inhoud en betekenis van de activiteit, bijzonderheden, differentiatiemogelijkheden, een leerlinglijst en een tijdsplanning. Achterin het draaiboek is de literatuurlijst te vinden. In de bijlagen zijn de dialogen van de vier situaties opgenomen, waarna de gesprekskaarten aan bod komen. Deze worden ingezet tijdens de uitvoering, om te zien of de leerlingen zich kunnen redden in een buitenlandse situatie.

Voorwoord

Dit draaiboek is tot stand gekomen in opdracht van mijn stageschool voor hoog- en meerbegaafde leerlingen op het gebied van Engels in de bovenbouw van de basisschool. Ik heb dit onderwerp voor mijn ontwerponderzoek gekozen. Het is ter afronding van de Pabo gecreëerd en uitgevoerd. Er is met name voor hoog- en meerbegaafde leerlingen op het gebied van Engels gekozen, omdat er voor deze doelgroep geen verrijkende leeractiviteiten aanwezig waren op het gebied van Engels. Het verslag is geschreven tijdens de lockdown, waardoor vele zaken aangepast moesten worden om in de praktijk te kunnen realiseren. De stichting waar de basisschool aan toebehoort, Arlanta, heeft voordat de scholen weer open gingen een coronabeleid opgesteld. Hierin werden zaken opgenomen die effect hadden op dit ontwerponderzoek, waardoor het draaiboek in de huidige omstandigheden het beste uitvoerbaar is. Verder wil ik graag mijn dank betuigen aan een aantal mensen die mij enorm geholpen hebben, zowel tijdens de ontwerpfase als bij de uitvoerfase. Ten eerste wil ik mijn scriptiebegeleidster bedanken voor alle feedback en steun tijdens het schrijven en uitvoeren

van dit ontwerp. Zonder haar had ik nooit dit resultaat kunnen leveren. Ten tweede wil ik graag twee personen bedanken, namelijk: de KWO'er en de directeur van de school. Hartelijk dank voor de tussentijdse gesprekken die ervoor gezorgd hebben dat dit alles tot stand gekomen is. Daarnaast verdienen de groepsleerkrachten van de basisschool ook zeker een woord van dank. Bedankt voor de tijd die jullie vrijgemaakt hebben voor deze leeractiviteit en voor de ideeën die jullie aanbrachten. Het was een fijne samenwerking. Tot slot wil ik de leerlingen die deelgenomen hebben aan het taaldorp bedanken voor hun tijd en energie die zij hierin gestoken hebben.

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	5
2. Theoretisch kader	6
2.1 Lagere orde denken	6
2.2 Hogere orde denken	6
2.3 Verrijkingsopdrachten	7
2.4 Divergent denken	7
2.5 Coöperatieve werkvormen	8
3. Organisatie	10
3.1 Opzet	10
3.2 Mysterieuze brief	10
3.3 Materialen	10
4. Uitvoering	11
4.1 Algemene gegevens	11
4.2 Betekenis van de activiteit	11
4.3 Inhoud van de activiteit	11
4.4 Leerlinglijst	13
4.5 Tijdsplanning	14
Literatuurlijst	18
Bijlage I: coöperatieve werkvormen bovenbouw	19
Bijlage II: gesprek 'restaurant'	22
Bijlage III: gesprek 'bij de politie'	24
Bijlage IV: gesprek 'kledingwinkel'	26
Bijlage V: gesprek 'boodschappen doen'	27
Bijlage VI: opdrachtkaart 'restaurant'	28
Bijlage VII: opdrachtkaart 'kledingwinkel'	29
Bijlage VIII: opdrachtkaart 'bij de dokter'	30
Bijlage IX: opdrachtkaart 'boodschappen doen'	31
Bijlage X: brief aan leerlingen	32
Bijlage XI: inventarisatielijst	33
Bijlage XII: doelen- en evaluatieformulier	35

1. Inleiding

In dit draaiboek wordt de organisatie en de uitvoering van een Engels taaldorp in de bovenbouw van de basisschool beschreven. Deze leeractiviteit is bedoeld voor hoog- en meerbegaafde leerlingen, op verzoek van de stageschool. Dit draaiboek is voor hoog- en meerbegaafde leerlingen in de bovenbouw ontwikkeld, omdat er geen leeractiviteiten met passende leerdoelen op het gebied van de Engelse taal aanwezig waren op school. Dat kwam door een taalzwakke omgeving, waarbij het opleidingsniveau van ouders van de basisschool in 2018-2019 laat zien dat 43% MBO gedaan heeft en 45% heeft een opleidingsniveau van LBO of lager. De directie van de school heeft aangegeven vanuit de taxonomie van Bloom te willen werken, omdat dit aansluit op de denkvaardigheden van hoog- en meerbegaafde kinderen. Qua ontwerp ging de voorkeur uit naar een taaldorp: een leeractiviteit waarbij de spreekvaardigheid van de doelgroep centraal staat. Met behulp van dit draaiboek en het doelen- en evaluatie formulier wordt er gehoor gegeven aan de vraag om verrijkmateriaal in te zetten in de bovenbouw voor hoog- en meerbegaafde leerlingen, zodat zij uiteindelijk de zone van de naaste ontwikkeling bereiken, oftewel: datgene wat een kind beheerst met behulp van anderen. Dat is het punt waar een kind 'rijpt' en naar een hoger intellectueel niveau wordt getild (Hooijmaaijers, Stokhof & Verhulst, 2009). Er wordt daarmee antwoord gegeven op de volgende hoofd- en deelvragen:

Hoe kan met behulp van de taxonomie van Bloom een taaldorp op de basisschool worden vormgegeven om aan te sluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling van hoog en meerbegaafde leerlingen?

Hoe kunnen de hoge vaardigheden vanuit de taxonomie van Bloom worden ingezet bij het ontwerpen van een taaldorp?

Hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de oude situatie?

Hoe is de betrokkenheid van de leerlingen in de nieuwe situatie?

Hoe kan dit ontwerp in de toekomst breder ingezet worden binnen de organisatie 'Arlanta'?

Welke coöperatieve werkvormen zijn geschikt om in te zetten tijdens de oefenfase, zodat hoog- en meerbegaafde leerlingen komen tot 'de zone van de naaste ontwikkeling'?

De inhoud van dit draaiboek bestaat uit het volgende: eerst komt het theoretisch kader aan bod, waarin de literatuur wordt besproken. Vervolgens wordt de uitvoering van het taaldorp beschreven, waarbij betekenis en inhoud van de activiteit nader wordt uitgelegd, maar ook een tijdsplanning van de gehele dag en een overzicht van de organisatie van een taaldorp komen aan bod. Tot slot een overzicht van de geraadpleegde literatuur en de bijlagen.

2. Theoretisch kader

Naar aanleiding van het praktijkprobleem wat beschreven staat in de inleiding, wordt in dit hoofdstuk een heldere beschrijving gegeven van bestaande kennis en inzichten die betrekking hebben op de probleemanalyse. In dit hoofdstuk worden zaken besproken omtrent hoog- en meerbegaafdheid. Daarna wordt er dieper ingegaan op de onderwijsbehoeften van (hoog)intelligente leerlingen. Tot slot wordt duidelijk wat een taaldorp is, wordt het ontwerp van de lesactiviteit beschreven en worden andere zaken, zoals differentiatiemogelijkheden en bijzonderheden besproken.

2.1 Lagere orde denken

Drie van deze zes denkniveaus vallen onder het **lagere orde denken**. Deze drie denkniveaus richten zich vooral op feiten. Een vraag of opdracht binnen het lagere orde denken impliceert ook vaak één juiste oplossing of één juist antwoord, wat ook wel convergent denken genoemd wordt. Het merendeel van de leerstof in het reguliere onderwijs maakt gebruik van dit lagere orde denken. Het gaat om de denkniveaus herinneren/onthouden, begrijpen en toepassen. Deze zullen kort worden toegelicht.

Het laagste niveau van denken binnen de taxonomie van Bloom is "**herinneren/onthouden**". Hiermee

bedoelen we het opslaan van informatie in ons geheugen en het terughalen uit het geheugen wanneer men deze informatie nodig heeft. Wanneer een lijst met 'words en phrases' mee gegeven wordt voor een toets, moet de leerling dit klakkeloos uit het hoofd kunnen leren; dat is hetgene wat onder dit denkniveau valt.

Een stap hoger is het niveau van het **begrijpen**. Het is een stapje hoger omdat je een definitie bijvoorbeeld succesvol kunt leren zonder dat het noodzakelijk is dat je deze definitie ook begrijpt. Een leerling die in eigen woorden een bepaald Engels begrip kan uitleggen en niet zomaar de definitie op te zeggen zonder nadenken, is een voorbeeld van begrijpen.

Een niveau hoger is het "**toepassen**". Wanneer je bepaalde kennis kan onthouden en deze ook inhoudelijk begrijpt (de twee vorige niveaus), kan je dit vervolgens ook toepassen in nieuwe situaties. Wanneer een leerling bijvoorbeeld enkele cupcakes wil bestellen bij een Engelse bakker en weet dat hij daarvoor zijn taalkennis over het thema 'bakken' zal moeten raadplegen, spreken we over toepassen (Goffin, 2017).

*Figuur 1. Bloom's taxonomie [schema].
(z.d.), Geraadpleegd op 26 november,
2020, via [Taxonomie van Bloom |
Talentstimuleren.nl](https://www.talentstimuleren.nl).*

2.2 Hogere orde denken

Vervolgens komen we uit bij de drie denkniveaus die vallen onder het **hogere orde denken**. Men noemt dit het **hogere orde denken** omdat dit denken een **hogere mate van complexiteit** vereist. Deze niveaus richten zich niet zozeer op feiten maar wel op concepten en structuren. Opdrachten binnen het hogere orde denken vergen divergent denken. Er zijn vaak meerdere antwoorden juist en bepaalde opdrachten kunnen leiden tot het ontstaan van nieuwe inzichten of ontdekkingen. De drie verschillende denkniveaus binnen het hogere orde denken zijn analyseren, evalueren en creatief denken.

Het eerste denkniveau binnen het hogere orde denken is het **analyseren**. Een opdracht die zich richt op analyseren vraagt dat men bepaalde informatie opdeelt in verschillende onderdelen. Door deze verschillende onderdelen te bestuderen wordt de structuur ervan duidelijk. Het kan gaan om het vinden van verschillen of gelijkenissen, het opsporen van bepaalde patronen, het indelen van categorieën. Wanneer men inzicht heeft in de structuur van een bepaald onderdeel en men deze kan linken aan andere onderdelen is de basis gelegd, die daarmee divergent denken mogelijk maakt (Goffin, 2017). Een voorbeeld is 'formulaic speech': hierbij worden chunks (vaste woordcombinaties van meer dan één woord die veel in het taalgebruik voorkomen) in verschillende combinaties gebruikt (Bodde-Alderlieste & Schokkenbroek, 2011).

Nog een denkniveau hoger is dat van het **evalueren**. Bij het evalueren draait het om het kunnen beoordelen van iets in relatie tot een bepaald doel. Dat wordt gedaan aan de hand van onderbouwde argumenten. Het kan bijvoorbeeld gaan om een opdracht waarin een leerling gevraagd wordt om een bepaalde stelling te beoordelen en ook te beargumenteren waarom hij of zij dit vindt.

Het hoogste denkniveau binnen de taxonomie van Bloom betreft het **creatief denken**. Dit denkniveau draait om het ontwikkelen van nieuwe ideeën of oplossingen door kennis op een nieuwe manier met elkaar te verbinden. Een voorbeeld is gebruikmaken van 'creative speech': hierbij worden regels uit het taalaanbod gehaald, om daar vervolgens zelf nieuwe combinaties mee te maken (Goffin, 2017).

2.3 Verrijkingsopdrachten

Wanneer we (hoog)begaafde leerlingen willen uitdagen, dan kan dat worden gedaan door opdrachten of leerdoelen te formuleren die vallen binnen het hogere orde denken. Binnen het reguliere onderwijs ligt de klemtoon echter op het lagere orde denken. Door reguliere leerstof te schrappen, wordt het aandeel van lagere orde denken verminderd en wordt er plaats gemaakt voor opdrachten waarbij het gebruik van hogere orde denken noodzakelijk is. Voor verrijkingsopdrachten die aansluiten op de leerstof, dan biedt de taxonomie van Bloom dus een goed kader hiervoor. Het doel voor sommigen kan zijn om het hoogste niveau (creëren) te behalen, alleen is het belangrijk om ook de lagere denkniveaus te beheersen. Op die manier wordt ervoor gezorgd dat de (hoog)begaafde leerling de onderwijsdoelen behaalt. Het is van belang om aan leerlingen duidelijk te maken wat er van hen verwacht wordt tijdens een opdracht. Daarnaast is het goed om op voorhand aan de leerlingen te laten weten met behulp van welke criteria er zal worden geëvalueerd op de gestelde doelen (Goffin, 2017).

2.4 Divergent denken

Divergent denken is het proces van het bedenken van nieuwe ideeën, het komen met oplossingen en het zoeken naar alternatieven. Er bestaan verschillende activiteiten in een les die divergent kunnen zijn, zoals brainstormen of zoeken naar meerdere oplossingen voor een bepaald probleem. Om divergent te kunnen denken zijn er een aantal deelvaardigheden. Het fijne daaraan is dat ze goed kunnen worden geoefend in de klas. Hieronder staan ze weergegeven.

- **Oordeel niet meteen:** bij het bedenken van nieuwe ideeën is het belangrijk om leerlingen erop te wijzen dat ze niet direct moeten oordelen. Wanneer leerlingen gaan brainstormen kan de een veel ideeën bedenken, terwijl de ander vastloopt. Hier gaat het ook om het oordelen van die ideeën. Het is belangrijk om kinderen te leren dat élk idee het waard is om op te schrijven. Er zijn geen goede of slechte antwoorden, dus het is belangrijk om zonder te oordelen de ideeën uit te schrijven.
- **Ga voor kwantiteit:** Hoe meer, hoe beter bij divergent denken. Leerlingen die creatief zijn kunnen soms met een ellenlange lijst met ideeën komen. Door de leerlingen te laten oefenen om verder te blijven denken, komen er steeds meer nieuwe ideeën bij, wat bevorderlijk voor de opdracht kan zijn.
- **Maak verbindingen:** wanneer een idee voor het eerst bedacht wordt, is het op zich zelf niet goed, maar kan het sterker worden door de verbinding. Als de leerkracht de leerlingen daarop wijst, worden ze hier beter in en zien ze uiteindelijk steeds meer verbanden tussen ideeën ontstaan. Dit draagt ook bij om de kwantiteit te verhogen.
- **Zoek het nieuwe:** bij divergent denken geldt dat ook 'vreemde' ideeën goed zijn. Stimuleer leerlingen juist om te zoeken naar onconventionele en bijzondere oplossingen, ook lijkt het soms te vreemd. Door op zoek te gaan naar ideeën die ver van je af staan, kom je steeds tot de beste oplossing.

Er zijn verschillende werkvormen die bijdragen aan de ontwikkeling van divergent denken en die er voor zorgen dat leerlingen met creatievere en kwalitatief betere ideeën en oplossingen komen. Het versterkt het zelfvertrouwen en toont leerlingen dat creativiteit verder ontwikkeld kan worden. Hieronder staan een aantal activiteiten vermeld, waarmee er geoefend wordt met de verschillende deelvaardigheden van het divergent denken (Lucassen, 2015).

2.5 Coöperatieve werkvormen

Deze werkvormen hebben als doel om de voorkennis van leerlingen te activeren en is een voorbereiding van de woordenschat rondom een bepaald thema. Coöperatieve werkvormen zorgen ervoor dat zwakkere en sterkere leerlingen samenwerken; er wordt gediscussieerd over de lesstof, ze geven elkaar uitleg en informatie van elkaar wordt aangevuld. Dit kan zowel in tweetallen als groepjes. Alle suggesties die in dit subhoofdstuk worden gegeven, zijn bedoeld om in te zetten tijdens de voorbereidingsfase van het taaldorp. Leerkrachten kunnen dan kinderen warm krijgen voor het spreken van de Engelse taal op verscheidene manieren en deze spreekvaardigheid verbeteren. Qua voorbereiding zijn er een aantal zaken waar de leerkracht rekening mee moet houden. Een voorbeeld is het bepalen van een thema wat tijdens de Engelse les zal worden behandeld. Dan zal er gekeken moeten worden welke challenge ingezet wordt. Wat is de tijdslimiet die de groepjes leerlingen krijgen en wat krijgt het winnende groepje? Doordat het challenges zijn, zit er een competitie-element in. Vaak valt er iets te winnen,

maar dat hoeft niet altijd het geval te zijn. Verder kan er nagedacht worden of de leerlingen gebruik mogen maken van een (online) woordenboek of niet, waar de leerlingen in of op schrijven (schriften, blaadjes, etc.) en hoe de teams worden gemaakt. De leerkracht kan dat zelf doen, willekeurig of volgens een bepaalde volgorde of de leerlingen doen het zelf. Worden er punten afgetrokken als er een incorrect woord tussen zit en hoe wordt er rekening gehouden met leerproblemen? Daarnaast wordt in bijlage I veel coöperatieve werkvormen aangeboden die bedoeld zijn voor spreekvaardigheid van Engels in de bovenbouw van de basisschool. De opdrachten kunnen zo worden aangepast dat het aansluit op de les of het thema wat op dat moment behandeld wordt.

- *Synonym-pairs challenge*

Leerling één schrijft een woord op. Leerling twee geeft daarvan een synoniem en schrijft vervolgens een nieuw woord op, waarbij leerling één op zijn beurt een synoniem bedenkt, etc.

- *Team challenge*

De leerlingen schrijven in bepaalde teams zo veel mogelijk correcte Engelse woorden op een blaadje.

- *Alphabet challenge*

Een team leerlingen schrijft bij zo veel mogelijk letters van het alfabet correcte woorden op een blaadje

- *Initial challenge*

Leerlingen schrijven in groepjes zo veel mogelijk correcte woorden bij de eerste letter van hun naam op een blaadje.

- *Snake challenge*

Een team van leerlingen schrijft een zo lang mogelijke woordslang waarbij de laatste letter van een woord weer de eerste letter van een nieuw woord is.

- *Verb challenge*

Een team leerlingen schrijft zo veel mogelijk correcte werkwoorden op die aansluiten op het thema.

- *Crossword challenge*

Een team leerlingen schrijft bij iedere letter van een vooraf bepaald woord een correct woord, wat zal gebeuren in de vorm van een kruiswoordpuzzel. Er mag zowel verticaal als horizontaal gewerkt worden. Het mogen echter alleen woorden zijn die passen bij het thema wat dan behandeld wordt.

- *Recreate challenge*

Een team leerlingen schrijft zo veel mogelijk nieuwe woorden met de letters van een vooraf bepaald woord (pinterest, z.d.).

3. Organisatie

In dit hoofdstuk wordt de organisatie van een taaldorp beschreven. Voor het uitvoeren van een taaldorp komen vele zaken op organisatorisch gebied om de hoek kijken. Eerst wordt de opzet van het taaldorp uitvoerig besproken worden, waarin de basis van de organisatie naar voren komt. Vervolgens wordt er dieper ingegaan op de ‘mysterieuze brief’, wat als incentive dient voor de deelnemende leerlingen. In subhoofdstuk 3.3 worden zaken omtrent de materialen beschreven. De school kan dat echter zo groot of zo klein maken als ze zelf willen.

3.1 Opzet

Voor de basale opzet van het taaldorp zijn een aantal zaken van belang om van te voren duidelijk op papier te hebben. Eerst is het belangrijk om te gaan kijken welke medewerkers op school willen helpen bij de organisatie en de uitvoering van het taaldorp. Zo kan er rekening gehouden worden met verdeling van taken. Dit kunnen groepsleerkrachten zijn die leerlingen in de klas hebben die deelnemen aan het taaldorp, maar ook de directeur of de IB'er kunnen eventueel bijspringen. Zij kunnen dan een rol gaan vervullen in de ‘winkels’ van het dorp, zoals een groepsleerkracht die de dokter speelt, een ander die de rol van winkelmedewerker op zich neemt, etc. Verder is het belangrijk om een inventarisatielijst te maken met spullen die nodig zijn bij de uitvoering van het taaldorp. Wanneer dat duidelijk is, kunnen alle mensen die een rol spelen in de organisatie en de uitvoering van het taaldorp bepaalde spullen gaan regelen. Tot slot kan er met de betrokken partijen een datum geprikt worden voor het evenement, waarbij er van uitgegaan wordt dat het één schooldag zal duren. Dan kan er in overleg met groepsleerkrachten, IB'er en directeur een rooster opgesteld worden.

3.2 Mysterieuze brief

Een x aantal weken voordat het taaldorp zal plaatsvinden, moet de mysterieuze brief (zie bijlage X) gegeven worden aan de deelnemende leerlingen. In deze brief wordt er uitleg gegeven aan de leerlingen wat een taaldorp is, wanneer het plaats zal vinden, wat de inhoud van de activiteit is en hoe ze zich hier op kunnen voorbereiden. Op deze manier krijgen de leerlingen voldoende tijd om de vier verschillende thema's in de vorm van dialogen tot zich te nemen. Er kan tegelijkertijd geoefend worden met andere leerlingen die deelnemen aan het taaldorp, waardoor er steeds sprake is van interactie.

3.3 Materialen

Een x aantal dagen voordat het taaldorp zal plaatsvinden, moeten alle materialen en decorstukken klaar gezet worden in het speellokaal van de school. Verder moeten kostuums of andere attributen dan ook geregeld zijn. Voor een overzicht van alle nodige materialen, zie bijlage XI. In de klaslokalen van de deelnemende klassen moeten extra gesprekskaarten liggen, zodat alle leerlingen van te voren een mogelijkheid hebben om voldoende te oefenen. Daarmee wordt voorkomen dat leerlingen die hun spullen vergeten zich niet kunnen voorbereiden en daardoor in paniek raken.

4. Uitvoering

In dit vierde hoofdstuk zal informatie beschreven worden omtrent de uitvoering van het taaldorp voor hoog- en meerbegaafde leerlingen uit de bovenbouw van de basisschool. Eerst worden de algemene gegevens beschreven, waarna de betekenis van de activiteit toegelicht wordt. Subhoofdstuk drie geeft informatie over de inhoud van de activiteit en de fasen waar rekening mee moet worden gehouden. Daarna wordt een overzicht van de deelnemende leerlingen getoond. Tot slot wordt er in het laatste subhoofdstuk een tijdsplanning gegeven van de gehele dag.

4.1 Algemene gegevens

Datum: mei

Periode: 4

4.2 Betekenis van de activiteit

Taaldorp is een lesvorm om de spreekvaardigheid van een vreemde taal te toetsen of te oefenen ("Taaldorp," 2019). De stageschool heeft de opdracht gegeven voor een Engels taaldorp. In de aanlooperperiode naar het taaldorp toe geeft de leerkracht aan wat er van de leerling verwacht wordt tijdens het taaldorp. Tijdens de lessen gaan de leerlingen in groepjes oefenen met verscheidene dialogen ter oefening. In het taaldorp zelf zijn verschillende situaties nageemaakt zoals je die in het buitenland ook kunt vinden, zoals een bakker en een hotel. Het geheel zal aangekleed worden, zodat de situatie levensecht lijkt. Bij elke situatie (bijv. de slager) staan één of meer personen: dit kunnen moedertaalsprekers of docenten zijn. De leerlingen die deelnemen aan het taaldorp lopen bij verschillende situaties langs om een informeel gesprek te voeren in de doeltaal. De leerlingen leren op deze manier zichzelf te redden in een Engelstalige omgeving (Educatie en school, z.d.).

4.3 Inhoud van de activiteit

De leeractiviteit wordt weergegeven in de vorm van een taaldorp, waarbij gekeken wordt naar de spreekvaardigheid van de leerlingen. Voor de basisschool is de doelgroep talentvolle leerlingen in de bovenbouw en staat de Engelse taal centraal. Voor de activiteit worden doelen gekozen en na de activiteit zal er geëvalueerd worden op die doelen. Er zijn in totaal vier kraampjes, waar leerlingen langskomen om een gesprek aan te knopen. Er is een restaurant, een kledingwinkel, een dokterswacht en een supermarkt. Dit gebeurt in de vorm van opdrachtkaarten waarop staat wat de leerlingen moeten zeggen of vragen, zie bijlage II tot en met V. Het gebeurt in een betekenisvolle context, waardoor verschillende thema's naar voren komen. Er wordt tijdens het opzetten/uitvoeren van een taaldorp rekening gehouden met een drietal fases, namelijk: de voorbereidingsfase (oefenfase), de uitvoeringsfase en de afrondingsfase. In de eerste fase zal de leerkracht de leerling voorbereiden op het taaldorp, door regelmatig te oefenen met Engelse spreekvaardigheid. De leerkracht kan dan gebruikmaken van de volgende materialen:

- Vocabulaireopdrachten: oefenen met de uitspraak van woorden.
- Spreekkaarten: het oefenen met spreekkaarten waar afbeeldingen en/of Engelse begrippen op staan.
- Spiekkaarten: regelmatig oefenen met handige zinnen die van pas kunnen komen in het taaldorp.
- Voorbeelddialogen: het oefenen van een dialoog in bijvoorbeeld tweetallen.

Het is belangrijk dat de leerlingen tijdens **de oefenfase** worden gestimuleerd om de leerstof te onthouden, te begrijpen en toe te kunnen passen; deze lage denkvaardigheden zorgen ervoor dat de leerkracht kan evalueren op het begrip van de leerlingen en eventuele sterktes en/of zwaktes van de leerling kan worden vastgesteld. Verder is herhaling in deze fase erg belangrijk. Met behulp van bovenstaande oefeningen leert de leerling gebruik te maken van taalhandelingen, zoals begroeten, jezelf voorstellen, informatie vragen/geven, iets kopen, afscheid nemen, etc. (Gül, z.d.). In de voorbereidende fase wordt de brief aan de leerlingen meegegeven en ook de gesprekken van de verschillende situaties (zie bijlagen). De kinderen kunnen zowel op school als thuis oefenen. Er kan gekozen worden om zelfstandig de lesstof door te nemen of samen met iemand.

In **de tweede fase, de uitvoeringsfase**, wordt het taaldorp daadwerkelijk uitgevoerd door de leerkrachten en de leerlingen. Van te voren krijgen de leerlingen de gelegenheid om de gesprekken en de opdrachtkaarten voor het taaldorp te oefenen en grondig door te nemen. Alleen de opdrachtkaart is toegestaan tijdens het taaldorp. Daarna is er een klassikale introductie op de afgesproken plek: hierin wordt uitleg gegeven aan de leerlingen die deelnemen over de opbouw en de indeling van de dag, de regels, wat er van hen verwacht wordt tijdens het taaldorp. Vervolgens krijgen de leerlingen het doelen- en evaluatieformulier (zie bijlage XII). Eerst wordt er bij elk onderdeel één doel gekozen waar aan gewerkt zal worden tijdens het taaldorp. Dan gaan de leerlingen met de opdrachtenkaarten langs de kraampjes en gaan in het Engels met de mensen in gesprek. Wanneer de leerlingen klaar zijn wordt de opdrachtenkaart ingeleverd bij de leerkracht (Gül, z.d.).

Tot slot is er **de afrondingsfase**. Aan het einde van de activiteit, wordt kort besproken hoe de leerlingen de activiteit vonden gaan. Vervolgens wordt de evaluatie opdracht uitgedeeld, die de leerlingen meenemen naar hun klas. Daar weer aangekomen krijgen ze de tijd om de opdracht in te vullen. Er staan vragen op die terugblikken op de activiteit en waarbij de leerlingen zelf kunnen aangeven of hun individuele doelen zijn behaald.

Bijzonderheden

Een bepaald gegeven waar rekening mee moet worden gehouden tijdens het uitvoeren van dit ontwerponderzoek zijn problemen die zich kunnen voordoen, zoals onzekerheid van leerlingen, groepsdruk van leeftijdsgenoten en het uit het hoofd leren van gehele zinnen en dialogen. Hieronder een korte toelichting:

- Nerveuze leerlingen die, ondanks veel oefeningen ter voorbereiding, gespannen zijn voor het taaldorp en vastlopen.
- Leerlingen die tijdens de les geen Engels durven te praten en druk voelen van leeftijdsgenoten wanneer ze dit wel doen.
- Leerlingen die bepaalde oefengesprekken letterlijk uit hun hoofd leren en dit opdreunen tijdens het taaldorp.

Differentiatiemogelijkheden

Binnen een taaldorp kunnen dezelfde situaties op alle niveaus gebruik worden. Het niveau van de output van elke opdracht hangt sterk af van de parate taalkennis en van de voorbereiding van de leerling: de ene keer kan de leerling een opdracht krijgen die een geheel open situatie aanbiedt en de andere keer een meer gesloten variant.

Leerkrachten kunnen voor differentiatie gebruik maken van de volgende mogelijkheden: Keijzer, Verheggen en van Gils (2016) noemen de volgende mogelijkheden voor differentiatie:

- Leerlingen krijgen deze situatie in de voorbereidende lessen, kunnen de opdracht uitwerken en eventueel uit het hoofd leren;
- Leerlingen krijgen de opdracht in een voorbereidingslokaal en kunnen een spiekbrieven met ondersteuningswoorden maken voor het taaldorp;
- Leerlingen zien de opdracht voor het eerst in het taaldorp in de doeltaal en moeten zichzelf zien te redden;
- Leerlingen zien de opdracht voor het eerst in het taaldorp in het Nederlands en moeten zichzelf zien te redden.

Wanneer de leerlingen in het taaldorp zelf hun route bepalen, kunnen zij per situatie de tijd nemen die nodig is. Op het moment dat leerlingen de keuze hebben uit een aantal spreeksituaties, kunnen ze kiezen voor de situaties waar ze belangstelling voor hebben. Tijdens de informele gesprekken kunnen door leerlingen verschillende rollen gespeeld worden, zoals: klant, verkoper, ober, etc. Tevens kunnen leerlingen dramatische expressie inzetten tijdens de situaties. De keuze voor de vrijere of de meer gestuurde versie van de opdracht kan de leerkracht overlaten aan de leerling. De docenten die deelnemen aan het taaldorp kunnen bij de vrijere opdrachten de rol op zich nemen van ondersteuner, door feedback te geven op de inhoud en/of op bijvoorbeeld het lef en de moed van de leerling (Keijzer, Verheggen & van Gils, 2016).

4.4 Leerlinglijst

In onderstaande leerlinglijst zijn de initialen van alle deelnemende leerlingen opgenomen. Daarnaast is aangegeven in welke (combinatie)groep de leerling zit. Het gaat om een groep van vijftien hoog- en meerbegaafde leerlingen.

Leerling	Groep
D P (m)	5b (5b/6b)
M B (j)	5b (5b/6b)
L F (m)	7b (7b/8b)
R P (m)	7b (7b/8b)
L K (m)	7b (7b/8b)
B R (m)	7b (7b/8b)
T E (j)	7b (7b/8b)
T G (j)	6a (6a/7a)
J W (m)	6a (6a/7a)
L K (m)	6a (6a/7a)
P V (j)	7a (6a/7a)
W V (j)	6a (6a/7a)
E F (m)	8a
F B (j)	8a
B H (j)	8a

4.5 Tijdsplanning

Tijdstip	Wie	Activiteit	Plaats	Opmerking
08:30-08:45 Groep 6a/7a (5 leerlingen)	Groepsleerkracht	Opdrachtkaarten uitdelen	Eigen klaslokaal	- Kort taaldorp bespreken - Opdrachtkaarten uitdelen - Leerling 15 minuten laten oefenen (individueel of samen)
08:45-08:50	Grytsje	Introductie	Speellokaal	- Regels bespreken - Tijdsduur bekendmaken - Uitleggen wat van de leerlingen verwacht wordt
08:50-09:00	Grytsje	Doelen bepalen (5 min.)	Speellokaal	- Formulieren uitdelen - Formulieren uitleggen en wat het belang is
09:00-09:30	Grytsje Groepsleerkracht en Directeur IB'er Leerlingen	Uitvoeren taaldorp	Speellokaal	- Leerlingen wijzen naar juiste kraam - Gesprekken voeren - na taaldorp kort nabespreken - evaluatie opdracht uitdelen en bespreken
09:30-09:35	Leerlingen	Individueel invullen evaluatie opdracht	Eigen klaslokaal	- Bij vragen groepsleerkracht vragen
09:15-09:30 Groep 7b/8b (5 leerlingen)	Groepsleerkracht	Opdrachtkaarten uitdelen	Eigen klaslokaal	- Kort taaldorp bespreken - Opdrachtkaarten uitdelen - Leerling 15 minuten laten oefenen (individueel of

				samen)
09:30-09:35	Grytsje	Introductie	Speellokaal	- Regels bespreken - Tijdsduur bekendmaken - Uitleggen wat van de leerlingen verwacht wordt
09:35-09:45	Grytsje	Doelen bepalen (5 min.)	Speellokaal	- Formulieren uitdelen - Formulieren uitleggen en wat het belang is
09:45-10:15	Grytsje Groepsleerkrachten Directeur IB'er Leerlingen	Uitvoeren taaldorp	Speellokaal	- Leerlingen wijzen naar juiste kraam - Gesprekken voeren - na taaldorp kort nabespreken - evaluatie opdracht uitdelen en bespreken
10:15-10:20	Leerlingen	Individueel invullen evaluatie opdracht	Eigen klaslokaal	- Bij vragen groepsleerkracht vragen
10:20-10:55	PAUZE			-
10:55-11:10 Groep 5b + groep 8a (5 leerlingen)	Groepsleerkracht	Opdrachtkaarten uitdelen	Eigen klaslokaal	- Kort taaldorp bespreken - Opdrachtkaarten uitdelen - Leerling 15 minuten laten oefenen (individueel of samen)
11:10-11:15	Grytsje	Introductie	Speellokaal	- Regels bespreken - Tijdsduur bekendmaken - Uitleggen wat van de leerlingen

				verwacht wordt
11:15-11:25	Grytsje	Doelen bepalen (5 min.)	Speellokaal	- Formulieren uitdelen - Formulieren uitleggen en wat het belang is
11:25-11:55	Grytsje Groepsleerkrachten Directeur IB'er Leerlingen	Uitvoeren taaldorp	Speellokaal	- Leerlingen wijzen naar juiste kraam - Gesprekken voeren - na taaldorp kort nabespreken - evaluatie opdracht uitdelen en bespreken
11:55-12:00	Leerlingen	Individueel invullen evaluatie opdracht	Eigen klaslokaal	- Bij vragen groepsleerkracht vragen

Literatuurlijst

- Bodde-Alderlieste, M., & Schokkenbroek, J. (2011). *Engels in het basisonderwijs* (1ste editie). Groningen, Nederland: Noordhoff.
- Educatie en school (z.d.). *Taaldorp Duits, Engels of Frans voorbereiden*. Geraadpleegd op 5 december, 2020, via <https://educatie-en-school.infonu.nl/taal/154093-taaldorp-duits-engels-of-frans-voorbereiden.html>.
- Goffin, E. (2017). *Zelf een verrijksopdracht maken met behulp van de taxonomie van Bloom*. Geraadpleegd op 8 april, 2021, via [Zelf een verrijksopdracht maken met behulp van de taxonomie van Bloom. ★ Voluit](#).
- Gül, B. (z.d.). Schoolproject 4a 'taaldorp': een handleiding voor leerlingen. Geraadpleegd op 22 september 2020, via <https://docplayer.nl/29783725-Schoolproject-4a-taaldorp-een-handleiding-voor-leerlingen.html>.
- Keijzer, J., Verheggen, K. & Gils, van, D. (2016). *Differentiëren in het talenonderwijs: kleine ingrepen, grote effecten*. Bussum: Coutinho.
- Lucassen, M. (2015). *Divergent denken: zo maak je leerlingen creatiever!* Geraadpleegd op 8 april 2021, via <https://www.vernieuwonderwijs.nl/divergent-denken-zo-maak-je-leerlingen-creatiever/#:~:text=Wat%20is%20het%3F,en%20het%20zoeken%20naar%20alternatieven>

Bijlage I: coöperatieve werkvormen bovenbouw

Deze coöperatieve werkvormen zijn bedoeld om in te zetten door de leerkrachten tijdens de Engelse les. Alle werkvormen zijn gericht op de spreekvaardigheid en kunnen ingezet worden op elk gewenst tijdens het thema wat op dat moment in de klas behandeld wordt. De activiteiten kun ook als spel tussen de lessen door ingezet worden.

Describe and draw

Geef leerling A een plaatje. Geef leerling B een leeg papiertje. Leerling A omschrijft zijn plaatje, terwijl leerling B luistert naar de beschrijving en het zo goed mogelijk probeert na te tekenen. Belangrijk hierbij is dat je van tevoren goed de termen hebt geoefend en ze ook zichtbaar maakt tijdens de opdracht (bijv. op het digibord). Voordat leerlingen in tweetallen aan de slag gaan, omschrijf je eerst zelf een tekening aan de klas: *'In the top left corner is a sun. Next to the sun is a small cloud. In the middle of the picture is a house. To the left of the house is big tree. In the bottom left corner is a car. Above the car is a bird'* etc. Als leerling A klaar is met de beschrijving, vergelijken de leerlingen hun tekeningen: komt het enigszins overeen? Daarna gaat leerling B een plaatje beschrijven, terwijl leerling A tekent.

Je kunt dit natuurlijk ook bij het thema 'my body' of 'appearances' doen en bijvoorbeeld een monster tekenen.

Find the differences

Beide leerlingen krijgen hetzelfde plaatje, maar er zitten een aantal verschillen in. Als je googelt op 'find the differences' of 'zoek de verschillen' kun je genoeg plaatjes vinden (probeer ook te denken aan het thema waar je op dat moment mee bezig bent of kijk naar de moeilijkheidsgraad). Leerlingen gaan elkaar vragen stellen, dus zorg ervoor dat dit van tevoren goed is geoefend en tijdens de opdracht ook zichtbaar is op het digibord: *'Are there three boats in the picture on the wall?' / 'Is the dog sleeping behind the sofa?' / 'Is the door open?'*. Om de beurt mogen de leerlingen elkaar een vraag stellen, zodat ze samen tot het aantal verschillen komen dat wordt gevraagd. Je kunt het plaatje zo moeilijk of makkelijk maken als je zelf wilt. Nadat alle verschillen zijn gevonden, bekijken de leerlingen elkaars plaatje.

1. Would You Rather....

Wij hebben thuis *het Grote Dilemma op Dinsdag* boek. De meest onmogelijke, maar ook grappige, dilemma's komen hier in voor en je moet een keuze maken. Dit is natuurlijk ook goed te gebruiken in de klas!

Print [deze kaartjes](#) uit of verzin zelf een groot aantal dilemma's die je aan je leerlingen kunt geven. Zet de leerlingen in twee rijen tegenover elkaar. De ene leerling leest het kaartje voor (*'Would you rather have to crawl everywhere or have to hop everywhere?'*) of bedenkt zelf een leuk dilemma. De andere leerling geeft antwoord en vertelt daarbij natuurlijk ook de redenen voor zijn keuze. Daarna wisselen ze van beurt. Na een aantal minuten schuift de ene rij leerlingen één plaats door, zodat ze tegenover nieuwe klasgenoten (en dus nieuwe dilemma's) komen te staan. In plaats van een rij kun je ook kiezen voor een binnen- en buitenkring, waarbij de binnenkring steeds 1 plaats opschuift.

Een variant op dit spel: Zet één leerlingen tegenover twee klasgenoten. Leerling A vertelt het dilemma, waarbij leerling B moet raden welke keuze leerling C zou maken. Dit gaat als volgt: *'Student B, do you think student C would rather have no teeth or no hair?'*. Leerling B raadt het antwoord, leerling C vertelt vervolgens welke keuze hij zou maken en waarom. Er kunnen zo interessante discussies ontstaan. Let op dat de leerlingen wel Engels blijven praten!

2. Objects to describe me...

Laat elke leerling zijn tas of rugzak pakken en er twee of drie voorwerpen uithalen die volgens hem /haar een goed beeld geven van wie hij /zij is. De leerlingen gaan deze voorwerpen omschrijven en leggen aan hun klasgenoten uit waarom ze dit hebben gekozen: *'This object describes me best, because....'*. Doe dit bij voorkeur in tweetallen of groepjes, zodat iedere leerling aan het woord komt

en zodat de leerlingen zich veilig voelen om Engels te spreken. Ook hoeven de leerlingen op deze manier niet zo lang op hun beurt te wachten.

Je kunt leerlingen natuurlijk ook vragen om iets van thuis mee te nemen en het bijbehorende praatje thuis voor te bereiden.

3. 3 Common, 1 Unique

Verdeel de klas in groepjes van drie of vier en geef ze de opdracht om drie dingen te bedenken die voor alle leden van het groepje hetzelfde zijn en één ding dat juist voor ieder van hen uniek is.

Bijv: *'We are all boys. We're all wearing a different colour shirt'*. De bedoeling is dat ze dit binnen een bepaalde tijd bedenken (max. 1 minuut) en daarna aan de klas vertellen wat hen uniek maakt en wat ze hetzelfde hebben.

Als je dit een aantal keer hebt gedaan, kun je wisselen van groepjes. Ook kun je het wat moeilijker maken door bepaalde antwoorden (*'We all breathe oxygen', 'We're all from the same country'*) uit te sluiten. Je kunt hier een wedstrijdje van maken: Het groepje met de meest originele antwoorden krijgt een punt.

Uiteindelijk kun je proberen om met de hele klas drie dingen te verzinnen die ze gemeenschappelijk hebben en dan ook één ding die ieder van hen uniek maakt. Zolang er maar Engels gesproken wordt!

Guess what?!

1. Kies een thema en laat de leerlingen ieder 5 woorden opschrijven die bij dat thema passen (meer of minder kan ook: ligt aan de tijd die je hebt).

2. Vertel de leerlingen welke zinnestelsels ze kunnen gebruiken om voorwerpen te omschrijven. Zet de zinnen ook op het bord of geef elke leerling een blaadje met uitleg: *'It's a thing which.... / You can use it for.... / You find this in.... / It's the opposite of.... etc.*

3. De leerlingen mogen nu een paar minuten naar hun woorden kijken en bedenken hoe ze deze gaan omschrijven.

4. Leerlingen werken in tweetallen of groepjes van drie: de ene omschrijft, de ander raadt.

Adjectives

1. Schrijf een aantal bijvoeglijke naamwoorden die bij 'gevoelens' horen op het bord,

bijvoorbeeld: *happy, excited, sad, surprised, in love, angry, shy, silly* etc. 2. Laat de leerlingen 3 woorden kiezen (meer of minder kan ook: ligt aan de tijd die je hebt) en vraag aan hen of ze zich een moment kunnen herinneren waarop ze zich zo voelden.

3. Geef de leerlingen een paar minuten de tijd om te bedenken wanneer ze zich zo voelden en hoe ze dat gaan uitleggen aan hun klasgenootje.

4. Leerlingen werken in tweetallen: ze vertellen elkaar over de bijvoeglijke naamwoorden die ze hebben gekozen en wanneer ze zich zo voelden. Jij kunt rondlopen en begeleiden.

Order the story

1. Vertel de leerlingen welke zinnestelsels ze kunnen gebruiken om iets met elkaar te vergelijken: *In my picture there are ... / In my story there is... / I think this is the first sentence... / I think this is the last picture... / then... / after... / what do you think?* etc. 2. Laat de leerlingen in tweetallen werken. Geef leerling A een gedeelte van een (strip)verhaal en leerling B het andere gedeelte. Als je voor een stripverhaal kiest, zorg dan voor minstens zes verschillende plaatjes. Er hoeft niet perse tekst op de staan. Als je voor een gewoon verhaal kiest, kies dan een kort verhaal en knip losse zinnestelsels.

3. Geef de leerlingen de tijd om hun plaatjes of zinnestelsels te bestuderen. Laat ze bedenken hoe ze dit gaan omschrijven of voorlezen aan hun klasgenootje. Hun klasgenootje mag het plaatje of zinnestelsel immers niet zien!

4. Leerlingen gaan vervolgens overleggen en samenwerken om het verhaal op goede volgorde te krijgen.

Tic Tac Toe

- Leerlingen krijgen een schemaatje met negen vakjes. In deze vakjes staan verschillende onderwerpen. Ze werken in tweetallen.
- Ze kiezen om de beurt een onderwerp uit het schema en moeten hier 30 seconden over kunnen praten, zonder dat er lange stiltes vallen. Als dat lukt, 'wint' de leerling dat vakje.
- De bedoeling is dat je als eerste drie vakjes op een rij kunt afvinken (horizontaal, verticaal of diagonaal).

- Je kunt dit spel variëren met onderwerpen, maar uiteraard ook met tijd. Een minuut is een stuk moeilijker! Geef elk tweetal een timer of start steeds klassikaal met een timer op het digibord.

Describe an object

- Zet verschillende voorwerpen neer die erg op elkaar lijken (bijv. drie soorten kopjes, drie paar schoenen, twee glazen, twee pennen, drie kettingen etc.)
- Leg bij elk voorwerp een kaartje met een nummer erop (bijv. 1 t/m 10 als je tien voorwerpen hebt. Je kunt er ook meer of minder doen, afhankelijk van het niveau van de groep)
- Geef leerlingen de kans om naar de voorwerpen te kijken en ze in hun hoofd alvast te omschrijven.
- De eerste leerling kiest een voorwerp (zonder er al te opvallend naar te kijken) en omschrijft dit zo goed mogelijk, zonder het woord of een gedeelte daarvan te noemen. De rest van de leerlingen schrijft het nummer op van het voorwerp, waarvan zij denken dat het omschreven wordt.
- Daarna mag de volgende leerling: Hij mag hetzelfde voorwerp kiezen, maar ook een andere. De overige leerlingen raden welk voorwerp hij bedoelt en schrijven het bijbehorende nummer op hun werkblad. Zo gaat het door tot een maximum van bijv. tien leerlingen...

Postcard in pieces

- Verzamel een aantal plaatjes en foto's uit tijdschriften of van internet.
- Knip elk plaatje in twee of drie stukken en geef de incomplete plaatjes aan je leerlingen, zonder dat ze het van elkaar kunnen zien.
- De bedoeling is dat de leerlingen met gedeeltes van hetzelfde plaatje elkaar vinden aan de hand van omschrijvingen.
- De leerlingen vertellen omstebeurt, in één of twee zinnen, wat er op hun plaatje staat. Bijv. *'There are clouds, I see a mountain and I think it's summer'*. De rest van de groep luistert goed om te horen of deze omschrijving een beetje overeenkomt met wat er op hun plaatje staat.
- Je kunt aan sommige leerlingen iets meer details vragen, als je merkt dat de groep nog geen idee heeft.
- Als alle leerlingen hun plaatje of foto omschreven hebben, kunnen de leerlingen die denken dat ze bij elkaar horen twee- of drietallen gaan vormen. Ze maken het plaatje of de foto compleet. Als het niet klopt, moeten ze uiteraard verder zoeken en nogmaals om een omschrijving vragen: *'Could you please tell me again what's on your picture?'*.

Bijlage II: gesprek 'restaurant'

Gesprek tussen ober en klant

	Nederlands	Engels
Ober	Hallo.	Hello.
Klant	Goedemiddag.	Good afternoon.
Ober	Kan ik u helpen?	Can I help you?
Klant	Een tafel voor één, alstublieft.	A table for one, please.
Ober	Je kunt hier plaatsnemen.	You can sit here.
Klant	Heeft u een menukaart voor mij?	Do you have a menu for me?
Ober	Natuurlijk, alstublieft.	Of course, here you go.
Klant	Dank u wel.	Thank you.
Ober	Zou je een drankje willen?	Would you like a drink?
Klant	Een limonade/cola, alstublieft.	A lemonade/coke, please.
Ober	Wilt u bestellen?	Would you like to order?
Klant	Ja, ik neem de hamburger/soep/salade.	Yes, I take the hamburger/soup/salad.
Ober	Oké.	All right.
Ober	Smakelijk eten.	Enjoy your meal.
Klant	Dank u wel.	Thank you.
Ober	Is alles naar wens?	Is everything all right?
Klant	- Yes, it's delicious/reasonable. - No, it's awful.	- Ja, het is heerlijk/redelijk. - Nee, het is vies.
Klant	Mag ik de rekening?	Can I have the bill?
Ober	Ja hoor.	Sure.
Klant	Bedankt, tot ziens.	Thank you, goodbye
Ober	Een fijne dag.	Have a nice day.

Bijlage III: gesprek 'kledingwinkel'

Gesprek tussen medewerker en klant

	Nederlands	Engels
Medewerker	Hallo, kan ik je helpen?	Hello, can I help you?
Klant	Goedemiddag, ik zou graag kleding willen kopen.	Good afternoon, I would like to buy some clothes.
Medewerker	Waar ben je naar op zoek?	What are you looking for?
Klant	Ik ben op zoek naar.... - een broek - een t-shirt - sweater	I am looking for... - Jeans - A t-shirt - Trui
Medewerker	Wat is je maat?	What is your size?
Klant	Mijn maat is: - Klein - middel - groot	My size is: - Small - Medium - Large
Medewerker	Welke kleur vind je mooi?	What colour do you like?
Klant	Doe maar: - Zwart - Wit - Blauw	I like a: - Black one - White one - Blue one
Medewerker	Wil je passen?	Do you want to try it on?
Klant	- Nee bedankt, het is voor een vriend(in)	- No thank you, it's for a friend
Medewerker	Oké.	All right.
Klant	Kan ik betalen?	Can I pay?
Medewerker	Natuurlijk, hoe wil je betalen?	Sure, how do you want to pay?
Klant	Met een pas, alstublieft.	With a card, please.
Medewerker	Dat wordt dan €20.	That makes a total of twenty euros.
Klant	Bedankt, nog een fijne dag.	Thank you, have a nice day.
Medewerker	Tot ziens, jij ook.	Goodbye, you too.

Bijlage IV: gesprek 'bij de dokter'

Gesprek tussen dokter en patiënt

	Nederlands	Engels
Dokter	Hallo, wat is er met je aan de hand?	Hello, what is the matter with you?
Patiënt	Ik voel me helemaal niet goed.	I don't feel well.
Patiënt	Ik ben erg bezorgd over mijn gezondheid.	I am very worried about my health.
Dokter	Wat scheelt eraan?	What's wrong?
Patiënt	Ik heb: - Koorts - Hoofdpijn - Buikpijn	I have got: - a fever - a headache - a stomach ache
Dokter	Hoe lang ben je nu al ziek?	How long have you been ill?
Patiënt	Meer dan een week.	More than a week.
Dokter	Ben je afgevallen?	Have you lost weight?
Patiënt	- Ja, 2 kilo. - Nee.	- Yes, two kilos. - No.
Dokter	Ik ga voor jou medicijnen voorschrijven.	I am going to prescribe drugs for you.
Patiënt	Bedankt dokter.	Thank you, doctor.
Dokter	Geen probleem, beterschap.	No problem, get well soon.
Patiënt	Tot ziens.	Goodbye.
Dokter	Nog een fijne dag.	Have a nice day.

Bijlage V: gesprek 'boodschappen doen'

Gesprek tussen medewerker en klant

	Nederlands	Engels
Medewerker	Hallo, kan ik je helpen?	Hello, can I help you?
Klant	Hoi, ja graag.	Hi, yes please.
Klant	Ik zoek: - Aardbeien - Sinaasappels	I am looking for: - Strawberries - Oranges
Medewerker	Ik zal ze voor u pakken.	I will get them for you.
Klant	Heeft u ook bananen?	Do you also have bananas?
Medewerker	Ja hoor, die liggen daar.	Sure, they are over there.
Klant	Dank u wel.	Thank you.
Medewerker	Nog iets anders?	Anything else?
Klant	Ik wil graag betalen.	I would like to pay.
Medewerker	Natuurlijk. €5,20 alstublieft.	Of course. €5,20 please
Klant	Alstublieft.	Here you are.
Medewerker	Dank u wel.	Thank you.
Klant	Graag gedaan.	You're welcome.
Medewerker	Een prettige dag nog.	Have a nice day.
Klant	Tot ziens.	Goodbye.

Bijlage VI: Opdrachtkaart 'restaurant'

Groet terug
Vraag een tafel voor een persoon.
Vraag om de menukaart.
Bestel een drankje
Bestel een gerecht van de menu kaart.
Als gevraagd wordt hoe het eten smaakt, geef je je mening.
Vraag om de rekening.
Leg het geld bij de rekening neer.
Bedank en neem daarna afscheid.

Bijlage VII: Opdrachtk kaart 'kledingwinkel'

Groet terug en zeg dat je kleding wilt kopen.
Geef aan welk kledingstuk je wil kopen.
Zeg welke maat je hebt.
Zeg welke kleur je wilt hebben.
Vraag om te betalen.
Geef aan dat je met een pinpas wilt betalen.
Bedank en neem afscheid.

Bijlage VIII: Opdrachtkaart 'bij de dokter'

Zeg dat je je niet goed voelt en bezorgd over je gezondheid bent.
Vertel waar je last van hebt.
Vertel dat je al meer dan een week ziek bent.
Geef antwoord op de vraag van de dokter.
Bedankt de dokter.
Neem afscheid.

Bijlage IX: Opdrachtkaart 'boodschappen doen'

Groet terug en zeg: 'ja, graag.'
Vertel waar je naar op zoek bent.
Vraag de medewerker of ze ook bananen hebben.
Bedank de medewerker.
Geef aan dat je wilt betalen.
Zeg: 'astublieft.'
Zeg: 'graag gedaan.'
Neem afscheid.

Bijlage X: brief aan leerlingen

Beste leerling,

Gefeliciteerd! Je bent geselecteerd om mee te doen aan een unieke kans! Op 25 mei 2021 vindt er bij jou op school een bijzonder evenement plaats, namelijk: het taaldorp. Wij hebben van jouw meester of juf gehoord dat jij errrrug goed in Engels bent. Vandaar dat we je bij deze willen uitnodigen om mee te doen aan het taaldorp. Maar nu zul je waarschijnlijk bij jezelf denken: 'Wat is een TaALdOrP nou weer?!?!' Nou, het woord zegt het al een beetje: een dorp waarin een bepaalde taal gesproken wordt. Het is niet een écht dorp, maar een nagemaakt dorp, met alles erop en eraan: een dokter, een supermarkt, een restaurant en zelfs een kledingwinkel! De medewerkers nemen al hun spullen dan mee naar school, waardoor er een soort 'dorp' ontstaat. Alleen is er één probleempje.... De mensen van die winkels spreken geen woord Fries! Ze kunnen alleen Engels praten, maar dat moet voor jou zeker geen probleem zijn. Zo'n uitstapje naar een taaldorp is echter niet niks en misschien word je al een beetje zenuwachtig, maar GEEN PANIEK: om je een beetje op weg te helpen krijg je een aantal gesprekskaarten die je kunt gebruiken bij de verschillende winkels. Daar staan handige zinnen en woorden op, die je van te voren even kan oefenen. Soms staan er bij de zinnen meerdere antwoordmogelijkheden: je mag dan zelf kiezen welke zin of welk woord je wilt gebruiken in de zin. Oefen zo veel als je kan, zodat je straks goed voorbereid bent op het taaldorp.

Op de dag zelf krijg je voordat het taaldorp begint nog even de tijd om alle zinnen en woorden te oefenen. Vervolgens ga je met leerlingen uit je eigen klas naar het speellokaal, waar je het taaldorp zal vinden. Daar krijg je uitleg over de opdracht. Tijdens het taaldorp krijg je een opdrachtkaart waarop in het Nederlands staat wat je moet zeggen tegen de Engelse medewerkers. LET OP: ze verstaan alléén Engels!! We wensen jullie heel veel succes en plezier op de dag zelf!

Met vriendelijke groet,
Een mysterieuze vrouw

Bijlage XI: inventarisatielijst

Restaurant

- Menukaart (met maaltijden en drankjes erin geschreven)
- Nep eten
- Glazen
- Bank speellokaal
- Voorgevel restaurant
- Rekening
- 3 flessen cola
- 1 fles frambozensiroop
- Kleding voor de ober:
 - Zwart shirt
 - Zwarte broek
 - Zwarte schoenen
 - Schort
 - Dienblad
 - Vier tafels
 - Zeven stoelen
 - Nep bloemen in vaas
- Spullen die de leerlingen nodig hebben in de winkel liggen bij de 'ingang':
 - Nepgeld

Kledingwinkel

- Kledingrek
- Blauwe broek
- Zwarte broek
- Witte broek
- Blauw shirt
- Zwart shirt
- Wit shirt
- Blauwe sweater
- Zwart shirt
- Wit shirt
- Kassa
- Pinautomaat
- Pinpas
- Voorgevel kledingwinkel
- Kleding voor de winkelmedewerker
 - Shirt
 - Broek
 - Sneakers
 - Naambordje
- Spullen die de leerlingen nodig hebben in de winkel liggen bij de 'ingang':
 - Pinpas

Huisartspraktijk

- Voorgevel huisartspraktijk
- 1 tafel
- Twee stoelen

- Laptop
- Stethoscoop
- Poster menselijk lichaam
- Mondkapje
- Kleding voor de dokter
- Witte jas
- Witte/blauwe kleding
- Sneakers
- Klembord met notitiepapier erop

Supermarkt

- Voorgevel winkel
- Nep eten
- Bananen
- Aardbeien
- Sinaasappels
- Kassa
- Kleding voor supermarktmedewerker
- Zwarte broek
- Supermarktshirt
- Sneakers
- Naambordje

- Spullen die de leerlingen nodig hebben in de winkel liggen bij de 'ingang':
- Nepgeld
- Winkelmand

Bijlage XII: doelen- en evaluatieformulier

Overzicht doelen

Creatief denken

Je kunt flexibel inspelen op nieuwe omstandigheden en weet hoe je problemen op het gebied van taal moet aanpakken. Je bedenkt makkelijk nieuwe ideeën en komt met nieuwe vragen om te stellen. Ook kun je ideeën die bij elkaar horen met elkaar verbinden. Bij problemen creëer jij originele oplossingen.

Onderzoeken

Je weet welke informatie nodig is om een taalprobleem op te lossen. Ingewikkelde problemen verdeel je in kleinere onderdelen. Zo zorg je voor meer inzicht in het geheel. Je herkent verschillen en overeenkomsten in taal en ziet de verbanden daarin. Je kan daaruit logische conclusies trekken.

Beoordelen

Je denkt bewust na over je eigen werk en hoe dat tot stand is gekomen. Je weet wat je sterke punten zijn en waar je nog aan moet werken. Met behulp van feedback haal je informatie om beter te worden in het leren van de Engelse taal.

Evaluatie opdracht

- Naam:
- Groep:

1. Wat vond je van het taaldorp? Schrijf drie kernwoorden op.

1

2

3

2. Schrijf twee dingen op die goed gingen en twee zaken die nog verbeterd kunnen worden.

1

2

3

4

3. Als je terugkijkt op de doelen die je gekozen hebt, zijn deze dan behaald? Leg per onderdeel uit waarom wel/niet.

- **Creatief denken**

.....

.....

.....

.....

- **Onderzoeken**

.....

.....

.....

- **Beoordelen**

.....

.....

.....

.....

4. Heb je tips en/of opmerkingen over het taaldorp? Zo ja, welke?

.....

.....

.....

.....